

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალის“ მმართველობის ანგარიშგება 2020

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალის“
მმართველობის ანგარიშგება
2020

დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებზე

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალის მფლობელებსა და ხელმძღვანელობას

მოსაზრება

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- 2020 წლის მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით თანხვედრაშია ამავე წლის ფინანსურ ანგარიშგებასთან და მოიცავს “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ჩვენ გამოვთქვით მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2021 წლის 30 ივლისს. სხვა ინფორმაციაზე, რომელიც შეტანილია თანდართულ მმართველობის ანგარიშგებაში პასუხისმგებელია კომპანიის ხელმძღვანელობა. ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოხსენებულ სხვა ინფორმაციას.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელი არიან კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადონ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელი არიან კომპანიის მმართველობის ანგარიშგების მომზადების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცენოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციასაც და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება.

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და მოიცავს თუ არა იგი “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ივანე ჟუჟუნაშვილი (რეესტრში რეგისტრაციის # SARAS-A-720718)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

20 სექტემბერი, 2021

შინაარსი

მმართველობის ანგარიშგება	4
საქმიანობის მიმოხილვა	4
ორგანიზაციის შესახებ	4
დამფუძნებლები და მმართველობა	4
ორგანიზაციის მოქმედი პარტნიორები არიან:	4
კოვიდინფექციის გამოწვევები, ამოცანები და მიზნები	5
კომპანიის საქმიანობა ეფუძნება შემდეგ ღირებულებებით პრინციპებს:	6
კომპანიის ფილიალები	6
პროდუქტები	6
ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები და ფინანსური ანგარიშგება	7
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	7
სრული შემოსავლის ანგარიშგება	8
განმარტებები ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ	9
პორტფელი	9
ინფორმაცია საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ	11
ძირითადი არაფინანსური მაჩვენებლები	11
მომხმარებელთა უფლებების დაცვა	12
საპროცენტო განაკვეთების დინამიკა	12
რისკების მართვა	12
კვლევები	14
განვითარების გეგმები	14
ანგარიშგების მომზადებასა და წარმოდგენაზე პასუხისმგებელი პირები	15

მმართველობის ანგარიშგება

შპს მისო „ცენტრალი“-ის სამეთვალყურეო საბჭოს სახელით, წარმოგიდგენთ 2020 წლის ანგარიშს და გარე აუდიტორის მიერ მომზადებულ თანმხლებ წლიურ ფინანსურ დასკვნას. ანგარიშში წარმოდგენილია ინფორმაცია კომპანიის აქციონერების, საქმიანობის სტანდარტებისა და განვითარების სტრატეგიის შესახებ. გაანალიზებულია 2020 წელს გლობალური კოვიდ პანდემიის თანმდევი მოვლენების და რეგულაციების გავლენა კომპანიის საქმიანობაზე. იდენტიფიცირებულია გამოწვევები, ფინანსური და ბიზნეს რისკები, რამაც განსაზღვრა კომპანიის საქმიანობის ძირითად ასპექტები. შეჯამებულია გაწეული საქმიანობის შედეგები. დოკუმენტში ასახულია ორგანიზაციის, მმართველი გუნდის ხედვა შპს მისო „ცენტრალის“ საქმიანობის სტანდარტების და სამომავლო გეგმების შესახებ. ანგარიში შედგენილია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონების მოთხოვნების შესაბამისად.

საქმიანობის მიმოხილვა

ორგანიზაციის შესახებ

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი“ (შემდგომში - მისო „ცენტრალი“) წარმოადგენს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ“ და „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონების საფუძველზე და მათ მოთხოვნათა შესაბამისად ჩამოყალიბებულ სამეწარმეო (კომერციულ) იურიდიულ პირს. კომპანია საქმიანობას ეწევა საქართველოს ნორმატიული აქტების, (მათ შორის ზემოთ აღნიშნული კანონების) და კანონქვემდებარე აქტების შესაბამისად. შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება - „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი“ (ს/კ: **405121817**) დაფუძნდა 2015 წლის 23 ოქტომბერს. მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის სტატუსი მიენიჭა 2015 წლის 17 დეკემბერს ეროვნული ბანკის N633 განკარგულების თანახმად და გაიცა საქმიანობის ნებართვა.

დამფუძნებლები და მმართველობა

კომპანიის უმაღლესი მმართველობის ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება. ორგანიზაციის საქმიანობის ზედამხედველობა ხორციელდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. ორგანიზაციის საქმიანობას წარმართავს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დანიშნული აღმასრულებელი დირექტორი. ფილიალების საქმიანობა წარმართება ორგანიზაციის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ, დირექტორის წარდგენით დანიშნული მმართველის მიერ.

2020 წელს განხორციელდა ორგანიზაციის ცვლილება პარტნიორთა შორის, ჰიჯი საიფ ულაჰ ხან ბანგაშმა თავისი წილი დათმო შაოკატ ულაჰ ხან ბანგაშის სასარგებლოდ.

ორგანიზაციის მოქმედი პარტნიორები არიან:

- რუხსანა ბაშირ;
- მუხამედ ალი შეიკ;
- ფაჰდ ალი შეიკ;
- ჰიბა შეიკ;
- ოსმან ბაშირ;
- ზუბაირ ულაჰ ხან ბანგაშ;
- მუჰამედ აბდულაჰ ხან ბანგაშ;

- ატიფ ულაჰ ხან ბანგაშ;
- შოკატ ულაჰ ხან ბანგაშ;
- კიფაიატ ულაჰ ხან ბანგაშ;
- იმრან ხიზარ ჰაიატ.

პარტნიორების ცვლილების მიუხედავად, შპს მისო „ცენტრალი“-ის სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობაში ცვლილება არ განხორციელებულა და ის საქმიანობას აგრძელებს იგივე ხუთი წევრის შემადგენლობით:

- **ტაჰირ ბაშირ** - სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე;
- **პარვეზ შაჰიდ** - სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე;
- **შოკატ ულაჰ ხან ბანგაშ** - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი;
- **ზუბაირ ულაჰ ხან ბანგაშ** - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი;
- **იმრან ხიზარ ჰაიატ** - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი;

სამეთვალყურეო საბჭოს ვალდებულება, ფუნქცია და პასუხისმგებლობა განსაზღვრულია პროცედურით. ასევე რეგულირდება მისი საქმიანობა. სამეთვალყურეო საბჭო ეცნობა ანგარიშს კომპანიის საქმიანობის, რისკების და ფინანსური მაჩვენებლების შესახებ. ახორციელებს კომპანიის წლიური სტრატეგიული გეგმის შესრულების მონიტორინგს. უზრუნველყოფს კომპანიის ეფექტური მართვის ზედამხედველობას. სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები შეეხება სტრატეგიულ საკითხებს, კომპანიის ზოგად სტრუქტურას და სტრატეგიას.

მისო „ცენტრალი“-ის აღმასრულებელი დირექტორის მოვალეობას მისი დაარსების დღიდან დღემდე ასრულებს **იმრან ხიზარ ჰაიატი**.

კოვიდინფექციის გამოწვევები, ამოცანები და მიზნები

ბოლო წლებში, ეროვნული ბანკის მიერ გამკაცრებული სადემხედველო პოლიტიკის გამო ოპერირება შეწყვიტა მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების იმ ნაწილმა, რომელმაც ვერ შეძლო ახალი რეგულაციების მიხედვით საქმიანობა. ამას დაემატა 2020 წელს კოვიდ პანდემიის გამო მსოფლიოში და მათ შორის საქართველოში ლოკდაუნის გამოცხადება, რამაც გამოიწვია ეკონომიკის ფაქტიური გაჩერება. ლოკდაუნი შეეხო ეკონომიკის ყველა სფეროს, თუმცა ყველაზე ძლიერი უარყოფითი გავლენა იქონია ფინანსური სექტორის მიკროსაფინანსო სეგმენტზე, რამეთუ სწორედ ამ სეგმენტის მომხმარებელია საშუალო და მცირე იურიდიული თუ ფიზიკური პირების დიდი ნაწილი. სწორედ მათ მცირე ბიზნესზე აისახა, პანდემიით გამოწვეული ლოკდაუნის უარყოფითი ზეგავლენა - შემოსავლების კატასტროფული კლება და შედეგად, გადახდისუნარიანობის შემცირება. სახელმწიფოს მიერ, შესაძლებლობის მაქსიმუმის ფარგლებში, გაწეული დახმარება ვერ უზრუნველყოფდა მომხმარებელთა აბსოლუტური უმრავლესობის შესაძლებლობას, არსებული ხელშეკრულების პირობებით გაგრძელებინათ თანამშრომლობა ფინანსურ ინსტიტუტებთან. ამ ფორსმაჟორული სიტუაციიდან მინიმალური დანაკლისით გამოსვლის მიზნით, მისო „ცენტრალის“ გუნდმა ძალიან დიდი ძალისხმევით შედეგად შეძლო და არსებული პროდუქტების მომსახურება მაქსიმალურად მოარგო ინდივიდუალურ მომხმარებელს. რითაც დაადასტურა მისი დეკლარირებული მიზანი, პასუხისმგებლიანი დაკრედიტების და მომხმარებელზე ორიენტირებული, გამჭვირვალე საკრედიტო პოლიტიკის გზით, საქართველოს მიკროსაფინანსო ბაზარზე ღირსეული ადგილის დაკავების თაობაზე. ოპერირების ამ კრიზისულ ეტაპზე კომპანიამ, შეძლო და შეინარჩუნა

კონკურენტუნარიანი საკრედიტო პროდუქტები, რომლებიც კიდევ უფრო მოარგო მომხმარებლის ინტერესებს. განვითარების შემდეგი ეტაპისათვის კომპანიის ამოცანაა, არსებულ კოვიდპანდემიის და პოსტკოვიდურ პერიოდში, კვლავაც შეინარჩუნოს არსებული ნიშა მიკროსაფინანსო ბაზარზე, დახვეწოს და მომხმარებელზე უფრო ორიენტირებული გახადოს საკრედიტო პოლიტიკა, ახალი საკრედიტო პროდუქტების შეთავაზებით მოახდინოს პორტფელის დივერსიფიკაცია და სხვადასხვა საკრედიტო სეგმენტის ათვისება.

კომპანიის საქმიანობა ეფუძნება შემდეგ ღირებულებებით პრინციპებს:

- **პარტნიორობა** - კომპანია ორიენტირებულია, როგორც ინვესტორთან, ასევე მომხმარებელთან ურთიერთობა იყოს დაფუძნებული პარტნიორულ საწყისებზე;
- **პასუხისმგებლობა** - პასუხისმგებლიანი საკრედიტო პოლიტიკა, რითაც მინიმუმამდე მცირდება რისკი მომხმარებლისათვის;
- **გამჭირვალეობა** - საკრედიტო პოლიტიკის გამჭირვალეობა უზრუნველყოფს მომხმარებლის სრულ ინფორმირებულობას შესაძლო საფრთხეების და რისკების შეახებ;
- **ხელმისაწვდომობა** - საკრედიტო პროდუქტების ხელმისაწვდომობა, არსებითად მნიშვნელოვანი ფაქტორია კონკურენტუნარიანი საკრედიტო პოლიტიკის წარმართვისათვის.

კომპანიის ფილიალები

შპს მისო „ცენტრალი“-ი 2020 წელს, საქმიანობას ანხორციელებდა 3 ფილიალის მეშვეობით. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, ქ. თბილისი, ვაკე - საბურთალოს რაიონი, გიორგი სააკაძის მეორე გასასავლელი N 2. აღნიშნულ მისამართზე მდებარეობს სათაო ოფისი და ცენტრალური ფილიალი.

ფილიალები ასევე განთავსებულია მისამართებზე ქ.თბილისი გლდან-ნაძალადევის რაიონი ო.ხიზანიშვილის ქ.N17 და დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონი, მ.წინამძღვრიშვილის ქ. N137. ფილიალებისათვის ლოკაციის განსაზღვრა განხორციელდა ბაზრის ანალიზის საფუძველზე. თითოეული ფილიალის არსებობას და განვითარებას უდიდესი მნიშვნელობა აქვს კომპანიის საქმიანობაში. დინამიურად იზრდება კომპანიის ცნობადობა. ყოველივე ეს შესაძლებელს ხდის საკრედიტო პორტფელის დივერსიფიკაციას, რაც ამცირებს რისკებს და მეტად სტაბილურს ხდის კომპანიის საქმიანობას.

პროდუქტები

2020 წელს კომპანია მომხმარებელს კვლავაც სთავაზობდა ყველაზე მოთხოვნად სასესხო პროდუქტებს:

- ავტოლომბარდი;
- ავტოსესხი;
- ავტოლიზინგი;

კოვიდ პანდემიის გამო გამოცხადებული ლოკდაუნის შედეგად ლარის კურსის არამდგრადობით, საკრედიტო ბაზარზე შექმნილი ფორსმაჟორული სიტუაციის გამო, საბანკო და მიკროსაკრედიტო სექტორის მომხმარებელთათვის ძალიან გართულდა

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალის“ მმართველობის ანგარიშგება 2020

თითქმის ყველა საკრედიტო პროდუქტის მომსახურება, რაც შესაბამისად აისახა არსებულ პორტფელზე. კომპანიას მოუხდა განვითარების გეგმის კორექტირება. მთელი ძალისხმევა მიმართული იქნა არსებული პორტფელის რესტრუქტურისა და მომხმარებლისათვის შესრულებადი პირობებით. ინდივიდუალურად იქნა განხილული ყველა საკრედიტო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირობები და ისინი შესაძლებლობის მაქსიმუმის ფარგლებში იქნა მორგებული მომხმარებლის ინტერესებს. საკრედიტო საქმიანობის პრიორიტეტად კვლავ დარჩა **ავტოლომობარდი და ავტოსესხი**, რაც ნაკლებრისკიანი იყო მომხმარებლისათვის და კომპანიისთვის.

ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები და ფინანსური ანგარიშგება
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

	2020	2019
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,872,100	197,652
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	1,388,570	2,013,935
გაცემული სესხები	3,270,716	4,611,104
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	2,127,391	99,983
იჯარის გამოყენების უფლება	460,230	566,253
ძირითადი საშუალებები	102,907	87,292
სხვა აქტივები	176,485	31,454
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივი	38,270	11,377
მთლიანი აქტივები	9,436,669	7,619,049
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	713,089	1,059,348
მიღებული სესხები	3,267,317	4,094,851
სუბორდინირებული სესხები	1,736,598	1,519,881
საიჯარო ვალდებულება	574,484	598,842
სხვა ვალდებულებები	36,809	9,608
მთლიანი ვალდებულებები	6,328,298	7,282,531
საწესდებო კაპიტალი	7,457,706	3,285,034
აკუმულირებული ზარალი	-4,349,334	-2,948,514
მთლიანი კაპიტალი	3,108,372	336,520
მთლიანი ვალდებულებები და კაპიტალი	9,436,670	7,619,051

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალის“ მმართველობის ანგარიშგება 2020

საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი		
საზედამხედველო კაპიტალი/მთლიან აქტივებზე	51%	24%
ლიკვიდურობის კოეფიციენტი		
ლიკვიდური აქტივები/მთლიან ვალდებულებები	52%	30%
გადახდის უნარიანობის კოეფიციენტები		
მთლიანი ვალდებულებები/მთლიან აქტივებზე	49%	76%
მთლიანი კაპიტალი/მთლიანი აქტივები	33%	4%
მთლიანი ვალდებულებები/მთლიანი კაპიტალი	95%	310%
ქონებრივი ინვესტიციების კოეფიციენტი		
ძირითადი საშუალებები/მთლიან კაპიტალზე	3%	26%

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

	2020	2019
საპროცენტო შემოსავალი	1,722,446	1,346,985
საპროცენტო ხარჯი	-549,923	-361,963
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურებამდე	1,172,522	985,021
კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ცვლილება	-333,838	-62,228
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	838,684	922,793
წმინდა მოგება ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციებიდან	134,214	9,825
ჯარიმებიდან მიღებული შემოსავალი	164,649	96,498
წმინდა მოგება((ზარალი) სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული	-80,717	61,918
ფინანსური ინსტრუმენტებიდან მოგებაში ან ზარალში ასახვით		96,498
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	-973,105	-932,517
ცვეტა და ამორტიზაცია	-202,343	-204,201
სხვა საოპერაციო ხარჯები	-406,792	-388,606
კურსთაშორის სხვაობიდან წარმოშობილი წმინდა ზარალი	-902,299	-222,057
ზარალი დაბეგრამდე	(1,427,710)	(656,346)
მოგების გადასახადის სარგებელი/(ხარჯი)	26,891	8,312
წლის სრული ზარალი	(1,400,819)	(648,035)

განმარტებები ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ

მისოს საწესდებო კაპიტალი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 3 285 034 ლარს. 2020 წელს კი პარტნიორების მიერ მოხდა საწესდებო კაპიტალის მნიშვნელოვანი ზრდა. 2020 წლის 31 აგვისტოდან 11 ნოემბრის ჩათვლით ორგანიზაციის აქციონერებმა საწესდებო კაპიტალი გაზარდეს 4 172 672 ლარის ოდენობის ფულადი შენატანით. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მისოს საწესდებო კაპიტალი შეადგენდა 7 457 706 ლარს.

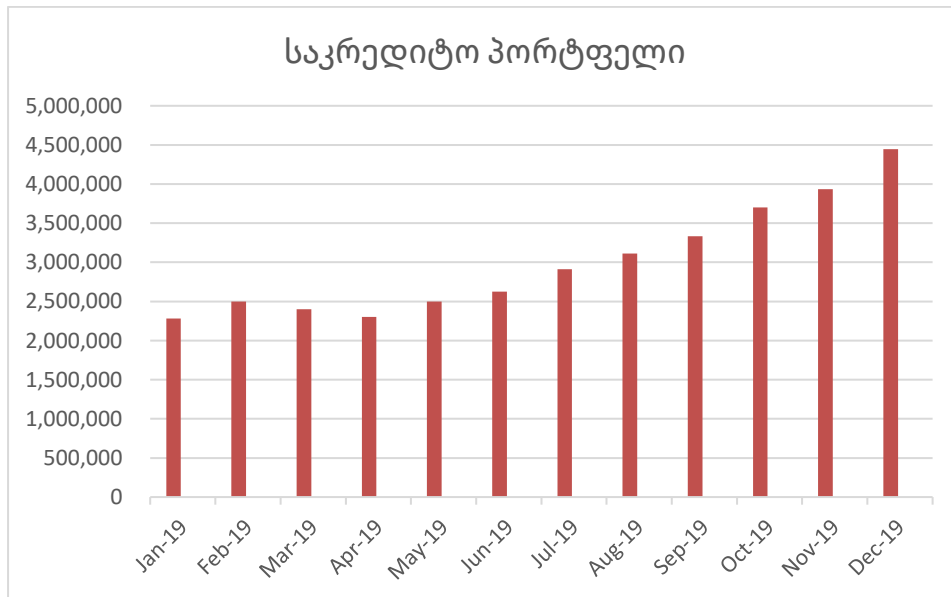
კაპიტალის ზრდის პარალელურად, მნიშვნელოვნად გაიზარდა საკრედიტო პორტფელი - 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საკრედიტო პორტფელი შეადგენდა 4,711,086 ლარს. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით პორტფელი გაიზარდა 5,398,107 ლარამდე.

2019 წლის 31 დეკემბერთან შედარებით 825 667 ლარით შემცირდა მისოს მიერ მოზიდული სახსრები და 2020 წლის 31 დეკემბრისათვის შეადგინა 3,267,317 ლარი.

პორტფელი

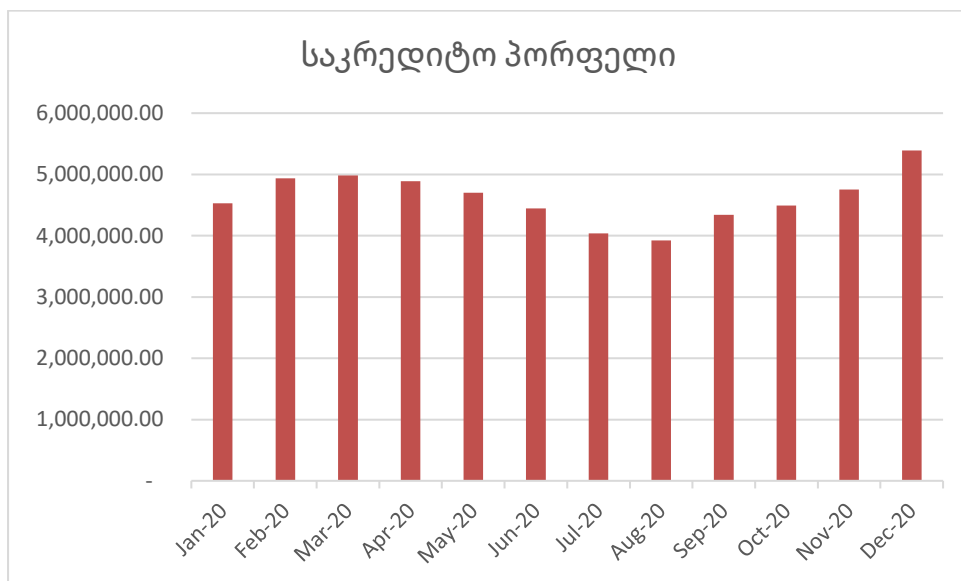
2019 და 2020 წლების სესხების პორტფელის მაჩვენებელი წარმოდგენილია გრაფიკულად შემდეგ გამოსახულებებში:

2019 წელი:

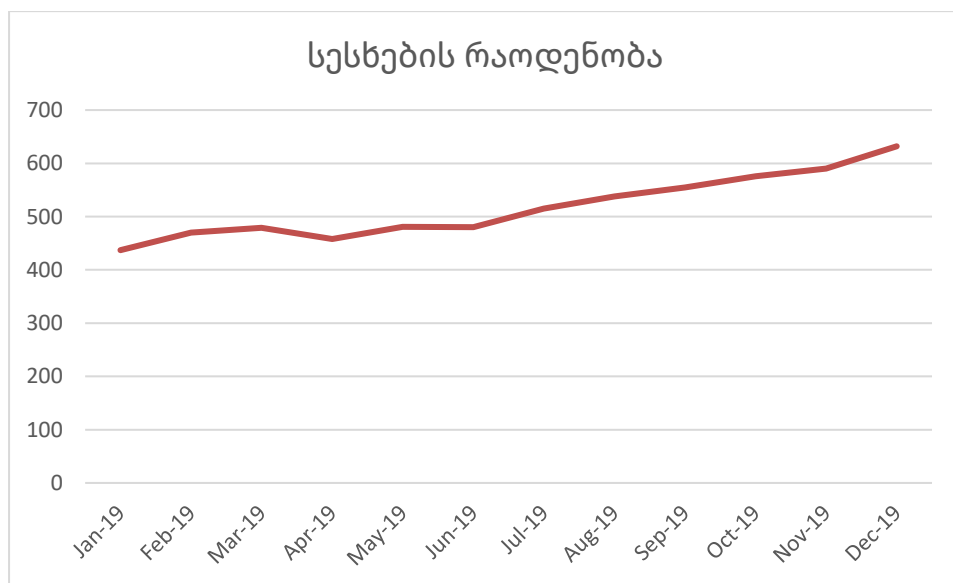

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალის“ მმართველობის ანგარიშგება 2020

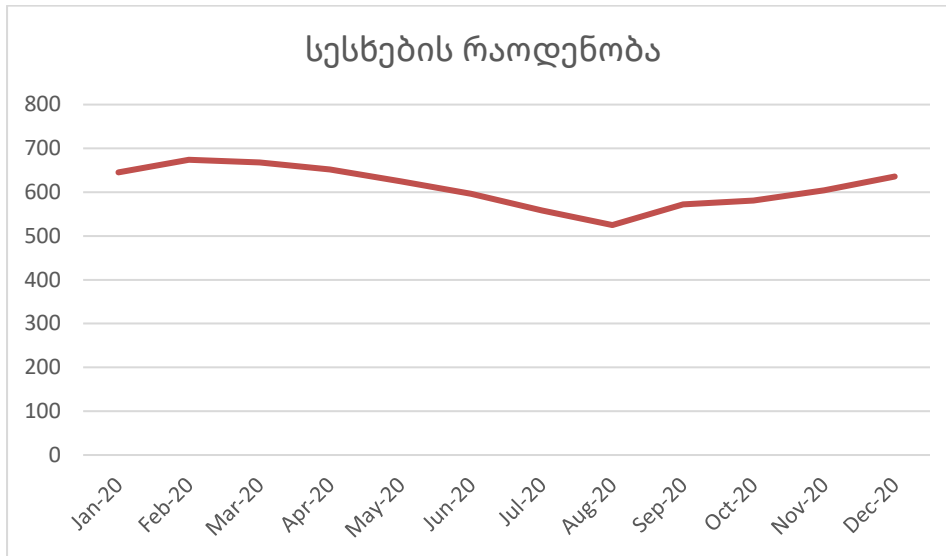
2020 წელი:

2019 წელი:

2020 წელი:

საკრედიტო პოლიტიკიდან გამომდინარე, გირაოს სამართლიანი ღირებულება აჭარბებს უზრუნველყოფილი სესხის საბალანსო ღირებულებას. ეს კი იძლევა საშუალებას, ობიექტური თუ სუბიექტური მიზეზით, მსესხებლის მიერ ვალდებულების შესრულებისას წარმოქმნილი პრობლემების შემთხვევაში, უზრუნველყოფის მიზნით გირავნობით დატვირთული ქონების რეალიზების გზით, კრედიტის დაფარვა განხორციელდეს სრულად, ან მინიმუმამდე იქნას შემცირებული ნარჩენი ვალდებულება.

ინფორმაცია საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ

2020 წლის განმავლობაში, მისო-ს მიერ არ მომხდარა საკუთარი აქციების შეძენა.

ძირითადი არაფინანსური მაჩვენებლები

ჩვენი გუნდი - საქმიანობის წარმართვაში, არსებითია ადამიანური რესურსის ფაქტორი. სწორედ ამ ფაქტორის გათვალისწინებით, ბაზრის შესწავლის და ანალიზის საფუძველზე განსაზღვრული სტრატეგიის შესაბამისად, კონკურსის წესით, განხორციელდა კომპანიის კვალიფიციური კადრებით დაკომპლექტება. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიაში დასაქმებულია 40 თანამშრომელი. კომპანიას ჰყავს ძლიერი, გამოცდილი და პროფესიონალი მმართველი გუნდი, როგორც წამყვან, ისე შუალედურ მენეჯერულ პოზიციაზე. ვცდილობთ შევექმნათ ოპტიმალური პირობები ეფექტური შრომისა და კარიერული განვითარებისათვის. თანამშრომელზე ორიენტირებული მიდგომის მთავარი კრიტერიუმი სამართლიანობა და ობიექტურობაა, რასაც კომპანია ახორციელებს ადეკვატური ანაზღაურების, დამატებითი ბონუს სისტემის და სხვადასხვა მამოტივირებელი ღონისძიებების მეშვეობით. ჯანსაღი გარემოს არსებობის მიზნით კომპანიაში მოქმედებს კომპანიის შინაგანაწესი და ეთიკის კოდექსი. კომპანიაში თანამშრომელთათვის შექმნილია შრომისათვის უსაფრთხო და ჯანსაღი გარემო.

მომხმარებელთა უფლებების დაცვა

კომპანია 2020 წელსაც, მომხმარებელთა უფლებების დაცვის მიმართულებით საქმიანობისას ხელმძღვანელობდა, ეროვნული ბანკის 2016 წლის 23 დეკემბრის. „ფინანსური ორგანიზაციების მიერ მომსახურების გაწევისას მომხმარებელთა უფლებების დაცვის წესის დამტკიცების შესახებ“ N151/04 ბრძანების, მოთხოვნათა შესაბამისად.

საპროცენტო განაკვეთების დინამიკა

არსებული რეალობიდან გამომდინარე, საკრედიტო ველი გადანაწილებულია ისე, რომ საბანკოსაგან განსხვავებით, მიკროსაფინანსო ველი წარმოადგენს მაღალრისკიან სექტორს. რისკების მეტნაკლებად დასაბალანსებად, მიკროსაფინანსო ბაზარი შედარებით ძვირი პროდუქტებით ხასიათდება.

მისო სასესხო პოლიტიკის განსაზღვრისას, ხელმძღვანელობს ეროვნული ბანკის დირექტივებით და ფინანსურ ბაზარზე არსებული ჯანსაღი კონკურენციის პრინციპით. სამწუხაროდ, კოვიდ 19 - ის პანდემიის შედეგად, წარმოქმნილმა ინფლაციურმა ტრენდმა არ მოგვცა 2020 წელს საპროცენტო განაკვეთის შემცირების დინამიკის შენარჩუნების საშუალება, თუმცა არსებული პროდუქტების საპროცენტო განაკვეთი კვლავაც კონკურენტუნარიანია, რაზეც მეტყველებს 2020 წელს, საკრედიტო პორტფელის ზრდაც.

რისკების მართვა

კომპანიის წინაშე არსებული ამოცანაა საბაზრო, საკრედიტო, საოპერაციო და ლიკვიდურობის რისკების იდენტიფიცირება, ანალიზი და მართვა. საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრა. რისკების დონის მუდმივი მონიტორინგი. მართვის პროცესი ხორციელდება მუდმივი მონიტორინგის საფუძველზე შესაბამისი რისკის გამოვლენის, იდენტიფიცირების, ანალიზის და მისი მინიმიზებისათვის ღონისძიებების შემუშავების გზით. მენეჯმენტი უშუალოდაა ჩართული რისკის მართვის პროცესში. სამეთვალყურეო საბჭო და დირექტორი პასუხისმგებელია რისკების მართვის სტრუქტურის გამართულ საქმიანობაზე.

საბაზრო რისკი - არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტიტუტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება საბაზრო ფასების ცვლილების შედეგად. საბაზრო რისკი მოიცავს სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის რისკს და სხვა საფასო რისკებს. საბაზრო რისკი წარმოიშობა საპროცენტო განაკვეთების მატარებელი ფინანსური ინსტრუმენტების ღია პოზიციებიდან, რომლებიც რეაგირებენ ზოგად და კონკრეტულ საბაზრო ცვლილებებსა და სავალუტოკურსების რყევებზე. საბაზრო რისკების მართვის მიზანია კომპანიაზე საბაზრო რისკების გავლენის მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, რისკებზე ამონაგების ოპტიმიზაციის ფონზე. კომპანია განიცდის უცხოური ვალუტის კურსის რყევების გავლენას, ფინანსურ პოზიციაზე და ფულად ნაკადებზე. სავალუტო რისკის მინიმიზების მიზნით კომპანიაში აქტიურად მუშაობს ხაზინის სამსახური.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი - წარმოიშობა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილების გამო, რომელმაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებაზე. ეს

რისკი შესაძლოა წარმოიშვას აქტივებისა და ვალდებულებების მიღება/დაფარვის ვადების შეუსაბამობით. ასევე იმ შემთხვევაში, თუ ასეთი აქტივები დამოკიდებულია კურსის ცვლილებაზე.

საკრედიტო რისკი - ეს არის რისკი რომელიც შეიძლება მიაღგეს კომპანიას მსესხებლის მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობის ან არაჯეროვანი შესრულების შედეგად.

კომპანია ახორციელებს საკრედიტო რისკის იდენტიფიცირებას იმ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომელიც განისაზღვრება საკრედიტო შეფასების გზით. საკრედიტო რისკის კატეგორია განისაზღვრება ხარისხობრივად არაოდენობრივი ფაქტორების გათვალისწინებით, რაც არის რისკფაქტორების ინდიკატორი. აღნიშნული ფაქტორები იცვლება გამოვლენილი რისკის სახეობისა და მსესხებლის ტიპიდან გამომდინარე. ნებისმიერი რისკის გამოვლენა ხდება საწყის ეტაპზე მსესხებელზე ხელმისაწვდომი ინფორმაციის დამუშავების გზით. რისკების გამოვლენა, რასაც შესაძლოა მოჰყვეს სხვა და სხვა სახის საკრედიტო რისკი, ექვემდებარება მუდმივ მონიტორინგს. სწორედ საკრედიტო რისკების ანალიზის საფუძველზე შეირჩა, ოპტიმალური მარჟა პრიორიტეტულ საკრედიტო პროდუქტზე (ავტოსესხი) - მსესხებლის მინიმუმ 30%-ანი თანამონაწილეობა, რაც მინიმუმამდე ამცირებს მსესხებლის მიერ კრედიტის არდაფარვის რისკს. გარდა ამისა, სესხის უზრუნველსაყოფად გირავნობით დასატვირთი სატრანსპორტო საშუალების შეფასება ხორციელდება გარე დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ, რაც გამორიცხავს ინტერესთა კონფლიქტს. გარდა ამისა კომპანიაში დანერგილია სესხის დამტკიცების რამდენიმე საფეხურიანი პრაქტიკა, რა დროსაც რისკის იდენტიფიცირება ხდება მსესხებელის შესახებ ხელმისაწვდომი ინფორმაციის დამუშავების და ანალიზის საფუძველზე. აღნიშნული პროცედურა საგრძნობლად ამცირებს საკრედიტო რისკს, რისი იდენტიფიკაცია არსებული პრობლემური პორტფელის სიმცირე.

ლიკვიდურობის რისკი - რისკი, რომელიც შესაძლოა წარმოიქმნას ფინანსური ვალდებულებების შესრულების ვადის დადგომის მომენტისათვის, საკმარისი ფინანსური რესურსის არარსებობის გამო.

- ლიკვიდურობის მართვის პოლიტიკა მოითხოვს: მოსალოდნელი ფინანსური ნაკადის პროგნოზირებას ძირითადი ვალუტების შესაბამისად და ლიკვიდური აქტივების საჭირო დონის გათვალისწინებას მასთან ურთიერთობაში;
- წყაროების მრავალფეროვან დაფინანსებას;
- ვალის კონცენტრაციას და პროფილირებას;
- ვალის ფინანსირების გეგმების შემუშავებას;
- ლიკვიდურობისა და დაფინანსების სამოქმედო გეგმების შემუშავებას;

ლიკვიდურობის რისკის მართვის მიზნით, რეგულარული მონიტორინგის საფუძველზე, კომპანია უზრუნველყოფს სტაბილური ფინანსირების აქტიურ მხარდაჭერას ორგანიზაციის პარტნიორებიდან, პარტნიორი ფინანსური ორგანიზაციიდან, რაც ასევე აქტივების და ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილია.

ინფორმაციული უსაფრთხოება - მსესხებელთა პერსონალური ინფორმაციის დაცულობის უზრუნველყოფის მიზნით, კომპანიაში მოქმედებს ინფორმაციული უსაფრთხოების უმაღლესი სტანდარტი. ხორციელდება შიდა ქსელის დაცვა გარე ზემოქმედებისგან. ასევე

რეგლამენტირებულია პერსონალის წვდომა პერსონალურ ინფორმაციაზე ქსელის შიგნით. არსებული მოწყობილობების მონიტორინგისათვის გამოიყენება შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფა.

უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციასთან ბრძოლა - კომპანია ცდილობს დაამკვიდროს უმაღლესი სტანდარტები ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის მიზნით წარმოებულ საქმიანობაში. ამ მიზნით კომპანია მჭიდროდ თანამშრომლობს საქართველოს ეროვნულ ბანკთან და ფინანსური მონიტორინგის სამსახურთან.

კვლევები

გასული წლის განმავლობაში, იქიდან გამომდინარე, რომ მისო „ცენტრალი“ ორიენტირებული იყო საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციებთან ჰარმონიზაციაზე, კვლევებისა და განვითარების (Research & Development) ღონისძიებები არ განხორციელებულა.

განვითარების გეგმები

კომპანია განაგრძობს განვითარებასა და ეროვნული ბანკის რეგულაციების იმპლემენტაციას.

- 2020 წელს მისო „ცენტრალი“-ის განვითარების გეგმას წარმოადგენდა, ეროვნული ბანკის ახალი რეგულაციების მაქსიმალურად ინტეგრირება სამუშაო პროცესში;
- კომპანიის შემოსავლების ზრდის მიზნით, ხაზინის სამსახურის საქმიანობის გააქტიურება;

კოვიდ პანდემიით გამოწვეული სირთულეების მიუხედავად, კომპანიის ძალისხმევით, წარმატებით განხორციელდა დასახული მიზნები, რაც აისახა კიდევ 2020 წლის ფინანსურ მაჩვენებლებში.

2021 წლისთვის, ახალი გამოწვევების პირობებში, კომპანიის განვითარების პრიორიტეტად რჩება:

- კონკურენტულ ველზე სტაბილურობის შენარჩუნება;
- პროდუქტების ადაპტირება ახალ გამოწვევებთან;
- სასესხო პორტფელის დინამიური ზრდის ტრენდის შენარჩუნება;
- მომსახურების ხარისხის ამაღლება და სრულყოფა;
- სასესხო პორტფელის დივერსიფიკაცია და რისკების მინიმიზაცია;
- მართვის ეფექტური სისტემის დანერგვა;
- მომხმარებელთან ეფექტური კომუნიკაცია;
- რეგიონალური პერსპექტივების ანალიზის საფუძველზე, ახალი ფილიალის გახსნის შესაძლებლობის განსაზღვრა.

2021 წელს სამეთვალყურეო საბჭოს, მენეჯმენტის და თითოეული თანამშრომლის ძალისხმევა მიმართული იქნება კომპანიის სტაბილური განვითარების და ზრდისათვის, რაც განაპირობებს მის მდგრად პოზიციონირებას ფინანსურ ბაზარზე.

ანგარიშგების მომზადებასა და წარმოდგენაზე პასუხისმგებელი პირები

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალის 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის მომზადებული მმართველობის ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2021 წლის 20 სექტემბერს შემდეგი პირების მიერ:

აღმასრულებელი დირექტორი:

იმრან ხიზარ ჰაიატი

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალის“ მმართველობის ანგარიშგება 2020

ანგარიშგების მომზადებასა და წარმოდგენაზე პასუხისმგებელი პირები

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალის 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის მომზადებული მმართველობის ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2021 წლის 20 სექტემბერს შემდეგი პირების მიერ:

აღმასრულებელი დირექტორი

იმრან ხიზარ ჰაიატი

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგება

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

საანგარიშო წლისათვის, რომელიც დასრულდა

2020 წლის 31 დეკემბერს

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	3
---------------------------------------	---

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	5
სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	6
ანგარიშგება კაპიტალში ცვლილებების შესახებ	7
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	8

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ზოგადი ინფორმაცია	9
2. მომზადების საფუძვლები.....	9
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები	11
4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა.....	13
5. წინა პერიოდის რეკლასიფიკაციები.....	17
6. ფული და ფულის ეკვივალენტები.....	17
7. სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში აღრიცხვით.....	17
8. კლიენტებზე გაცემული სესხები.....	18
9. მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან.....	20
10. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები	21
11. ძირითადი საშუალებები.....	22
12. სხვა აქტივები	23
13. გადასახადები.....	23
14. სუბორდინირებული სესხები და სხვა ნასესხები თანხები	24
15. საწესდებო კაპიტალი.....	25
16. წმინდა საპროცენტო შემოსავლები.....	26
17. სხვა საოპერაციო ხარჯები.....	26
18. პირობითი ვალდებულებები	27
19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	28
20. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები.....	28
21. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა	29

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალის დამფუძნებლებსა და ხელმძღვანელობას

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალის (შემდეგში - ორგანიზაცია) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ორგანიზაციის ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ორგანიზაციისგან დამოუკიდებელი, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ მოთხოვნებთან და ამასთანავე, ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს და, საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს საქმიანობის უწყვეტობა და მასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა განზრახული აქვს ორგანიზაციის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქვს, ამის გარდა, სხვა არჩევანი.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან ზედამხედველობა გაუწიონ ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესს.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს და, საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს საქმიანობის უწყვეტობა და მასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა განზრახული აქვს ორგანიზაციის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქვს, ამის გარდა, სხვა არჩევანი.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან ზედამხედველობა გაუწიონ ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და კინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ორგანიზაციის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას;
- გამოვაჯექს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ექვის ქვეშ დააყენოს ორგანიზაციის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღებას გავამახვილებთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაადეკვატური იქნება, შევცვლით ჩვენს დასკვნას. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს ორგანიზაცია შეწყვიტოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებსა და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

გარიგების პარტნიორი, რომელიც პასუხისმგებელია აუდიტზე, რომლის შედეგებიც ასახულია დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნაში, არის:

ივანე ჟუჟუნაშვილი (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-720718)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

30 ივლისი, 2021

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
აქტივები			
ფული და ფულის ეკვივალენტები	6	1,872,100	197,652
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	7	1,388,570	2,013,935
კლიენტებზე გაცემული სესხები	8	3,270,716	4,611,104
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	9	2,127,391	99,983
აქტივების გამოყენების უფლება	10	460,230	566,253
ძირითადი საშუალებები	11	102,907	87,292
სხვა აქტივები	12	176,485	31,454
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივი	13	38,268	11,377
სულ აქტივები		9,436,667	7,619,050
ვალდებულებები			
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	7	713,089	1,059,348
მიღებული სესხები	14	3,267,317	4,092,984
საიჯარო ვალდებულებები	10	574,484	598,842
სუბორდინირებული სესხები	14	1,736,598	1,521,748
სხვა ვალდებულებები		36,807	9,608
მთლიანი ვალდებულებები		6,328,295	7,282,530
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	15	7,457,706	3,285,034
აკუმულირებული ზარალი		(4,349,334)	(2,948,514)
მთლიანი კაპიტალი		3,108,372	336,520
მთლიანი ვალდებულებები და კაპიტალი		9,436,667	7,619,050

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასრულებული ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2021 წლის 30 ივნისს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი _____ იმრან ხიზარ ჰაიატი

ფინანსური დირექტორი _____ ირინა ვორმანი

9-41 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2020	2019
საპროცენტო შემოსავალი	16	1,722,446	1,346,985
საპროცენტო ხარჯი	16	(549,923)	(361,963)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურებამდე		1,172,523	985,022
გაუფასურების ხარჯი სასესხო ფინანსურ აქტივებზე	8,9	(333,838)	(62,228)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		838,685	922,794
წმინდა მოგება ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციებიდან		134,214	9,825
ჯარიმებიდან მიღებული შემოსავალი		164,649	96,498
წმინდა მოგება/(ზარალი) სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან მოგებაში ან ზარალში ასახვით	7	(80,717)	61,918
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(973,107)	(932,517)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(202,343)	(204,201)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	17	(406,792)	(388,606)
წმინდა ზარალი სავალუტო ოპერაციებიდან		(902,300)	(222,057)
ზარალი დაბეგვრამდე		(1,427,711)	(656,346)
მოგების გადასახადის სარგებელი	13	26,891	8,312
მთლიანი სრული ზარალი		(1,400,820)	(648,034)

9-41 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
 ანგარიშგება კაპიტალში ცვლილებების შესახებ
 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
 (ქართულ ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	აკუმულირებული ზარალი	სულ
2018 წლის 31 დეკემბერი	3,019,972	(2,300,480)	719,492
საწესდებო კაპიტალის ზრდა			
ფულადი შენატანით	265,062	-	265,062
წლის მთლიანი სრული ზარალი	-	(648,034)	(648,034)
2019 წლის 31 დეკემბერი	3,285,034	(2,948,514)	336,520
საწესდებო კაპიტალის ზრდა			
ფულადი შენატანით	4,172,672	-	4,172,672
წლის მთლიანი სრული ზარალი	-	(1,400,820)	(1,400,820)
2020 წლის 31 დეკემბერი	7,457,706	(4,349,334)	3,108,372

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
 ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
 (ქართულ ლარში)

	2020	2019
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან:		
ზარალი დაბეგვრამდე	(1,427,711)	(656,346)
კორექტირებები:		
დარიცხული პროცენტის წმინდა ცვლილება	43,544	(211,139)
გაუფასურების ხარჯი სასესხო ფინანსურ აქტივებზე	333,838	62,228
დასაკუთრებული ქონების გაუფასურების ხარჯი	29,161	-
წმინდა (მოგება)/ზარალი სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან მოგებაში ან ზარალში ასახვით	80,717	(61,918)
ცვეთა და ამორტიზაცია	202,343	204,201
სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაციის ეფექტი	85,232	-
საიჯარო ფასდათმობები	(9,680)	-
დასაკუთრებული ქონების რეალიზაციიდან მიღებული მოგება	14,642	-
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერა	10,508	-
წმინდა ზარალი უცხოური ვალუტის გადაფასებიდან	902,300	222,057
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე	264,894	(440,917)
ცვლილებები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში:		
კლიენტებზე გაცემული სესხები	1,087,652	(2,258,619)
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	(2,168,829)	64,565
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	198,389	(488,116)
სხვა აქტივები	(185,486)	1,886
სხვა ვალდებულებები	14,602	(16,660)
ფულადი ნაკადების წმინდა გადინება საოპერაციო საქმიანობიდან	(788,778)	(3,137,861)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან:		
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა	(76,378)	(6,615)
შემოსულობა ძირითადი საშუალების გასვლიდან	-	29,436
ფულადი ნაკადების წმინდა შემოდინება/(გადინება) საინვესტიციო საქმიანობიდან	(76,378)	22,821
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან:		
შემოდინება მიღებული სესხებიდან	4,218,478	2,605,937
მიღებული სესხების დაფარვა	(5,819,534)	-
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	(148,076)	(174,713)
საწესდებო კაპიტალის ზრდა	4,172,672	265,062
ფულადი ნაკადების წმინდა შემოდინება ფინანსური საქმიანობიდან	2,423,540	2,696,286
წმინდა ზრდა/(კლება) ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში	1,558,384	(418,754)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	197,652	453,662
გაცვლითი კურსის ცვლილების წმინდა ეფექტი		
უცხოურ ვალუტაში არსებულ ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე	116,064	162,744
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს	1,872,100	197,652

9-41 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია

ორგანიზაცია

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი დაარსდა 2015 წლის 23 ოქტომბერს როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება (შემდგომში “ორგანიზაცია”) საიდენტიფიკაციო ნომრით 405121817.

ორგანიზაცია თავის საქმიანობას წარმართავს მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ საქართველოს კანონის საფუძველზე და მას ზედამხედველობას უწევს საქართველოს ეროვნული ბანკი (“სებ”).

ორგანიზაციის ძირითადი საქმიანობა მიკრო სესხების გაცემაა. ორგანიზაციის ძირითადი ფინანსური პროდუქტებია: ავტო სესხები და ავტო ლომბარდი. ორგანიზაციის საერთო მიზანია მცირე და საშუალო მეწარმეების ფინანსური მხარდაჭერა, რომელიც მიმართულია ფინანსური რესურსების ეფექტიან მართვასა და შემოსავლების გაუმჯობესებისკენ აგროკულტურული საქონლის წარმოებაში, კომერციულ, სავაჭრო და სამეწარმეო საქმიანობაში, ხელმისაწვდომი ფინანსური მხარდაჭერის უზრუნველყოფით.

ორგანიზაციის უმაღლესი მმართველობითი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება, სამეთვალყურეო საბჭო და დირექტორი. ორგანიზაციის საქმიანობას ზედამხედველობას უწევს სამეთვალყურეო საბჭო, რომლის წევრებიც შერჩეულია აქციონერთა საერთო კრების მიერ. თითოეული ფილიალის ყოველდღიურ საქმიანობის ზედამხედველობას ახორციელებს მმართველი, რომელსაც ნიშნავს ორგანიზაციის სამეთვალყურეო საბჭო გენერალური დირექტორის წარდგინებით.

სათაო ოფისთან ერთად, რომელიც მდებარეობს: საქართველოში, ქ. თბილისი, გიორგი სააკაძის II გასასვლელი, ნომერი 2, 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ორგანიზაციას ასევე აქვს 3 ფილიალი თბილისში.

დეტალური ინფორმაცია აქციონერების შესახებ გამიფრულია მე-15 შენიშვნაში. 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ორგანიზაციას არ ჰყოლია საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე.

2. მომზადების საფუძვლები

ანგარიშგების შესაბამისობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ბასკ) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (მთლიანობაში ფასს-ები) შესაბამისად.

ორგანიზაცია თავის ბუღალტრულ ჩანაწერებს აწარმოებს და ფინანსურ ანგარიშგებას ამზადებს ქართულ ლარში. თანხობრივი მაჩვენებლები ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია დამრგვალებების გარეშე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული. ორგანიზაციის საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით.

ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ების შესაბამისად მომზადება ითხოვს გარკვეული შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების გაკეთებას. ის, ასევე, ორგანიზაციის ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს, რომ მსჯელობის საფუძველზე ჩამოაყალიბოს და მიიღოს ყველაზე გონივრული სააღრიცხვო შეფასებები. ის მნიშვნელოვანი სფეროები, რომლებიც შეფასდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და მათი ეფექტის შესახებ, მოცემულია მე-3 შენიშვნაში. ბუღალტრული პოლიტიკის საფუძვლები მოცემულია მე-21 შენიშვნაში.

შეფასების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტების მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

საქმიანობის უწყვეტობა

მომზადების საფუძვლის მიზანშეწონილობის დადგენისას, ორგანიზაციის ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა კოვიდ-19 პანდემიის გავლენა ფინანსურ მდგომარეობაზე 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის და მის საქმიანობაზე მომავალში.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მთლიანი აქტივები მთლიან ვალდებულებებს 3,108,372 ლარით აღემატებოდა. (დეტალური ინფორმაცია მიმდინარე ვალდებულებების შესახებ მოცემულია მე-4 განმარტებით შენიშვნაში). 2020 და 2019 წლის განმავლობაში ორგანიზაციის ზარალმა შეადგინა 1,400,820 და 648,034 ლარი.

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

კოვიდ-19-ის გავრცელების გამო, კლიენტებისთვის შეთავაზებულ იქნა 3 თვემდე საშეღავათო პერიოდი, რასაც ასევე ჰქონდა გავლენა ორგანიზაციის ოპერაციებზე. დამატებით, 2020 წლის ბოლოს ქვეყანაში კოვიდ-19-ით გამოწვეული სიტუაციის გამწვავების გამო, ხელისუფლებამ სხვადასხვა შეზღუდვა გამოიყენა, მათ შორის მიზნობრივი ჩაკეტვა-იზოლაციის სახით. ამას თავის მხრივ გავლენა აქვს ტურიზმის, ტრანსპორტირებისა და ჰორეკა (HoReCa) სექტორზე, რაც არ შეადგენს ორგანიზაციის პორტფელის მნიშვნელოვან წილს.

მიუხედავად კოვიდ-19-ის გავლენისა, 2020 წლის განმავლობაში ორგანიზაციამ კლიენტებზე გაცემული სესხები (ფინანსური იჯარის გათვალისწინებით) გაზარდა 687,020 ლარით. ასევე, როგორც მე-15 განმარტებით შენიშვნაში არის მოცემული, 2020 წლის 28 აგვისტოს ჩატარებული აქციონერთა საერთო კრების საფუძველზე მოხდა საწესდებო კაპიტალის მნიშვნელოვანი ზრდა. შედეგად, 2020 წლის 31 აგვისტოდან 11 ნოემბრის ჩათვლით ორგანიზაციის აქციონერებმა საწესდებო კაპიტალი გაზარდეს ფულადი შენატანით 4,172,672 ლარის ოდენობით. აღნიშნული თანხის ნაწილის ინვესტირება მოხდა კლიენტებზე გაცემულ სესხებში (ფინანსური იჯარის გათვალისწინებით), ხოლო დარჩენილი ნაწილის რეინვესტირება მოხდება შემდგომ საანგარიშგებო პერიოდში.

ზარალის მიუხედავად, ორგანიზაცია იღებს ფინანსურ მხარდაჭერას როგორც აქციონერებისგან ასევე მესამე მხარისგან. ლიკვიდურობის გასაუმჯობესებლად, ხელმძღვანელობას აქვს საშუალება მოახდინოს მსესხებელბთან მოლაპარაკება მიღებული სესხების გადავადებასთან დაკავშირებით, რადგან ხელშეკრულების უმრავლესობა ითვალისწინებს განახლების უფლებას.

პანდემიით გამოწვეულ შეზღუდვებს, რეგულაციებს და რეაგირებებს განსხვავებული გავლენა აქვს სხვადასხვა საოპერაციო სეგმენტზე. ორგანიზაციის საქმიანობის შედეგებზე და ფულად ნაკადებზე პანდემიით გამოწვეულ უარყოფით ზემოქმედებას არ აქვს გავლენა ორგანიზაციის საქმიანობის უწყვეტობაზე. ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ორგანიზაციის ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე იმის დაშვებით, რომ ორგანიზაცია განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. ხელმძღვანელობასა და დამფუძნებლებს სურვილი აქვთ, განავითარონ ორგანიზაცია საქართველოში. ხელმძღვანელობისთვის არ არის ცნობილი რაიმე განუსაზღვრელობა, რამაც შეიძლება საფრთხე შეუქმნას ორგანიზაციის ფუნქციონირებას. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გამოყენება შესაფერისია ორგანიზაციისთვის.

ახალი ფასს-ების მიღება, ცვლილებები სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებში

ა) 2020 წლის პირველი იანვრის შემდეგ ძალაში შესული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები

2020 წლის პირველი იანვრიდან ძალაში რამდენიმე ახალი ინტერპრეტაცია და შესწორებები, თუმცა არცერთი მათგანი არსებით გავლენას არ ახდენს ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- ფასს 3 - საწარმოთა გაერთიანება (შესწორება - ბიზნესის განმარტება);
- საპროცენტო განაკვეთის ზღვრის რეფორმა - IBOR „ფაზა 2“ (შესწორება - ფასს 9, ბასს 39 და ფასს 7);
- კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო შეღავათები (ცვლილებები ფასს 16-ში);
- ბასს 1 - ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა და ბასს 8 - სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები (შესწორება - არსებითის განმარტება); და
- ფინანსური ანგარიშგების განახლებული კონცეპტუალური საფუძვლები

ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული:

ორგანიზაციამ გადაწყვიტა ნაადრევად არ მიეღო ის ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომელიც გამოიცა IASB-ის მიერ, თუმცა ჯერ არ არის შესული ძალაში. ესენია:

- წაგებიანი ხელშეკრულებები-ხელშეკრულების შესრულების ღირებულება (ბასს 37-ის ცვლილებები)
- ძირითადი საშუალებები:შემოსავალი მიზნობრივ გამოყენებამდე (ბასს 16-ს ცვლილებები)
- ფასს სტანდარტების წლიური გაუჯობესება 2018-2020 (ცვლილებები ფასს 1, ფასს 9 , ფასს 16 და ბასს 41 სტანდარტებში); და
- კონცეპტუალური მიდგომა (ფასს 3-ის ცვლილებები)

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

2020 წლის იანვარში, IASB-მა გამოსცა ცვლილებები ბასს 1-ში, რომელიც აზუსტებს კრიტერიუმებს ვალდებულებების კლასიფიკაციისთვის მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებად. აღნიშნული ცვლილებების მიხედვით, ვალდებულების მოკლევადიან ან გრძელვადიან ვალდებულებად კლასიფიცირება დამოკიდებულია, მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს აქვს თუ არა ორგანიზაციას უფლება გადაავადოს ვალდებულების დაფარვა სულ მცირე 12 თვის განმავლობაში საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ. შესწორებები ასევე აზუსტებს, რომ „ვალდებულების დაფარვა“ მოიცავს ფულადი სახსრების, საქონლის, მომსახურების ან წილობრივი ინსტრუმენტების გადაცემას, თუ წილობრივი ინსტრუმენტების გადაცემის ვალდებულება არ წარმოიშობა ფინანსური ინსტრუმენტის შემადგენელი გადაცვლის პირობით, რომელიც კლასიფიცირებულია წილობრივ ინსტრუმენტად, ვალდებულების კომპონენტისგან განცალკევებით.

ამჟამად, ორგანიზაცია აფასებს ცვლილებების მოსალოდნელ გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე. ხელმძღვანელობის შეფასებით, ბასს 1-ში შესულ ცვლილებებს არ ექნება არსებითი გავლენა ორგანიზაციის ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე, რადგან მისი სავალო ინსტრუმენტები არ მოიცავენ კონვერტაციის პირობას.

სხვა

ორგანიზაცია არ ვარაუდობს, რომ ბასს-ის მიერ გამოშვებულ სხვა სტანდარტებს, რომლებიც ჯერ ძალაში არ არის შესული, ექნება არსებითი გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები

ორგანიზაცია ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და დაშვებების შემუშავებას მომავალ პერიოდებთან დაკავშირებით. მსგავსი შეფასებები და დაშვებები მუდმივად მუშავდება ისტორიულ გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, მათ შორის, ისეთი მომავალი მოვლენების გათვალისწინებით, რომელიც მოსალოდნელია გონივრულ ფარგლებში. მომავალში მიღებული ფაქტობრივი შედეგი შესაძლოა განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისა და დაშვებებისგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების ანარიცხის შეფასება

ქვემოთ მოცემულია ორგანიზაციის ხელმძღვანელობის მიერ სააღრიცხვო პოლიტიკაში გამოყენებული ძირითადი შეფასებები, რომლებიც ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების (ზარალის) რეზერვების შეფასებაზე:

- დეფოლტის ალბათობა: დეფოლტის ალბათობა (PD) წარმოადგენს მთავარ მონაცემს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისას. დეფოლტის ალბათობა არის მაჩვენებელი, რომელიც გვიჩვენებს დეფოლტის მოხდენის ალბათობას კონკრეტულ პერიოდში, რომლის გაანგარიშებისას გამოიყენება ისტორიული მონაცემები და სამომავლო პირობებთან დაკავშირებული დაშვებები და მოლოდინი.
- ზარალი ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში: ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) არის შესაძლო ზარალის შეფასება, რომელიც წარმოიშობა დეფოლტის შემთხვევაში. იგი ეფუძნება ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და იმ ნაკადებს შორის სხვაობას, რომლის მიღებასაც ელის კრედიტორი, სესხის უზრუნველყოფიდან და კრედიტის ერთიანი გაზრდით მიღებული ნაღდი ფულის ნაკადების გათვალისწინებით.
- საპროგნოზო სცენარების დადგენა: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) გაზომვისას ორგანიზაცია იყენებს გონივრულ და ფაქტებით გამყარებულ საპროგნოზო ინფორმაციას, რომელიც ეფუძნება დაშვებებს სხვადასხვა ეკონომიკური ფაქტორის სამომავლო მოქმედებისა და ამ ფაქტორების ურთიერთქმედების შესახებ.

კოვიდ-19-ის გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო დანაკარგზე

კოვიდ-19-ის გავლენამ გამოიწვია დამატებითი მსჯელობის საჭიროება, უკვე არსებულ მსჯელობებში, დაშვებებსა და შეფასებებში. კოვიდ-19 პანდემია უპრეცედენტო ხასიათისაა და მის შესაძლო ეკონომიკურ და ფინანსურ ეფექტზე მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის (ECL)-ს შეფასებაზე, არსებობს მწირი გამოცდილება. აღნიშნული გაურკვევლობის გათვალისწინებით, ორგანიზაციამ გადახედა არსებულ სააღრიცხვო დაშვებებს და შეფასებებს და ხელახლა შეაფასა ისინი.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები (გაგრძელება)

ეკონომიკური გარემო ჯერჯერობით განუსაზღვრელი რჩება და მომავალმა არასტაბილურმა მდგომარეობამ შესაძლოა გავლენა მოახდინოს გაუფასურების ანარიცხებზე, რაც დამოკიდებულია კოვიდ-19 პანდემიის ხანგრძლივობასა და მის შემაკავებელ და სხვა ფაქტორებზე.

კოვიდ-19-ის ეპიდემიის საპასუხოდ ორგანიზაციამ გამოიჩინა ინიციატივა და 2020 წელს თავის მსესხებლებს შესთავაზა 1-დან 3 თვემდე საშეღავათო პერიოდი მარტში, აპრილსა და მაისში, რათა მნიშვნელოვნად შეემცირებინა მომხმარებელთა მიერ ორგანიზაციის ფილიალების მონახულების რაოდენობა. ასეთი მოვლენა ავტომატურად არ იქნა განხილული, როგორც საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (SICR) (ანუ მოვლენა, რომელიც გამოიწვევდა 1-ელი საფეხურიდან მე-2 საფეხურზე გადასვლას), მე-2 საფეხურზე მსესხებლის გადაკლასიფიცირება მოხდა მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც სახეზე იყო დაკვირვებადი მტკიცებულება მსესხებლის ფინანსური სირთულეების მნიშვნელოვანი ზრდის შესახებ, სესხის აღბის შემდეგ.

იჯარის ვადა, ზღვრული სასესხო განაკვეთი და საიჯარო გადასახდელები

ორგანიზაცია იყენებს მსჯელობას იჯარის ვადის დადგენისას. განიხილავს ყველა სათანადო ფაქტს და გარემოებას, რომელიც მოიჯარეს ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება, ან არ გამოიყენოს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლება. ორგანიზაცია ხელახლა აფასებს, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ ის გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელოვანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც: ა) მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება; და ბ) გავლენას ახდენს იმის შეფასებაზე, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული არ ჰქონდა იჯარის ვადის დადგენისას, ან არ გამოიყენებს ისეთ უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული ჰქონდა იჯარის ვადის განსაზღვრისას.

ორგანიზაცია იყენებს მსჯელობას ზღვრული სასესხო განაკვეთის დადგენისთვის. დაკვირვებადი მონაცემების გამოყენებით განისაზღვრება ძირითადი განაკვეთი, რომელიც კორექტირდება მოიჯარისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით და უზრუნველყოფის (იჯარის ობიექტის) მახასიათებლებით.

საქართველოში ხშირად იჯარის ხელშეკრულება არ მოიცავს ჩანაწერს (ან მოიცავს არასრულს ჩანაწერს) იჯარის განახლების/გაგრძელების შესახებ. ზემოთხსენებული უფლების არსებობა გამყარებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკის შესაბამისად. ორგანიზაცია ამგვარ მიღებულ საქმიან პრაქტიკას განიხილავს ხელშეკრულების შემადგენელ ნაწილად. ასეთი შემთხვევებისთვის, საიჯარო ვალდებულების განსაზღვრისას შეფასებული საიჯარო გადახდები არის უცვლელი მთელი საიჯარო ვადის განმავლობაში განახლებადი პერიოდის ჩათვლით. მომავალ პერიოდთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობებიდან გამომდინარე ფაქტიური საიჯარო გადახდების შესაძლებელია მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს იმისგან, რაც წარდგენილია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

უზრუნველყოფის საგნის ღირებულების შეფასება

ხელმძღვანელობა რეგულარულად განიხილავს უზრუნველყოფის საგნის საბაზრო ღირებულებას. ხელმძღვანელობა იყენებს საკუთარ გამოცდილებას რეალური ღირებულების დასაკორექტირებლად. უზრუნველყოფის მოცულობა დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკზე.

გადასახადები

სხვადასხვა ფაქტორების, მათ შორის წარსული გამოცდილების ანალიზისა და საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების მიხედვით, ორგანიზაცია თვლის, რომ მის მიერ გაკეთებული საგადასახადო ვალდებულებების დარიცხვები ადეკვატურია ყველა წლისთვის. ეს მოსაზრება ეყრდნობა დაშვებებს და შეფასებებს და შეიძლება შეიცავდეს კომპლექსურ მსჯელობებს მომავალ მოვლენებზე. იმდენად, რამდენადაც ამ საკითხების საბოლოო საგადასახადო შედეგები განსხვავდება არსებული საბუღალტრო ჩანაწერების თანხებისაგან, ასეთი სხვაობები გავლენას იქონიებს საგადასახადო ხარჯზე იმ პერიოდში, როცა ასეთი გადაწყვეტილება იქნა მიღებული. ორგანიზაცია დარწმუნებულია, რომ მას შეუძლია თავისი საგადასახადო დეკლარაციების დასაბუთება და ცდილობს მინიმუმამდე დაიყვანოს გადასახადებთან დაკავშირებული რისკები.

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა

სხვა ფინანსური ინსტიტუტების მსგავსად, ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენების შედეგად ორგანიზაცია დგება სხვადასხვა რისკის წინაშე. ეს შენიშვნა აღწერს ორგანიზაციის მიზნებს, პოლიტიკასა და პროცესებს, რომ მართოს აღნიშნული რისკები და წარმოადგენს მეთოდებს მათ შესაფასებლად. დამატებითი ციფრობრივი მონაცემები აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებით წარმოდგენილია მოცემული ფინანსური ანგარიშგების სხვადასხვა ნაწილში.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომლებიც ლიკვიდური ან მოკლევადიანია (სამ თვემდე ვადით), ითვლება, რომ მათი საბალანსო ღირებულება მიახლოებულია მათ რეალურ ღირებულებასთან.

ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები

ხელმძღვანელობას გააჩნია საერთო პასუხისმგებლობა ორგანიზაციის რისკების მართვის მიზნებისა და პოლიტიკის განსაზღვრისთვის, ამასთანავე, პასუხისმგებლობის შენარჩუნებასთან ერთად, მიზნებისა და პროცესების ეფექტურად დანერგვისთვის მას დელეგირებული აქვს პროცესების შემუშავებისა და ოპერირების უფლება ორგანიზაციის ფინანსური მხარისთვის.

ხელმძღვანელობის საერთო მიზანია, რომ შექმნას ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მიზანმიმართული იქნება რისკების მინიმუმამდე შემცირებისკენ ორგანიზაციის კონკურენტუნარიანობისა და მოქნილობის გაუარესების გარეშე. აღნიშნულ პოლიტიკებთან დაკავშირებული დამატებითი დეტალები წარმოდგენილია ქვემოთ.

- საკრედიტო რისკი
- ლიკვიდურობის რისკი
- საბაზრო რისკი:
 - სავალუტო რისკი
 - საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ დანაკარგს მეორე მხარისთვის ნაკისრი ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო. საკრედიტო რისკის წინაშე ორგანიზაცია დგება სესხების გაცემით და სხვა სახის ოპერაციებით, როდესაც ურთიერთობისას წარმოიშობა ფინანსური აქტივი.

ორგანიზაციის ძირითადი საქმიანობა მიკრო სესხების გაცემა და შესაბამისად, საკრედიტო რისკი უმნიშვნელოვანეს როლს თამაშობს მიკრო საფინანსო ორგანიზაციის (მისო) რისკების მართვაში. იმისათვის, რომ მსგავსმა შემთხვევებმა ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობა მნიშვნელოვნად არ დაზარალოს, გამოიყენება სხვადასხვა სამუშაო მეთოდი, რაც უზრუნველყოფს საკრედიტო რისკების დროულად იდენტიფიცირებასა და მათ ეფექტურად მართვას.

ორგანიზაცია რეგულარულად აკვირდება ინდივიდუალური სესხების საკრედიტო რისკებს და მუდმივად აფასებს კლიენტების კრედიტუნარიანობას. მიმოხილვა დაფუძნებულია განახლებულ ფინანსურ ინფორმაციაზე, რომელსაც იღებს საკრედიტო პერსონალი მონიტორინგის შედეგად შემდეგ ინფორმაცია გადის რისკზე დაფუძნებულ შეფასებას საკრედიტო დეპარტამენტის მიერ.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მაქსიმუმს. საანგარიშგებო პერიოდისათვის საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ოდენობა იყო:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ფული და ფულის ეკვივალენტები (გარდა ნაღდი ფულისა)	1,849,123	173,474
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	1,388,570	2,013,935
კლიენტებზე გაცემული სესხები	3,270,716	4,611,104
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	2,127,391	99,983
სხვა აქტივები	14,686	12,931
	8,650,486	6,911,427

ორგანიზაციის საკრედიტო რისკი კლიენტებზე გაცემულ სესხებთან დაკავშირებით მოცემულია მე-8 და მე-9 შენიშვნებში.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკში იგულისხმება საკმარისი ფინანსური რესურსის არსებობა, რომ მოხდეს სესხების გასტუმრება და სხვა ფინანსური ვალდებულებების დაფარვა შესაბამის ვადაში.

ლიკვიდურობის რისკის მართვის მიზნით ორგანიზაცია ახორციელებს ფულადი ნაკადების რეგულარულ მონიტორინგს, რაც ასევე აქტივების და ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილია. ლიკვიდურობის ანალიზი და საპროცენტო განაკვეთის რისკები წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილებში. ქვემოთ მოყვანილი პრეზენტაცია ეფუძნება ორგანიზაციის ძირითადი მენეჯმენტის მიერ მოწოდებულ ინფორმაციას.

ფინანსური ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1 წლიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	721,446	-	-	-	721,446
მიღებული სესხები	1,249,327	1,635,093	520,943	-	3,405,363
სუბორდინირებული სესხები	28,140	79,467	527,369	2,001,216	2,636,192
საიჯარო ვალდებულება	55,912	155,188	423,173	-	634,273
სხვა ვალდებულება	2,143	-	-	-	2,143
	2,056,968	1,869,748	1,471,485	2,001,216	7,399,417

ფინანსური ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1 წლიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	807,134	284,925	-	-	1,092,059
მიღებული სესხები	282,424	3,420,426	633,239	-	4,336,089
სუბორდინირებული სესხები	22,762	69,802	461,556	1,810,788	2,364,908
საიჯარო ვალდებულება	42,195	126,586	465,852	48,109	682,742
სხვა ვალდებულება	2,205	-	-	-	2,205
	1,156,720	3,901,739	1,560,647	1,858,897	8,478,003

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება შემცირდება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გავლენით. საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას ორგანიზაციის მიერ პროცენტიანი, სავაჭრო ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფინანსური ნაკადები შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის გამო (სავალუტო რისკი) და საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო (საპროცენტო რისკი).

- სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა ერთი ვალუტის მიმართ მეორის ფასის ცვლილებით. სავალუტო რისკი არანაკლებ გავლენას ახდენს ორგანიზაციის ფინანსური რისკების განსაზღვრაში. ორგანიზაცია ატარებს სავალუტო რისკს, რომელიც დაკავშირებულია მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებთან.

სავალუტო რისკის ზეგავლენა ორგანიზაციაზე 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

ფინანსური აქტივები	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო
ფული და ფულის ეკვივალენტები	215,304	1,653,893	2,903
კლიენტებზე გაცემული სესხები	3,268,802	1,914	-
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	2,127,391	-	-
სხვა აქტივები	14,686	-	-
	5,626,183	1,655,807	2,903
ფინანსური ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	-	3,267,317	-
სუბორდინირებული სესხები	-	1,736,598	-
საიჯარო ვალდებულება	-	574,484	-
სხვა ვალდებულებები	2,143	-	-
	2,143	5,578,399	-
რისკების მართვის მიზნით ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტების ეფექტი	(986,670)	982,980	-
ღია საბალანსო პოზიცია	4,637,370	(2,939,612)	2,903

სავალუტო რისკის ზეგავლენა ორგანიზაციაზე 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

ფინანსური აქტივები	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო
ფული და ფულის ეკვივალენტები	24,645	169,961	3,046
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	99,983	-	-
გაცემული სესხები	4,607,165	3,939	-
სხვა აქტივები	12,931	-	-
	4,744,724	173,900	3,046
ფინანსური ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	-	4,092,984	-
სუბორდინირებული სესხები	-	1,521,748	-
საიჯარო ვალდებულება	-	598,842	-
სხვა ვალდებულებები	2,205	-	-
	2,205	6,213,574	-
ღია საბალანსო პოზიცია	4,742,519	(6,039,674)	3,046

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს ორგანიზაციის მგრძნობელობას ქართულ ლართან მიმართებით უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების 20%-იან ზრდასა ან კლებაზე და წარმოადგენს ხელმძღვანელობის შეფასებას უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის შესაძლო ცვლილებაზე. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოური ვალუტის დენომინირებულ ფულად სახსრებს და აკორექტირებს წლის ბოლოსთვის უცხოურ ვალუტას 20% საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების მიხედვით. გავლენა მოგება/ზარალსა და კაპიტალზე 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

მგრძნობელობა უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებაზე	(ლარი/აშშ დოლარი)		(ლარი/ევრო)	
	2020	2019	2020	2019
20% ზრდა	(587,922)	(1,207,935)	581	609
20% შემცირება	587,922	1,207,935	(581)	(609)

ანალიზისას გამოყენებულია დაშვება, რომ ყველა ცვლადი, უცვლელი დარჩება.

- საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილების გამო, რომელმაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს ორგანიზაციის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებებზე. ეს რისკი შესაძლოა წარმოიშვას აქტივებისა და ვალდებულებების მიღება/დაფარვის ვადების შეუსაბამობით, ასევე იმ შემთხვევაში, თუ ასეთი აქტივები და ვალდებულებები დამოკიდებულია კურსის ცვლილებაზე.

ორგანიზაციის ყველა პროცენტის მატარებელი აქტივი და ვალდებულება აქვს ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით, შესაბამისად საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებას არ აქვს გავლენა ორგანიზაციის შემოსავლებსა და ხარჯებზე.

ინფორმაცია პროცენტის მატარებელ ფინანსურ ვალდებულებებზე მოცემულია ზემოთ ლიკვიდურობის რისკის შენიშვნაში.

კაპიტალის მართვა

ორგანიზაციის მიზნები კაპიტალის მართვისას შემდეგში მდგომარეობს:

- მოახდინოს ორგანიზაციის ფუნქციონირებადობის უზრუნველყოფა ისე, რომ ორგანიზაციამ გააგრძელოს ეფექტურად საქმიანობა;
- შეესაბამებოდეს სებ-ის მიერ დადგენილ კაპიტალის მოთხოვნილებებს;
- ჰქონდეს ადეკვატური უკუგება დამფუძნებლებისთვის.

ორგანიზაცია რისკის პროპორციულად აწესებს საჭირო კაპიტალის ოდენობას. ორგანიზაცია მართავს საკუთარი კაპიტალის სტრუქტურას და ახდენს მის კორექტირებას ეკონომიკური გარემოებებისა და აქტივების რისკიანობის შესაბამისად.

იმისათვის, რომ შეინარჩუნოს ან დააკორექტიროს კაპიტალის სტრუქტურა, ორგანიზაციამ შეიძლება დააკორექტიროს მფლობელებისათვის გადახდილი დივიდენდები, დაუბრუნოს კაპიტალი მფლობელებს, გამოუშვას ახალი აქტივები ან გაყიდოს აქტივები ვალის დაფარვის მიზნით.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი**ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები**

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

5. წინა პერიოდის რეკლასიფიკაციები

მიმდინარე და წინა პერიოდის მონაცემების შესადარისად წარსადგენად საჭიროებისამებრ მოხდა წინა პერიოდის მონაცემების რეკლასიფიკაცია. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით რეკლასიფიკაციის ეფექტი წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	რეკლასიფიკაციამდე	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიკაციის შემდეგ
სრული შემოსავლის ანგარიშგება			
წმინდა მოგება სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან მოგებაში ან ზარალში ასახვით	(90,890)	152,808	61,918
საოპერაციო და სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები	(592,807)	592,807	-
ცვეთა და ამორტიზაცია	-	(204,201)	(204,201)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	-	(388,606)	(388,606)
წმინდა მოგება ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციებიდან	-	9,825	9,825
წმინდა ზარალი სავალუტო ოპერაციებიდან	(59,424)	(162,633)	(222,057)

6. ფული და ფულის ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ნაღდი ფული სალაროში	22,977	24,178
ფული საბანკო ანგარიშებზე	1,846,002	160,862
ფული გზაში	3,121	12,612
	1,872,100	197,652

ფული და ფულის ეკვივალენტები ვალუტების მიხედვით გაშიფრულია მე-4 შენიშვნაში.

7. სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში აღრიცხვით

სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები მოგებაში ან ზარალში აღრიცხვით	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ვალუტის სვოპ ხელშეკრულებები	1,312,133	2,013,935
უცხოური ვალუტის ფორვარდული ხელშეკრულებები	76,437	-
	1,388,570	2,013,935
 სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში აღრიცხვით	 31 დეკემბერი 2020	 31 დეკემბერი 2019
ვალუტის სვოპ ხელშეკრულებები	713,089	1,059,348
	713,089	1,059,348

7. სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში აღრიცხვით (გაგრძელება)

ვალუტის სვოპ ხელშეკრულებები

არაწარმოებულ ოპერაციებს, როგორც არის ბანკებისგან მიღებული სესხები, რომლებიც უზრუნველყოფილია იმავე ბანკებში უცხოურ ვალუტაში განთავსებული დეპოზიტებით, კომპანია აერთიანებს წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებში (უცხოური ვალუტის კონტრაქტები), იმ მიზეზით, რომ ამგვარი ოპერაციების (დეპოზიტის განთავსება და სესხის აღება) შედეგი, არსებითად, წარმოებულია. ამგვარი დასკვნა შემდეგ ინდიკატორებს ეფუძნება:

- გარიგებები ერთდროულად იდება ერთიმეორის გათვალისწინებით;
- მათში ერთი და იგივე მხარე მონაწილეობს;
- ერთი და იგივე რისკთან არიან დაკავშირებული;
- არ არსებობს გამოკვეთილი ეკონომიკური საჭიროება ან არსებითი საქმიანი მიზანი გარიგებების ცალ-ცალკე დასადებად; შესაძლებელია იმავე შედეგის ერთი გარიგებით მიღწევა;
- არსებობს საწყისი წმინდა ინვესტიცია, რომლის ოდენობაც მცირეა იმასთან შედარებით, რაც მოითხოვებოდა სხვა ტიპის ხელშეკრულებებით, რომლებსაც მსგავსი პასუხი ექნებოდათ საბაზრო ფაქტორების ცვლილებებზე და მომავალ ანგარიშსწორებაზე.

უცხოური ვალუტის ფორვარდული ხელშეკრულებები

ფორვარდი არის სახელშეკრულებო შეთანხმება ორ მხარეს შორის, რომელთა შორისაც უნდა მოხდეს გარკვეული დროის განმავლობაში ფინანსური სახსრების გადახდები კონკრეტული ოდენობით. უცხოური ვალუტის ფორვარდულ ოპერაციებში კომპანია იხდის თანხის გარკვეულ ოდენობას ერთ ვალუტაზე და იღებს გარკვეულ ოდენობას მეორე ვალუტაში. სავალუტო ფორვარდები ერთიანად იფარება.

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
გაცემული სესხები	3,468,601	4,586,567
დარიცხული პროცენტები	97,509	134,854
კლიენტებზე გაცემული სესხები გაუფასურებამდე	3,566,110	4,721,421
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(295,394)	(110,317)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	3,270,716	4,611,104

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტებზე გაცემული ყველა სესხი უზრუნველყოფილია ავტომობილებით.

ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	გაცემული სესხები გაუფასურებამდე	გაუფასურების რეზერვი	სულ
მიმდინარე და 30 დღემდე	2,521,617	(45,912)	2,475,705
ვადაგადაცილებული			
30-60 დღემდე ვადაგადაცილებით	28,418	(6,111)	22,307
60-90 დღემდე ვადაგადაცილებით	24,453	(6,644)	17,809
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	379,792	(203,085)	176,707
რესტრუქტურირებული (90 დღემდე)	586,824	(19,428)	567,396
რესტრუქტურირებული (90 დღეზე მეტი)	25,006	(14,214)	10,792
	3,566,110	(295,394)	3,270,716

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	გაცემული სესხები გაუფასურებამდე	გაუფასურების რეზერვი	სულ
მიმდინარე და 30 დღემდე ვადაგადაცილებული	4,375,071	(36,424)	4,338,647
30-60 დღემდე ვადაგადაცილებით	58,559	(4,047)	54,512
60-90 დღემდე ვადაგადაცილებით	59,764	(7,912)	51,852
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	194,437	(61,693)	132,744
რესტრუქტურისებული (90 დღემდე)	33,590	(241)	33,349
	4,721,421	(110,317)	4,611,104

ცვლილებები კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხებში 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	36,672	11,959	61,686	110,317
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	23	(23)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	5,101	(5,101)	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(53,165)	(25,990)	79,155	-
საკრედიტო ზარალი წლის განმავლობაში	169,932	25,571	17,355	212,858
უკან დაბრუნებადი სესხები	(20,532)	(6,932)	-	(27,464)
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(81,049)	18,187	62,862	-
გაცვლითი კურსის ეფექტი	-	-	(317)	(317)
ნაშთი წლის ბოლოს	56,982	17,671	220,741	295,394

ცვლილებები კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხებში 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	6,772	2,391	41,201	50,364
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	(42)	42	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(11,959)	11,959	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(31,665)	(5,609)	37,274	-
საკრედიტო ზარალი წლის განმავლობაში	57,909	15,789	19,216	92,914
უკან დაბრუნებადი სესხები	(4,187)	(1,553)	(27,221)	(32,961)
გაცვლითი კურსის ეფექტი	19,844	(11,060)	(8,784)	-
ნაშთი წლის ბოლოს	36,672	11,959	61,686	110,317

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ცვლილებები კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხებში 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	4,408,661	118,323	194,437	4,721,421
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	304	(304)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(30,220)	30,220	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	102,766	49,600	(152,366)	-
შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივები	3,775,660	-	-	3,775,660
წმინდა ცვლილებები საპროცენტო ხარჯში	(216,235)	84,120	132,115	-
უკან დაბრუნებადი სესხები	(4,755,784)	(36,526)	(71,002)	(4,863,312)
სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაცია	(68,609)	(7,404)	(9,219)	(85,232)
დარიცხული პროცენტის ცვლილება	79,258	12,467	(27,807)	63,918
ჩამოწერა	-	-	(50,603)	(50,603)
უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ტრანზაქციები და სხვა ცვლილებები	(221,389)	(163,596)	389,243	4,258
ნაშთი წლის ბოლოს	3,074,412	86,900	404,798	3,566,110

ცვლილებები კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხებში 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	1,958,565	92,582	280,592	2,331,739
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	1,843	(1,843)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(21,297)	21,297	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(73,648)	(17,281)	90,929	-
შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივები	4,687,964	-	-	4,687,964
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(122,590)	97,026	25,564	-
უკან დაბრუნებადი სესხები	(2,098,626)	(74,429)	(183,902)	(2,356,957)
დარიცხული პროცენტის ცვლილება	64,648	971	(19,126)	46,493
უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ტრანზაქციები და სხვა ცვლილებები	11,802	-	380	12,182
ნაშთი წლის ბოლოს	4,408,661	118,323	194,437	4,721,421

9. მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
გაცემული სესხები	2,179,411	97,742
დარიცხული პროცენტები	47,884	4,304
მთლიანი მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	2,227,295	102,046
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(99,904)	(2,063)
წმინდა მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	2,127,391	99,983

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

9. მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან (გაგრძელება)

ფინანსური იჯარების მოთხოვნების რეკონსილაცია და დაფარვის ვადის ანალიზი:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
1 წელზე ნაკლები	1,378,989	86,989
1-2 წლამდე	1,130,444	51,020
2-3 წლამდე	783,460	14,380
3-4 წლამდე	456,040	-
4-5 წლამდე	135,532	-
სულ არადისკონტირებული საიჯარო გადახდები	3,884,465	152,389
საიჯარო გადახდების მოთხოვნებთან დაკავშირებული გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	(1,757,074)	(52,406)
ნეტო საიჯარო ინვესტიციასთან	2,127,391	99,983

ცვლილებები კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხებში 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	2,063	-	-	2,063
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	1,444	(1,444)	-	-
სესხების გაუფასურების ხარჯის ცვლილება	101,569	(11,127)	8,792	99,234
უკან დაბრუნებადი სესხები	(1,393)	-	-	(1,393)
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(28,074)	18,187	9,887	-
ნაშთი წლის ბოლოს	75,609	5,616	18,679	99,904

10. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები

ორგანიზაციას იჯარით აღებული აქვს ფართები ფილიალებისთვის და სათაო ოფისისთვის. ყველა აქტივის საიჯარო გადასახდელი არის ფიქსირებული. საიჯარო გადასახდელები წარმოდგენილია როგორც ლარში, ასევე აშშ დოლარში. იჯარის ვადა, ზღვრული განაკვეთი წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	არაგაუქმებადი პერიოდი	გაგრძელების არჩევანის უფლების გამოყენება	იჯარის ვადა	დისკონტის განაკვეთი
იჯარის ხელშეკრულება				
სათაო ოფისი და ფილიალები	-	24-60 თვე	38-120 თვე	8.8%

აქტივის გამოყენების უფლება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2020	2019
ნაშთი წლის დასაწყისში	566,253	705,179
წლის განმავლობაში გაფორმებული საიჯარო კონტრაქტები	46,065	-
ამორტიზაცია	(152,088)	(138,926)
ნაშთი წლის ბოლოს	460,230	566,253

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

10. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები (გაგრძელება)

საიჯარო ვალდებულება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2020	2019
ნაშთი წლის დასაწყისში	598,842	677,338
წლის განმავლობაში გაფორმებული საიჯარო კონტრაქტები	46,065	-
საპროცენტო ხარჯი	54,314	55,093
საიჯარო ფასდათმობები*	(9,680)	-
საიჯარო გადასახადი	(202,390)	(174,713)
უცხოური ვალუტის გადაფასება	87,333	41,124
ნაშთი წლის ბოლოს	574,484	598,842

*ორგანიზაციამ აირჩია პრაქტიკული მიდგომის გამოყენება ფასს 16-ში შეტანილი ცვლილებები შესაბამისად ყველა იმ საიჯარო შეღავათზე, რომელიც აკმაყოფილებდა შესაბამის კრიტერიუმებს. წლის განმავლობაში არსებული ყველა საიჯარო შეღავათი არსებითად აკმაყოფილებს პრაქტიკული მიდგომის კრიტერიუმებს. პრაქტიკული მიდგომის გამოყენებამ გამოიწვია საიჯარო ვალდებულებების 9,680 ლარით შემცირება. ამ შემცირების ეფექტი აღიარდა იმ პერიოდის მოგებ-ზარალში, როდესაც მოხდა შესაბამისი გადახდები.

ორგანიზაციას არ გააჩნია მსგავსი მახასიათებლების მქონე მიღებული სესხები მიმდინარე ან შესადარის პერიოდში. შესაბამისად, სესხის პროცენტის განსაზღვრისთვის გამოყენებულია დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემები მსგავსი სექტორისთვის.

11. ძირითადი საშუალებები

ისტორიული ღირებულება	კომპიუტერები და სხვა ტექნიკური აღჭურვილობა	იჯარით აღებული ფართის კეთილმოწყობა	ავეჯი და ინვენტარი	სატრანსპორტო საშუალებები	სხვა	სულ
2018 წლის 31 დეკემბერს	114,472	75,337	46,735	65,390	32,907	334,841
შესყიდვა	4,445	-	-	1,180	990	6,615
გასვლა	-	-	-	(66,570)	-	(66,570)
2019 წლის 31 დეკემბერს	118,917	75,337	46,735	-	33,897	274,886
შესყიდვა	10,706	-	-	65,672	-	76,378
ჩამოწერა	(17,713)	-	(9,243)	-	(9,964)	(36,920)
2020 წლის 31 დეკემბერს	111,910	75,337	37,492	65,672	23,933	314,344
დაგროვილი ცვეთა						
2018 წლის 31 დეკემბერს	(51,716)	(40,223)	(22,720)	(26,640)	(18,154)	(159,453)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(20,600)	(15,067)	(8,507)	(10,494)	(10,607)	(65,275)
გასვლა	-	-	-	37,134	-	37,134
2019 წლის 31 დეკემბერს	(72,316)	(55,290)	(31,227)	-	(28,761)	(187,594)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(21,956)	(15,109)	(9,231)	(1,834)	(2,125)	(50,255)
ჩამოწერა	12,028	-	7,061	-	7,323	26,412
2020 წლის 31 დეკემბერს	(82,244)	(70,399)	(33,397)	(1,834)	(23,563)	(211,437)
ნეტო საბალანსო ღირებულება						
2019 წლის 31 დეკემბერს	46,601	20,047	15,508	-	5,136	87,292
2020 წლის 31 დეკემბერს	29,666	4,938	4,095	63,838	370	102,907

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

12. სხვა აქტივები

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
დასაკუთრებული აქტივები*	145,856	6,657
ავანსები	15,943	-
საგადასახადო აქტივები	-	11,866
სხვა	14,686	12,931
	176,485	31,454

მომდარება დასაკუთრებულ აქტივებში 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის:

	2020	2019
ნაშთი წლის დასაწყისისთვის	6,657	29,150
შესყიდვები	360,518	89,950
რეალიზაცია	(192,158)	(112,443)
გაუფასურების ზარალი	(29,161)	-
ნაშთი წლის ბოლოსთვის	145,856	6,657

*დასაკუთრებული აქტივები წარმოადგენს არაფინანსურ აქტივებს, რომლებიც ორგანიზაციამ ვადაგადაცილებული სესხების ამოღებისას დაისაკუთრა. ეს აქტივები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით და შემდგომ ფასდება კლასიფიკაციის შესაბამისი აღრიცხვის პოლიტიკით. აქტივების აღიარებისას კლასიფიკაციის განსაზღვრა დამოკიდებულია ორგანიზაციის აქტივების რეალიზაციის მიზნობრიობასა და მის ბუნებაზე. დასაკუთრებული ქონების მარაგები აღრიცხულია ისტორიულ და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. ორგანიზაციის მოლოდინით მომავალში მოხდება აღნიშნული აქტივების რეალიზაცია. დასაკუთრებული ქონების რეალიზაცია ხდება შესაძლებლობისთანავე, ხოლო მიღებული თანხები გამოიყენება დავალიანების შესამცირებლად.

13. გადასახადები

დროებით სხვაობებში ცვლილებების საგადასახადო ეფექტი აღრიცხული 15%-ანი განაკვეთით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

დროებითი სხვაობა 15%-იანი განაკვეთით:	31 დეკემბერი 2018	აღიარებული სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში	31 დეკემბერი 2019	აღიარებული სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში	31 დეკემბერი 2020
კლიენტებზე გაცემული სესხები	7,555	4,309	11,864	41,233	53,097
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	-	-	-	14,986	14,986
ძირითადი საშუალებები	-	-	-	8,505	8,505
აქტივების გამოყენების უფლება	-	(84,938)	(84,938)	15,903	(69,035)
მიღებული სესხები	3,065	3,424	6,489	6,137	12,626
საიჯარო ვალდებულება	-	89,826	89,826	(3,654)	86,172
გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალი	326,761	65,450	392,211	153,906	546,117
სულ დროებითი სხვაობები	337,381	78,071	415,452	237,016	652,468
აუღიარებელი დროებითი სხვაობები					
კლიენტებზე გაცემული სესხები	(7,555)	(4,309)	(11,864)	(41,233)	(53,097)
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	-	-	-	(14,986)	(14,986)
წინა წლებში დაგროვილი ზარალი	(326,761)	(65,450)	(392,211)	(153,906)	(546,117)
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	3,065	8,312	11,377	26,891	38,268

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

13. გადასახადები (გაგრძელება)

გადავადებული საგადასახადო აქტივი არ არის აღიარებული გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალისა და გაცემული სესხებისგან წარმოქმნილი დროებითი სხვაობების საფუძველზე, რადგან ხელმძღვანელობა არ არის დარწმუნებული შეძლებს თუ არა ორგანიზაცია აღნიშნული აქტივის გამოყენებას.

მოგების გადასახადის ხარჯი 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2020	2019
მიმდინარე მოგების გადასახადი	-	-
დროებითი სხვაობების ეფექტი	26,891	8,312
მოგების გადასახადის სარგებელი	26,891	8,312

მოგების გადასახადის ხარჯის რეკონსილაცია დადგენილი განაკვეთის მიხედვით შემდეგნაირია:

	2020	2019
ზარალი დაბეგვრამდე	(1,427,711)	(656,346)
საგადასახადო განაკვეთი	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის სარგებელი	214,157	98,452
აუღიარებელი საგადასახადო ზარალის ეფექტი	(210,125)	(69,759)
მუდმივი სხვაობების ეფექტი	22,859	(20,381)
მოგების გადასახადის სარგებელი	26,891	8,312

14. სუბორდინირებული სესხები და სხვა ნასესხები თანხები

				31 დეკემბერი 2020	
სხვა ნასესხები თანხები:	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის ვადა	დარჩენილი ძირი	პროცენტი
დამფუძნებლები	აშშ დოლარი	8%-9%	ივნისი 2021 - ნოემბერი 2022	266,981	8,078
დაკავშირებული მხარეები	აშშ დოლარი	8.5%	ივლისი 2021	1,310,640	41,224
სხვა ფიზიკური პირები	აშშ დოლარი	3.5%-9.5%	იანვარი 2021 - დეკემბერი 2021	1,564,296	76,098
				3,141,917	125,400

				31 დეკემბერი 2019	
სხვა ნასესხები თანხები:	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის ვადა	დარჩენილი ძირი	პროცენტი
დამფუძნებლები	აშშ დოლარი	9.0%	თებერვალი 2020 – ივნისი 2021	205,517	5,269
დაკავშირებული მხარეები	აშშ დოლარი	6.3%-8.5%	ივლისი 2021	572,680	11,149
სხვა ფიზიკური პირები	აშშ დოლარი	6%-9.5%	2020	3,260,378	37,991
				4,038,575	54,409

სუბორდინირებული სესხები:	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის ვადა	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
დამფუძნებლები	აშშ დოლარი	6%-6.3%	ნოემბერი 2028 – ნოემბერი 2029	1,736,598	1,521,748
				1,736,598	1,521,748

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

14. სუბორდინირებული სესხები და სხვა ნასესხები თანხები (გაგრძელება)

ხელშეკრულების მიხედვით, ორგანიზაცია თავდაპირველად იხდის სესხის ძირითად თანხაზე დარიცხულ პროცენტს, ხოლო ძირითადი თანხის დაფარვა მოხდება ხელშეკრულების მოქმედების დასრულებისთვის. სესხებსა და სუბორდინირებულ სესხებში განხორციელებული ფულადი და არაფულადი ცვლილებები, რომლებიც მიღებულია ფინანსური აქტივობების შედეგად, შესაძლოა წარმოდგენილი იქნეს შემდეგნაირად:

	2020	2019
ნაშთი წლის დასაწყისში	5,614,732	2,956,406
ფულადი ნაკადები		
სესხის აღება	4,218,478	2,605,937
ძირის დაფარვა	(5,819,534)	-
გადახდილი პროცენტი	(431,726)	(440,759)
არაფულადი ნაკადები:		
პერიოდის განმავლობაში დარიცხული პროცენტი	495,609	306,870
უცხოური ვალუტის ცვლილების ეფექტი	926,356	186,278
ნაშთი წლის ბოლოს	5,003,915	5,614,732

15. საწესდებო კაპიტალი

მფლობელები	31 დეკემბერი 2020		31 დეკემბერი 2019	
	წილი	მოცულობა	წილი	მოცულობა
იმრან ხიზარ ჰაიატ	20%	1,491,541	20%	657,007
რუხსანა ბაშირ	16%	1,193,233	16%	525,605
შაუკატ ულაჰ ხან ბანგაშ	11.5%	857,637	6%	197,102
მუჰამედ ალი	8.5%	633,905	8.5%	279,228
ზუბაირ ულაჰ ხან ბანგაშ	8.5%	633,905	8.5%	279,228
მუჰამედ აბდულაჰ ხან ბანგაშ	8%	596,616	8%	262,803
ატიფ ულაჰ ხან ბანგაშ	8%	596,616	8%	262,803
ფაჰად ალი შეიკ	6%	447,463	6%	197,102
ჰიბა შეიხ	5.5%	410,174	5.5%	180,677
ოსმან ბაშირ	4%	298,308	4%	131,401
კიფაიატ ულაჰ ხან ბანგაშ	4%	298,308	4%	131,401
ჰაჯი საიფ ულაჰ ხან ბანგაშ	-	-	5.5%	180,677
	100%	7,457,706	100%	3,285,034

2020 წლის 28 აგვისტოს ჩატარებული აქციონერთა საერთო კრების საფუძველზე მოხდა საწესდებო კაპიტალის მნიშვნელოვანი ზრდა. შედეგად, 2020 წლის 31 აგვისტოდან 11 ნოემბრის ჩათვლით ორგანიზაციის აქციონერებმა საწესდებო კაპიტალი გაზარდეს ფულადი შენატანით 4,172,672 ლარის ოდენობით.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

16. წმინდა საპროცენტო შემოსავლები

საპროცენტო შემოსავალი:

	2020	2019
საპროცენტო შემოსავალი გაცემული სესხებიდან	1,584,366	1,231,217
ფინანსური შემოსავალი	219,404	115,768
ბანკში განთავსებული სახსრები	4,193	-
ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ცვლილება	(85,517)	-
	1,722,446	1,346,985

საპროცენტო ხარჯი:

აქციონერებისგან მიღებული სესხებიდან	(27,905)	(32,469)
დაკავშირებული მხარეებისგან მიღებული სესხებიდან	(70,936)	(23,988)
სხვა ფიზიკური პირებისგან მიღებული სესხებიდან	(296,309)	(179,055)
სუბორდინირებული სესხებიდან	(100,459)	(71,358)
საიჯარო ვალდებულებიდან	(54,314)	(55,093)
	(549,923)	(361,963)

წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	1,172,523	985,022
--	------------------	----------------

17. სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2020	2019
პროგრამული უზრუნველყოფა	(82,467)	(77,477)
საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული მომსახურება*	(74,660)	(68,142)
რეკლამა	(50,210)	(38,242)
გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა	(34,384)	(2,657)
დასაკუთრებული ქონების გაუფასურება	(29,161)	-
სესხის ამოღებასთან დაკავშირებული ხარჯები	(22,433)	(23,861)
კომუნალური მომსახურება	(19,787)	(18,193)
სესხის განაცხადის შემოწმება	(19,702)	(30,219)
კომუნიკაცია	(17,768)	(17,447)
დაზღვევა	(6,724)	(27,393)
დაცვის მომსახურება	(8,997)	(8,644)
ბიზნეს მოგზაურობა	(4,297)	(8,244)
მოკლევადიანი იჯარა	-	(21,593)
სხვა	(36,202)	(46,494)
	(406,792)	(388,606)

*საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული მომსახურებები მოიცავს 2020 და 2019 წლების აუდიტის საფასურს ჯამური ღირებულებით შესაბამისად 36,235 ლარი და 30,379 ლარი დღგ-ს გარეშე.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

18. პირობითი ვალდებულებები

სასამართლო დავები

ნორმალური საქმიანობის პირობებში, ორგანიზაციები ჩვეულებრივ ექვემდებარებიან სამართლებრივ ქმედებებსა და საჩივრებს.

კლიენტების მიერ სესხის დაფარვის ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში ორგანიზაციას უწევს სამართლებრივ დავებში ჩართვა. ასეთი სამართლებრივი დავების მაქსიმალური გასავალი მომხმარებლისგან მისაღები სესხის თანხაა (მათ შორის დარიცხული პროცენტი და სხვა გადასახადები).

ხელმძღვანელობას არ აქვს ინფორმაცია მის წინააღმდეგ რაიმე სახის მნიშვნელოვანი ფაქტიური, მიმდინარე ან მოსალოდნელი სარჩელის შესახებ.

მმართველობის ანგარიშგება

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ კანონის მიხედვით (პუნქტი 7) ორგანიზაციას აქვს ვალდებულება მოამზადოს და სახელმწიფო მარეგულირებელ ორგანოში წარადგინოს მმართველობის ანგარიშგება, დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად, არაუგვიანეს საანგარიშგებო პერიოდის მომდევნო წლის 1 ოქტომბრისა. ამ ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღისთვის, ორგანიზაციას ჯერ არ აქვს შესრულებული აღნიშნული ვალდებულება.

საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციები

ორგანიზაცია შეესაბამება მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნებს - კაპიტალში განხორციელებული მინიმალური ფულადი შენატანი არ უნდა იყოს 1,000,000 ლარზე ნაკლები.

2018 წლის 1 სექტემბერიდან ორგანიზაციას ასევე ვალდებულება აქვს დააკმაყოფილოს საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ განსაზღვრული ფინანსური მოთხოვნები, როგორც არის: კაპიტალის ადეკვატურობა, ლიკვიდურობა, ქონებრივი ინვესტიცია, ინვესტიცია, დაკავშირებული მხარის ზემოქმედება და დაგირავებული აქტივების კოეფიციენტები. შესაბამისობა ამ კოეფიციენტებთან ყოველთვიურად კონტროლირდება სებ-ის მიერ.

სებ-ის რეგულაციების შესაბამისად, ორგანიზაცია ვალდებულია იქონიოს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის მინიმალური დონე ქვემოთ მოცემული გრაფიკის შესაბამისად:

• იანვარი 1, 2019 – ივნისი 30 2019: 16-18%

• ივლისი 1, 2019-დან – სულ მცირე 18%

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში განხილულია სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტთან შესაბამისობა 2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
სააქციო კაპიტალი	7,457,706	3,285,034
გაუნაწილებელი მოგება	(4,349,334)	(2,948,514)
დაშვებული დაქვემდებარებული ვალი	1,736,598	1,521,748
მარეგულირებელი კაპიტალი	4,844,970	1,858,268
	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
მთლიანი აქტივები	9,436,667	7,619,050
	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	51%	24%

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან, როგორც წარმოდგენილია ბასს 24-ში „ინფორმაცია დაკავშირებულ მხარეებზე“ წარმოდგენს:

(ა) მხარეებს, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ერთი ან რამდენიმე შუამავლით: აკონტროლებენ, კონტროლდებიან ან არიან ერთობლივი კონტროლის ქვეშ ორგანიზაციასთან (მათ შორის დამფუძნებელ კომპანიასა და ფილიალებთან); ფლობენ წილს ორგანიზაციაში, რაც მნიშვნელოვანი გავლენის მიზეზია; და ფლობენ საერთო კონტროლს ორგანიზაციაზე;

(ბ) ორგანიზაციის ან მისი მშობელი საწარმოს ძირითად მმართველ პერსონალს;

(გ) (ა) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილთა ოჯახის წევრებს;

(დ) მხარეებს, რომლებიც წარმოადგენენ (გ) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილი პირების მიერ კონტროლირებად ან ერთობლივად კონტროლირებად საწარმოებს, ან ამ პირებს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ მათზე, ან ასეთ საწარმოში ხმის მიცემის უფლება პირდაპირ ან არაპირდაპირ ამ პირების ხელშია.

დაკავშირებულ მხარეებთან ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ამ ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას. დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები და ტრანზაქციები 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ფინანსური ანგარიშგების არე	აქციონერები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
სესხები	275,059	-	1,351,864
სუბორდინირებული სესხები	1,736,598	-	-
საპროცენტო ხარჯი	(27,905)	-	(70,936)
საპროცენტო ხარჯი სუბორდინირებული სესხებიდან	(100,459)	-	-
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	(471,980)	(76,870)	-

დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები და ტრანზაქციები 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ფინანსური ანგარიშგების არე	აქციონერები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
მიღებული სესხები	210,786	-	583,829
სუბორდინირებული სესხები	1,521,748	-	-
საპროცენტო ხარჯი	(32,469)	-	(23,988)
საპროცენტო ხარჯი სუბორდინირებული სესხებიდან	(71,358)	-	-
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	(426,977)	(76,843)	-

20. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2021 წლის მარტში ორგანიზაციამ დაფარვის ზონის გასაფართოებლად და სესხების გაცემის გასაზრდელად გახსნა ახალი ფილიალი ბათუმში. ოფისის მისამართია ჭავჭავაძის გამზირი #32ა.

21. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები აისახება ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც იგი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში.

თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური ინსტრუმენტები ფასდება იმ დანახარჯებით დაკორექტირებული რეალური ღირებულებით, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შეძენასთან, ან ფინანსური ვალდებულების გამოშვებასთან, იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომელიც შეფასებული არ არის რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

თუ გარიგების ფასი განსხვავდება რეალური ღირებულებისგან თავდაპირველი აღიარებისას, ორგანიზაცია სხვაობას ანგარიშობს შემდეგნაირად:

- თუ რეალური ღირებულება განსაზღვრულია აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასით იდენტური აქტივისთვის ან ვალდებულებისთვის ან ეფუძნება შეფასების ისეთი მეთოდის გამოყენებას, რომელიც ეყრდნობა მხოლოდ დაკვირვების ქვეშ მყოფი ბაზრებიდან მიღებულ მონაცემებს, ამ შემთხვევაში სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში თავდაპირველი აღიარებისას.
- სხვა ნებისმიერ შემთხვევაში რეალური ღირებულება დაკორექტირდება გარიგების ფასის მიხედვით, თავდაპირველი აღიარებისას რეალურ ღირებულებასა და ოპერაციის ფასს შორის სხვაობის გადავადებით. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ორგანიზაცია ამ გადავადებულ სხვაობას აღიარებს როგორც მოგებას ან ზარალს, როდესაც იგი იქნება გონივრულად გაზომვადი, ან როდესაც ინსტრუმენტის აღიარება არის შეწყვეტილი.

ფინანსური აქტივები

კლასიფიკაცია საწყისი აღიარებისას და შემდგომი შეფასება

საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთად: შემდგომში ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ამორტიზებული ღირებულება

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები არის ორგანიზაციისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი კატეგორია. ფინანსური აქტივები ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ერთდროულად კმაყოფილდება შემდეგი ორი გარემოება:

- ორგანიზაცია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირი თანხის და პროცენტის გადახდას ძირი თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით და ექვემდებარება გაუფასურებას. აქტივის აღიარების შეწყვეტის, მოდიფიცირების ან გაუფასურების შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

21. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით

ფინანსური აქტივი ფასდება რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, თუ ის აკმაყოფილებს მომდევნო ორ პირობას და არ ექვემდებარება მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული აქტივის პირობას:

- კომპანია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდას ძირითადი თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ არის კლასიფიცირებული, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, ან რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფასდება როგორც რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ორგანიზაციის ყველა ფინანსურ აქტივი შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით.

ბიზნეს მოდელის შეფასება

ფასს 9-ის მიხედვით არსებობს 3 სახის ბიზნეს მოდელი:

- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად: ამ ბიზნეს მოდელის მიზანია აქტივების ფლობა მათი არსებობის მანძილზე პროცენტის, ძირისა და სხვა დაკავშირებული ფულადი ნაკადების გენერირებისთვის;
- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად, ან/და გასაყიდად: ეს ბიზნეს მოდელი წინას მსგავსია, იმ განსხვავებით, რომ ორგანიზაციამ შეიძლება გადაწყვიტოს მისი გაყიდვა ან ლიკვიდობის მიზნებისთვის ფლობა, სანამ აქტივს ვადა დაუდგება.
- სხვა: ყველა ის მოდელი, რომელიც არ ხდება ზემოთ მოცემული მოდელების კრიტერიუმებში.

ბიზნეს მოდელის შეფასება მოითხოვს მსჯელობას, რომელიც დაფუძნებულია შეფასების თარიღში არსებული ფაქტებისა და გარემოებების შეფასებაზე. ბიზნეს მოდელი არ არის შეფასებული ცალკეული ფინანსური ინსტრუმენტის მიხედვით, არამედ შეფასებულია უფრო მაღალი დონის ფაქტორის - ფინანსური ინსტრუმენტის სახეობის შესაბამისად აგრეგირებული პორტფელის მიხედვით.

ბიზნეს მოდელის შეფასებისას ორგანიზაციამ გაითვალისწინა: რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მახასიათებლები, რომ განესაზღვრა თუ როგორ იცვლებოდა ბიზნეს მოდელი და ფინანსური ინსტრუმენტი ამ ბიზნეს მოდელში; რისკები, რომლებიც ახდენს გავლენას ამ ბიზნეს მოდელზე; ამ რისკების მართვის გზები და უმაღლესი ხელმძღვანელობის კომპეტენცია.

გასაყიდად ფლობილი ან მართული ფინანსური აქტივები, რომელთა მაჩვენებლები ფასდება რეალური ღირებულების საფუძველზე, შეფასებულია რეალური ღირებულების მოგება ზარალში ასახვით, რადგან ისინი არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისთვის და არც ორივე - სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისა და ფინანსური აქტივების გაყიდვისთვის არიან განკუთვნილი.

მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდა (SPPI)

თუ ფინანსური აქტივი არის ფლობილი ისეთი ბიზნეს მოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ან რომლის მიზანია მიიღწევა როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ისე ფინანსური აქტივების გაყიდვით, მაშინ ორგანიზაციამ უნდა განსაზღვროს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას. SPPI -ის ტესტი ხორციელდება ერთეული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის.

21. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას, საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამისია. პროცენტი განისაზღვრება, როგორც ფულის დროითი ღირებულებისა და დარჩენილ ძირითადთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის ანაზღაურება კონკრეტული პერიოდის განმავლობაში. ის შეიძლება ასევე ითვალისწინებდეს სესხის გაცემასთან დაკავშირებული სხვა ძირითადი რისკების (მაგალითად, ლიკვიდობის რისკი) და დანახარჯების (მაგალითად, ადმინისტრაციულ დანახარჯებს) კომპენსაციას, რაც დაკავშირებულია დროის გარკვეულ პერიოდში ფინანსური აქტივის შენარჩუნებასთან. ასევე საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამის მოგების მარჟასაც.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენენ თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს, ორგანიზაცია აფასებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს წარმოადგენს იმის შეფასებას, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობებს, რომლებიც შესაძლოა ცვლიდეს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადებს ან თანხებს, რომელიც არ შეესაბამება SPPI-ის პირობებს.

SPPI-ის პირობები თუ დარღვეულია, ასეთი ფინანსური აქტივები ფასდება როგორც რეალური ღირებულებით მოგება ზარალში ასახვით, მიღებული პროცენტი კი აღიარდება სხვა საპროცენტო შემოსავლად.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც შესაბამისია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც:

- აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების მიღების საკონტრაქტო უფლებებს ვადა გასდის;
- ორგანიზაცია გადასცემს ფინანსური აქტივებიდან მისაღები ფულადი სახსრების საკონტრაქტო უფლებებს, ან მიიღო ვალდებულება გადაიხადოს მიღებული ფული მთლიანად მესამე მხარის მიმართ; ან (ა) გადასცემს არსებითად ყველა რისკს და აქტივზე საკუთრების უფლებას, ან (2) არსებითად არც გადასცემს და არც იტოვებს ყველა რისკსა და სარგებელს, მაგრამ გადასცემს კონტროლს აქტივზე.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ცვლილება გაუფასურების შეფასებაში

ფასს 9-ის მიღებამ ფუნდამენტურად შეცვალა ორგანიზაციის აღრიცხვა გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხთან დაკავშირებით, კერძოდ ბასს 39-ის მიდგომა - „გაწეული ზარალი“ (CL) ჩაანაცვლა მომავალზე ორიენტირებულმა - „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის“ (ECL) მოდელმა. ფასს 9 მოითხოვს ECL-ის დაანგარიშებას ორგანიზაციის მფლობელობაში არსებული ყველა ფინანსური აქტივისთვის, რომელიც აღრიცხულია, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ან რეალური ღირებულების სხვა სრულ შემოსავალში აღრიცხვით. გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ECL-ს, რომელიც დაანგარიშებულია ფინანსური აქტივის წარმოქმნიდან მომავალი 12 თვის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის შემთხვევაში, მანამ სანამ არ მოხდება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, რა დროსაც გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს. თუ ფინანსური აქტივი აკმაყოფილებს შეძენილის ან აღიარებისთანავე გაუფასურებულის განმარტებას, გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს.

2018 წლის 1 იანვრიდან ორგანიზაციამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები აღიარა ყველა სადებეტო ინსტრუმენტისთვის, რომელიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით.

გაუფასურების ზარალისა და ანარიცხის განსაზღვრებამ გადაინაცვლა „გაწეული ზარალის“ (CL) მოდელიდან, რომელიც ბასს 39-ის მიხედვით ზარალს აღრიცხავდა მას შემდეგ, რაც ზარალის გამომწვევი მოვლენა უკვე მომხდარი იყო, „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის“ (ECL) მოდელზე, რომელიც ფასს 9-ის მიხედვით ზარალს აღრიცხავს ფინანსური აქტივის წარმოქმნისთანავე. ფასს 9-ის მიხედვით ორგანიზაცია ჯერ ცალკეულად მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივებისთვის განსაზღვრავს თუ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. შემდგომ კი ჯგუფურად აფასებს იმ აქტივებს, რომლებიც ცალკეულად არ არის მნიშვნელოვანი და აქტივებს, რომლებიც მნიშვნელოვანია, მაგრამ არ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება გამოვლენილი მათი ცალკეულად შეფასებისას.

21. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ჯგუფურად შეფასებული ფინანსური აქტივები (მაგ. გაცემული სესხები) დაჯგუფებულნი არიან საერთო საკრედიტო მახასიათებლების, უზრუნველყოფის სახისა და პროდუქტის სახის მიხედვით.

სამეტაპიანი მიდგომა

ფასს 9 წარადგენს 3 ეტაპს ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურებისთვის, მათი წარმოქმნის ან შეძენის თარიღში. ეს მიდგომა შეჯამებულია ქვემოთ:

1-ლი ეტაპი: ორგანიზაცია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით. ეს წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს დეფოლტის შემთხვევაში, საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის ვადაში, იმ დაშვებით, რომ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა მნიშვნელოვნად. იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომელთა ვადიანობა 12 თვეზე ნაკლებია, დეფოლტის ალბათობა იგივეა, რაც არსებობის მანძილზე.

მე-2 ეტაპი: ორგანიზაცია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით, იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებმაც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ განიცადეს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა.

ეს მოითხოვს ECL-ის გამოთვლას, რომელიც დაფუძნებულია ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის ალბათობაზე.

ანარიცხი საკრედიტო ზარალებზე ამ ეტაპზე არის უფრო მაღალი, რადგან გაზრდილია საკრედიტო რისკი და გასათვალისწინებელი პერიოდი უფრო გრძელია ვიდრე 1 ეტაპის 12 თვე. მე-2 ეტაპზე მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტები ჯერ (ამ ეტაპისთვის) არ იგულისხმებიან გაუფასურებულად.

მე-3 ეტაპი: თუ ფინანსური ინსტრუმენტი არის გაუფასურებული, იგი გადადის მე-3 ეტაპზე. ორგანიზაცია აღიარებს გაუფასურების ზარალს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის თანხით, ამ გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების PD-ის 100 %-ით.

- არ არსებობს არანაირი უსაფუძვლო არასტაბილურობა ზარალის რეზერვში, 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალიდან (ეტაპი 1) არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში (ეტაპი 2) გადატანებიდან.

დეფოლტის განსაზღვრება

დეფოლტის სტატუსი გამოიყენება იმ სესხებისთვის, რომლისთვისაც ქვემოთ მოცემულ რომელიმე მოვლენას ექნება ადგილი:

- 91 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- მსესხებლის ან თანამსესხებლის გარდაცვალება ან დაკარგვა;
- ფორსმაჟორი, როცა კლიენტი ხდება გადახდისუუნარო გარე ფაქტორების გამო, რომელიც კონტროლს არ ექვემდებარება.

ორგანიზაცია დეფოლტს აღიარებს გაუფასურებული სესხებისთვის.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

იმის განსაზღვრისას, მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის მოხდენის რისკი, მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ორგანიზაცია ითვალისწინებს გონივრულ და საჭირო ინფორმაციას, რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე. ეს მოიცავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებს, ანალიზს, რომელიც დაფუძნებულია ორგანიზაციის წარსულ გამოცდილებაზე და საკრედიტო ექსპერტების შეფასებაზე, ასევე მომავალის პროგნოზირებისთვის საჭირო ინფორმაციას.

21. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

რაოდენობრივი ინფორმაცია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ყველაზე მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია და ეფუძნება არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის ცვლილებას შემდეგი ორი მაჩვენებლის შედარებით:

- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა ანგარიშგების დღეს; და
- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა მოცემული დროის მონაკვეთში, რომლის შეფასებაც მოხდა იმ ფაქტებსა და მოვლენებზე დაყრდნობით რომელიც არსებობდა აღიარების მომენტში.

ორგანიზაციის ზრით საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ხდება არაუგვიანეს 30 დღიანი ვადაგადაცილებისა.

ორგანიზაცია რეგულარულად მიმოიხილავს შემდეგ ფაქტორებს, რათა დარწმუნდეს, რომ აღნიშნული კრიტერიუმები ეფექტურია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის მონიტორინგისას:

- კრიტერიუმებს აქვს უნარი გამოავლინონ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა დეფოლტის დადგომამდე;
- ადგილი არ აქვს დროში დამთხვევას (კრიტერიუმის მხრივ), როდესაც აქტივი ხდება 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების;
- არ არსებობს არანაირი უსაფუძვლო არასტაბილურობა ზარალის რეზერვში, 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალიდან (ეცაპი 1) არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში (ეცაპი 2) გადატანებიდან.

საპროგნოზო ინფორმაცია

ფასს 9-ის მიხედვით საკრედიტო ზარალების ანარიცხი დაფუძნებულია გონიერულ და საჭირო საპროგნოზო ინფორმაციაზე, რომელიც ხელმისაწვდომია მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევების გარეშე, რომელიც მოიცავს წარსულ მოვლენებს, მიმდინარე პირობებსა და მომავალი ეკონომიკური მდგომარეობის პროგნოზებს.

ორგანიზაცია საპროგნოზო ინფორმაციას იყენებს, როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შესაფასებლად, ისე ECL-ის გაზომვის დროს.

ECL-ის გაზომვა

ECL -ის გასაზომად გამოსაყენებელი ძირითადი საშუალებები არის ქვემოთ მოყვანილი ცვლილებების სტრუქტურა:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD).

აღნიშნული პარამეტრები, როგორც წესი შეფასებულია შიდა სტატისტიკური მოდელების და სხვა ისტორიული მონაცემთა ბაზის გამოყენებით. ისინი შექმნილია სამომავლო პროგნოზის ასახვის მიზნით, როგორც ზემოთ არის აღწერილი.

დეფოლტის ალბათობა (PD)

PD მაჩვენებლები არის მაჩვენებლები კონკრეტული თარიღისთვის და გამოითვლება სტატისტიკური რეიტინგის მოდელების მიხედვით.

იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებელი ან სესხი მიგრირდება რეიტინგების კატეგორიებს შორის, აღნიშნულმა შესაძლოა, გამოიწვიოს ცვლილება შესაბამისი PD-ს შეფასებისას. PD-ს შეფასება ხდება საკონტრაქტო ვადის შესაბამისად წინასწარი გადახდის კოეფიციენტის გათვალისწინებით.

21. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD)

EAD წარმოადგენს ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე საკრედიტო რისკის ზეგავლენის შეფასებას, პოტენციური დეფოლტის მოხდენის მომენტში. ეს წარმოადგენს მიუღებელ ფულად ნაკადებს დეფოლტის მომენტში, წინსწრებით დაფარვების, პროცენტის დაფარვებისა და EIR-ით დისკონტირებული დარიცხვების გათვალისწინებით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს რეგულაციით დადგენილს.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD)

LGD გამოიყენება მოსალოდნელი დანაკარგის მოცულობის განსაზღვრისთვის, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას დეფოლტის შემთხვევაში. ამ მაჩვენებლის გამოსათვლელად ორგანიზაცია იყენებს გადეფოლტებული სესხების ამოღების განაკვეთს. LGD მოდელი განსაზღვრავს მხოლოდ ფულად შემოდიანებს. LGD გამოითვლება ფულადი ნაკადების საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით.

ფინანსური ვალდებულებები

ბასს 39 – „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ ჩაანაცვლა ფასს 9 – „ფინანსური ინსტრუმენტი“-მა. ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით ფინანსური ვალდებულებები უნდა დაკლასიფიცირდეს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: „რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით“ და „სხვა ფინანსური ვალდებულებად“. ორგანიზაციამ 2018 წლის 1 იანვრისთვის (ფასს 9-ის მიღების თარიღი) ყველა ფინანსური ვალდებულება დააკლასიფიცირა, როგორც „სხვა ფინანსური ვალდებულებები“.

ორგანიზაციის სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სხვა ვალდებულებებსა და მიღებულ სესხებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვასთან.

მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყის გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელ ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ორგანიზაცია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გადახურვა

ორგანიზაცია ფინანსურ აქტივებისა და ვალდებულებების გადახურვას აკეთებს მაშინ, როდესაც ურთიერთობა იურიდიულად არ არის შეზღუდული და ორგანიზაცია გეგმავს ანგარიშსწორებას გადახურული ნაშთის საფუძველზე, ან ფინანსური აქტივის მიღებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმავს ერთგვაროვნად.

21. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფასს 13 რეალური ღირებულების შეფასების იერარქია

ფასს 13 მოითხოვს განმარტებით შენიშვნებს რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების და ვალდებულებებისთვის იმ დაშვებების შესახებ, რაც გამოყენებულ იქნა რეალური ღირებულების განსაზღვრისას. რეალური ღირებულების იერარქია მოიცავს შემდეგ დონეებს:

1. იდენტური აქტივების და ვალდებულებების კოტირებული ფასი (დაუკორექტირებელი) აქტიურ ბაზარზე (1-ლი დონე);
2. პირველ დონეში შემავალი კოტირებული ფასისგან განსხვავებული სხვა ინფორმაცია, რომელიც არის დაკვირვებადი პირდაპირ ან არაპირდაპირ (მე-2 დონე); და
3. ინფორმაცია, რომელიც არ არის დაკვირვებადი აქტიურ ბაზარზე (მე-3 დონე).

რეალური ღირებულების იერარქია განისაზღვრება ყველაზე დაბალი დონის შესაბამისად, რომელიც არსებით გავლენას ახდენს რეალური ღირებულების განსაზღვრაზე. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები კლასიფიცირებულია ერთ-ერთ დონეში.

რეალური ღირებულების იერარქიის მეორე დონეში შემავალი რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები გაშიფრულია მე-7 შენიშვნაში.

ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები არის აქტივები, რომლებიც იოლად კონვერტირებადი ფულად სახსრებში და ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში და ფულად სახსრებს საბანკო ანგარიშებზე სამ თვემდე ვადით. სამ თვეზე მეტი ვადიანობით შეზღუდული სახსრები არ შედის ნაღდი ფულისა და ფულის ეკვივალენტებში.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები ბალანსში ასახულია ისტორიული ღირებულებით, რომელიც შემცირებულია დაგროვილი ცვეთისა (ამორტიზაციის) და გაუფასურების ზარალით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ძირითად საშუალებებზე (და არამატერიალურ აქტივებზე) ცვეთის (და ამორტიზაციის) დარიცხვა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში სისტემატურ საფუძველზე წრფივი მეთოდით. ცვეთა ერიცხება წრფივად 5 წელზე გადაანგარიშებით.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება გადაიხედება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რათა გადამოწმდეს, ხომ არ არის აღიარებული ანაზღაურებად ღირებულებაზე მეტად. ანაზღაურებადი ღირებულება არის უდიდესი გამოყენების ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის.

საწესდებო კაპიტალი და დივიდენდები

კაპიტალი შედგება საწესდებო კაპიტალისა და გაუნაწილებელი მოგებისგან. დივიდენდები ჩაიწერება კაპიტალში იმ პერიოდში, როდესაც ის არის გამოცხადებული. ნებისმიერი დივიდენდი, რომელიც გამოცხადდა საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნებამდე გაიშიფრება ბალანსის შედგენის თარიღის შემდგომი მოვლენების შენიშვნაში.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები მოიცავს ფორვარდულ და სპოტ ოპერაციებს სავალუტო ბაზრებზე.

წარმოებული ინსტრუმენტები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით ხელშეკრულების ძალაში შესვლის დღეს და შემდგომში გადაფასდებიან სამართლიანი ღირებულებით. წარმოებული ინსტრუმენტი აქტივების სახით აღირიცხება, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, ხოლო ვალდებულებად - უარყოფითი სამართლიანი ღირებულების შემთხვევაში.

წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ცვლილებები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

21. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან

ფინანსური აქტივი აღიარდება ფინანსურ იჯარად, როდესაც აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი რისკი და ეკონომიკური სარგებელი გადაეცემა მოიჯარეს. საკუთრების უფლება შეიძლება გადაეცეს ან არა.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ფინანსური იჯარა, მეიჯარისათვის, ბასს 17-ის მოთხოვნების შესაბამისად წარსდგება, როგორც მოთხოვნა, წმინდა საიჯარო ინვესტიციების ტოლი თანხით. ფინანსური იჯარის შემთხვევაში, რამდენადაც, აქტივის იურიდიულ საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი რისკი და ეკონომიკური სარგებელი მოიჯარეს გადაეცემა, მისაღები საიჯარო გადასხდები მეიჯარის პოზიციიდან განიხილება, როგორც ძირითადი თანხის დაფარვა და გარკვეული შემოსავლების მიღება, როდესაც მას აუნაზღაურდება და ეკონომიკური სარგებლის სახით დაუბრუნდება ჩადებული ინვესტიცია და მომსახურება.

ფინანსური შემოსავლის აღიარება უნდა ეფუძნებოდეს ფინანსურ იჯარაში მეიჯარის წმინდა საიჯარო ინვესტიციების უკუგების, მუდმივი პერიოდული განაკვეთის ამსახველ მოდელს. საანგარიშო პერიოდის საიჯარო გადასახდელი, მომსახურების დანახარჯების გამოქვითვით, მიმართულია მთლიანი (ბრუტო) საიჯარო ინვესტიციის საპირისპიროდ, როგორც ძირითადი თანხის, ისე გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავლის შემცირებისაკენ.

უკუიჯარის პირობით გაყიდვის ოპერაცია გულისხმობს აქტივის გაყიდვას და იმავე აქტივის იჯარის გზით უკან დაბრუნებას. როგორც წესი, ასეთ შემთხვევაში საიჯარო ქირა და აქტივის გასაყიდი ფასი ურთიერთდამოკიდებულია, რადგან ისინი განიხილება, როგორც ერთიანი პაკეტი. აქტივის გაყიდვის და მისი იჯარით უკან დაბრუნების ოპერაციის აღრიცხვის წესი დამოკიდებულია იჯარის ტიპზე.

თუ აქტივის უკუიჯარის პირობით გაყიდვის ოპერაცია წარმოადგენს ფინანსურ იჯარას, გაყიდვიდან ამონაგები თანხის არანაირი ნაშთი მის საბალანსო ღირებულებაზე არ შეიძლება გამოიღვეს-მოიჯარის მიერ მაშინვე აღიარდეს შემოსავლის სახით. სანაცვლოდ, იგი აისახება გადავადებული შემოსავლების სახით და თანდათანობით ამორტიზდება იჯარის მთელი ვადის განმავლობაში.

თუ აქტივის უკუიჯარის პირობით გაყიდვა არის ფინანსური იჯარა, ოპერაცია წარმოადგენს მეიჯარის მიერ მოიჯარის ფინანსური სახსრებით მომარაგებას, ხოლო აქტივი მის უზრუნველყოფას. ამიტომ არ შეიძლება აქტივის გაყიდვიდან მიღებული ამონაგები თანხის მეტობა მის საბალანსო ღირებულებაზე აღიარდეს შემოსავლის სახით. ეს ნაშთი გადავადდება და ამორტიზდება იჯარის ვადის განმავლობაში.

ანარიცხები, პირობითი აქტივები და ვალდებულებები

ანარიცხი არის ვალდებულება, რომლის დაფარვის ვადა ან ოდენობა განუსაზღვრელია. ვალდებულება არის წარსულში მომხდარი მოვლენის შედეგად წარმოშობილი მიმდინარე მოვალეობა, რომლის დასაფარავად საჭიროა ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების საწარმოოდან გასვლა. ვალდებულების წარმოქმნელი მოვლენა არის ისეთი მოვლენა, რომელიც ქმნის იურიდიულ ან კონსტრუქციულ ვალდებულებას, რომლის მიხედვითაც ორგანიზაციამ უპირობოდ უნდა დაფაროს ვალდებულება. იურიდიული ვალდებულება არის ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება შემდეგი ფაქტორებიდან:

- ხელშეკრულება (ყველა პირობის გათვალისწინებით, მათ შორის, ზეპირი);
- კანონმდებლობა; ან
- სხვა კანონიერი ქმედება.

კონსტრუქციული ვალდებულება წარმოიქმნება ორგანიზაციის ქმედებებიდან, რაც გულისხმობს შემდეგს:

- წარსული პრაქტიკიდან მიღებული გამოცდილების შედეგად, გამოქვეყნებული პოლიტიკით ან საკმაოდ სპეციფიკური მიმდინარე განაცხადით, ორგანიზაცია სხვა მხარეებს მიუთითებს, რომ ის აიღებს გარკვეულ პასუხისმგებლობებს; და
- შედეგად, ორგანიზაცია აღნიშნულ სხვა მხარეებს უქმნის სამართლიან მოლოდინს, რომ იგი შეასრულებს აღებულ ვალდებულებებს.

ტერმინი “პირობითი ვალდებულება“ გამოიყენება ვალდებულებებისათვის, რომლებიც ვერ აკმაყოფილებენ აღიარების კრიტერიუმებს.

21. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სააღრიცხვო პოლიტიკა გამოყოფს შემდეგ კატეგორიებს:

- ანარიცხები - რომლებიც აღიარდება, როგორც ვალდებულება (იმ პირობით, რომ შესაძლებელია ვალდებულების თანხის საიმედოდ შეფასება), რადგან ისინი წარმოადგენენ მიმდინარე მოვალეობას და მოსალოდნელია, რომ მათ დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების კომპანიიდან გასვლა; და
- პირობითი ვალდებულებები - რომლებიც არ აღიარდება, როგორც ვალდებულება, რადგან წარმოადგენს, ან:
 - შესაძლო მოვალეობებს, რადგან ჯერ კიდევ არაა დადასტურებული, გააჩნია თუ არა ორგანიზაციას მიმდინარე მოვალეობა, რომლის შესრულება გამოიწვევს ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების კომპანიიდან გასვლას; ან
 - მიმდინარე მოვალეობებს, რომლებიც ვერ აკმაყოფილებს სტანდარტის მოთხოვნებს (რადგან მოსალოდნელი არ არის, რომ ვალდებულების დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების კომპანიიდან გასვლა, ან შეუძლებელია ვალდებულების თანხის საიმედოდ შეფასება).

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან და შესაძლებელია ამ ვალდებულების საიმედოდ შეფასება. პირობითი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში გარდა ისეთი პირობითი ვალდებულებებისა, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან არ არის მოსალოდნელი.

პირობითი ვალდებულებები შეიძლება განვითარდეს თავდაპირველად მოსალოდნელისგან განსხვავებული სახით. ამიტომ ისინი ფასდება მუდმივად, რათა განისაზღვროს, ხომ არაა აუცილებელი ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების ორგანიზაციიდან გასვლა. იმ შემთხვევაში, თუ იმ ვალდებულების დასაფარად, რომელიც განიხილებოდა პირობით ვალდებულებად, საჭირო იქნება ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების ორგანიზაციიდან გასვლა, ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება ანარიცხი იმ პერიოდში, როდესაც ასეთ ცვლილებას ექნება ადგილი (გარდა განსაკუთრებულად იშვიათი შემთხვევებისა, როდესაც ვალდებულების თანხის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია).

პირობითი აქტივები არ აისახება ფინანსური ანგარიშგებაში, თუმცა მათ შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ახსნა-განმარტებით შენიშვნებში, როდესაც შესაძლებელია ეკონომიკური სარგებლის შემოღინება. თუ ეკონომიკური სარგებელი აუცილებლად მიიღება, აქტივი და შესაბამისი შემოსავალიც აღიარდება შესაბამისი პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში მაშინ, როდესაც შეფასების ცვლილება მოხდა.

დაბეგვრა

გადასახადის ხარჯი შედგება პერიოდის მიმდინარე და გადავადებული გადასახადისგან. გადასახადი აღიარებულია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში იმ შემთხვევის გარდა, თუ ის აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში. ამ შემთხვევაში გადასახადი ასევე აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში შესაბამისად.

მიმდინარე მოგების გადასახადი გამოითვლება საანგარიშგებო თარიღისთვის ფაქტობრივად მოქმედი საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით. მენეჯმენტი პერიოდულად ახდენს საგადასახადო მიდგომის გადახედვას კანონმდებლობაში არსებული სხვადასხვა ინტერპრეტაციის შესაბამისად. ორგანიზაცია ქმნის ანარიცხებს თანხებზე, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია საგადასახადო ორგანოებისთვის.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღიარდება ვალდებულებების მეთოდის გამოყენებით, დროებითი განსხვავებების წარმოქმნისას აქტივებსა და ვალდებულებებისგან წარმოქმნილ საგადასახადო ბაზასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებ საბალანსო მაჩვენებელს შორის. რადგან გადავადებული საგადასახადო აქტივი არ დაანგარიშდება, როდესაც აღიარდა აქტივი ან ვალდებულება, მას არ ექნება გავლენა არც ფინანსურ და არც საგადასახადო მოგება-ზარალზე. გადავადებული საგადასახადო აქტივი განისაზღვრება საგადასახადო განაკვეთით (და კანონმდებლობით) რომელიც ამოქმედდა ან არსებითად ამოქმედდა საბალანსო უწყისის თარიღისთვის და მოსალოდნელია მისი გამოყენება, როდესაც მასთან დაკავშირებული გადავადებული საგადასახადო აქტივი მიიღება ან გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება წარმოიქმნება.

21. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

გადავადებული საგადასახადო აქტივის აღიარება ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში (და იმ ოდენობით), როცა მოსალოდნელია, რომ მომავალში იარსებებს დასაბეგრი მოგება, რის ხარჯზეც მოხდება აღნიშნული აქტივის გაქვითვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივი და ვალდებულება გადაიხურება იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს მიმდინარე საგადასახადო აქტივის მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებასთან გადახურვის სამართლებრივი უფლება, და როდესაც გადავადებული საგადასახადო აქტივი და ვალდებულება წარმოშობილია ერთი და იმავე საგადასახადო კანონმდებლობის შედეგად, რომლის დროსაც აქტივის და ვალდებულების წმინდა თანხით წარდგენა შესაძლებელია.

საპროცენტო შემოსავლის აღიარება

ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც იმყოფება 1-ელ და მე-2 ეტაპზე, ორგანიზაცია საპროცენტო შემოსავალს არიცხავს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით მთლიან საბალანსო თანხაზე. მე-3 ეტაპზე არსებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის საპროცენტო შემოსავალი დაიანგარიშება EIR-ის გამოყენებით, სესხების ამორტიზებულ ღირებულებაზე (ე.ი. მთლიანი საბალანსო თანხა შემცირებული საკრედიტო ზარალის ანარიცხით). იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც შესყიდვის ან წარმოქმნის მომენტში გაუფასურებული, საპროცენტო შემოსავალი ერიცხებათ EIR-ის გამოყენებით, ამორტიზებულ ღირებულებაზე.

ხარჯების აღიარება

ხარჯები აღიარდება სხვა საერთო შემოსავლების ანგარიშგებაში, თუ წარმოიშვება სამომავლო ეკონომიკური მოგების შემცირება, რომელიც დაკავშირებულია აქტივის შემცირებასთან ან გაიზარდება ვალდებულება, რომელიც საიმედოდაა შეფასებული.

ხარჯები აღიარდება სხვა საერთო შემოსავლების ანგარიშგებაში მაშინვე, თუ ხარჯი აღარ არის მომავალი ეკონომიკური საქმიანობის მოგების ნაწილი, ან თუ მომავალი ეკონომიკური მოგება აღარ აღიარებს ან წყვეტს მისი როგორც აქტივის აღიარებას ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

იჯარები

ჯგუფი როგორც მოიჯარე

იჯარის იდენტიფიკაცია

ხელშეკრულების დაწყებისას ორგანიზაციამ უნდა შეაფასოს, მთლიანად ხელშეკრულება არის თუ არა იჯარა, ან შეიცავს თუ არა იჯარას. ხელშეკრულება არის საიჯარო ხელშეკრულება, ან შეიცავს იჯარას, თუ ხელშეკრულების მეშვეობით ხდება იდენტიფიცირებული აქტივის კონტროლის უფლების გადაცემა გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ანაზღაურების მიღების სანაცვლოდ. იმის დასადგენად, ესა თუ ის ხელშეკრულება გადასცემს თუ არა მომხმარებელს იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ორგანიზაციამ უნდა შეაფასოს, გამოყენების პერიოდის განმავლობაში მომხმარებელს გააჩნია თუ არა შემდეგი ორივე უფლება:

- ხელშეკრულებაში იდენტიფიცირებული აქტივიდან პრაქტიკულად მთლიანი სარგებლის მიღების უფლება და
- იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების წესის განსაზღვრის უფლება.

საწყისი აღიარება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ორგანიზაცია აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას, გარდა:

- იჯარისა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს და
- იჯარისა, რომლის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია.

იჯარა ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება როგორც:

- აქტივი, რომელიც წარმოადგენს იჯარის ვადის განმავლობაში, იჯარის ობიექტის გამოყენების უფლებას და
- ვალდებულება საიჯარო გადასახდელების ანაზღაურებისთვის.

21. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ორგანიზაცია საიჯარო ვალდებულებას აფასებს იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების მიხედვით, რომლებიც ამ თარიღისთვის განხორციელებული არ არის. საიჯარო გადახდების დისკონტირდება იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით, თუ ამ განაკვეთის განსაზღვრა ადვილად არის შესაძლებელი. თუ ეს შეუძლებელია, გამოიყენება იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის განსაზღვრული მოიჯარის ზღვრული სასესხო განაკვეთი. საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში ცვლადი საიჯარო გადახდები მონაწილეობს იმ მოცულობით, რა მოცულობითაც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე. ცვლადი საიჯარო გადახდები თავდაპირველად ფასდება იჯარის ვადის დაწყების თარიღის მდგომარეობით ამ ინდექსის ან განაკვეთის გამოყენებით. სხვა ცვლადი საიჯარო გადახდები აღიარდება იმ პერიოდის ხარჯად, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ორგანიზაციის ვალდებულება საიჯარო გადასახდელების ანაზღაურებისთვის მოიცავს:

- თანხებს, რომელთა გადახდა მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით;
- შესყიდვის არჩევანის უფლების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას;
- იჯარის ვადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმებს, თუ იჯარის ვადა ასახავს მოიჯარის მიერ იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლების გამოყენებას;

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ორგანიზაცია აქტივების გამოყენების უფლებას თვითღირებულებით აფასებს. აქტივების გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს:

- საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ შეფასებას,
- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე, მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;
- მოიჯარის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს; და
- იმ დანახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციის დროს, იმ ადგილის აღსადგენად, სადაც განთავსებულია აქტივი, ან საიჯარო აქტივის აღსადგენად ისეთ მდგომარეობაში მოყვანის მიზნით, რაც მოითხოვება საიჯარო ხელშეკრულების პირობებით.

შემდგომი შეფასება

როცა ორგანიზაცია ახდენს იჯარის სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიკაციას, ამ შემთხვევაში, აღრიცხვა დამოკიდებულია მოდიფიკაციის შინაარსზე:

- იჯარის მოდიფიკაცია აისახება, როგორც განცალკევებული იჯარა, თუ მოდიფიკაციის შედეგად იზრდება იჯარის გამოყენების სფერო და იჯარის ანაზღაურება იზრდება გაზრდილი გამოყენების სფეროს შესაფერისი ანაზღაურებით.
- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც არ აღირიცხება, როგორც განცალკევებული იჯარა, იჯარის მოდიფიკაციის ძალაში შესვლის თარიღისთვის მოიჯარე ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას გადასინჯული საიჯარო გადახდების დისკონტირებით გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის საფუძველზე.
- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომლის შედეგად მცირდება იჯარის მოქმედების სფერო, მცირდება აქტივების გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება იჯარის ნაწილობრივ ან სრულად შეწყვეტის ასახვის მიზნით, მოგება/ზარალში აღიარდება ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია იჯარის ნაწილობრივ ან მთლიანად შეწყვეტასთან; საიჯარო ვალდებულება შემდგომში კორექტირდება იმგვარად, რომ მისმა საბალანსო ღირებულებამ ასახოს მოდიფიცირებული საიჯარო გადასახდელები მოდიფიცირებული ვადის განმავლობაში, რომლებიც დადისკონტირებულია მოდიფიკაციის თარიღისთვის არსებული განაკვეთით. ასეთ დროს, აქტივების გამოყენების უფლებაც შესაბამისი თანხით კორექტირდება.

21. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარის ვადის განსაზღვრა

იჯარის ვადა არის იჯარის არაგაუქმებადი პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც მოიჯარეს აქვს საიჯარო აქტივების გამოყენების უფლება, შემდეგ პერიოდებთან ერთად: ა) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლება (მათ შორის მიღებული საქმიანი პრაქტიკით გამყარებული), თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას გამოიყენებს; და ბ) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლება, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას არ გამოიყენებს.

ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას იჯარის ვადის დადგენისას. იმის შესაფასებლად, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, ჯგუფი განიხილავს ყველა სათანადო ფაქტს და გარემოებას, რომელიც მოიჯარეს ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება, ან არ გამოიყენოს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლება. ჯგუფი ხელახლა აფასებს, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ ის გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელოვანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც: ა) მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება; და ბ) გავლენას ახდენს იმის შესაფასებლად, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული არ ჰქონდა იჯარის ვადის დადგენისას, ან არ გამოიყენებს ისეთ უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული ჰქონდა იჯარის ვადის განსაზღვრისას.

ზღვრული სასესხო განაკვეთი

ზღვრული სასესხო განაკვეთი არის, საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მოიჯარეს აქტივების გამოყენების უფლების ღირებულების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა.

ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას ზღვრული სასესხო განაკვეთის დადგენისთვის. დაკვირვებადი მონაცემების გამოყენებით განისაზღვრება ძირითადი განაკვეთი, რომელიც კორექტირდება მოიჯარისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით და უზრუნველყოფის (იჯარის ობიექტის) მახასიათებლებით.

საიჯარო გადახდების განსაზღვრა

საქართველოში ხშირად იჯარის ხელშეკრულება არ მოიცავს ჩანაწერს (ან მოიცავს არასრულს ჩანაწერს) იჯარის განახლების/გაგრძელების შესახებ. ზემოთხსენებული უფლების არსებობა გამყარებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკის შესაბამისად. ჯგუფი ამგვარ მიღებულ საქმიან პრაქტიკას განიხილავს ხელშეკრულების შემადგენელ ნაწილად. ასეთი შემთხვევებისთვის, საიჯარო ვალდებულების განსაზღვრისას შეფასებული საიჯარო გადახდები არის უცვლელი მთელი საიჯარო ვადის განმავლობაში განახლებადი პერიოდის ჩათვლით.

მოკლევადიანი იჯარა და გრძელვადიანი იჯარა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს

ორგანიზაციამ გადაწყვიტა მოკლევადიან იჯარასთან და დაბალი ღირებულების მქონე საიჯარო აქტივის იჯარასთან მიმართებაში გამოიყენოს გათავისუფლება. ამ იჯარასთან დაკავშირებული საიჯარო გადახდები აღირიცხება ხარჯის სახით იჯარის ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდით. სხვა სისტემატური საფუძველი იმ შემთხვევაში გამოიყენება, თუ ეს საფუძველი უფრო ადეკვატურად ასახავს მოიჯარის მიერ სარგებლის მიღების სტრუქტურას/მოდელს.

ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი

ხელფასები, ბონუსები და არაფულადი შეღავათები აღიარდება იმ წელს, როდესაც თანამშრომელმა გასწია შესაბამისი მომსახურება.

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები და ასევე მოვლენები ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე, რომელიც გვაწვდის დამატებით ინფორმაციას ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, შეტანილია ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბალანსის შემდგომი არსებითი მოვლენები, რომლებიც არ ახდენენ გავლენას ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის დღისათვის, ასევე წარმოდგენილია ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში.

21. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაცია

ფინანსურ ანგარიშგებაში შემავალი მუხლები ფასდება იმ ეკონომიკურ გარემოში არსებული ვალუტით, რომელშიც ორგანიზაცია ფუნქციონირებს („ფუნქციური ვალუტა“). ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც არის ორგანიზაციის ფუნქციური და წარსადგენი ვალუტა.

ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია ორგანიზაციის ფუნქციურ ვალუტაში, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ოფიციალური გაცვლითი კურსის მიხედვით.

კურსთაშორის სხვაობიდან წარმოქმნილი მოგება და ზარალი, რომელიც მიიღება ტრანზაქციათა განხორციელებისა და ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ორგანიზაციის ფუნქციურ ვალუტაში გადაყვანის შედეგად წლის ბოლოს არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით, აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. გადაფასება წლის ბოლოს არ ეხება არაფულად მუხლებს კაპიტალში ინვესტიციების ჩათვლით. ფასიანი ქაღალდების გაცვლითი კურსის ცვლილებით მიღებული რეალური ღირებულების ცვლის ეფექტი აღიარდება, როგორც რეალური ღირებულების ცვლილებისას მიღებული შემოსავლის ან ხარჯის ნაწილი.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრისათვის არსებულ ოფიციალურ გაცვლით კურსებს:

	აშშ დოლარი / ლარი	ევრო / ლარი
გაცვლითი კურსი 2020 წლის 31 დეკემბრისათვის	3.2766	4.0233
გაცვლითი კურსი 2019 წლის 31 დეკემბრისათვის	2.8677	3.2095

MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL LLC

FINANCIAL STATEMENTS

Together with Independent Auditors' Report

For the year ended 31 December 2020

CONTENTS:

INDEPENDENT AUDITORS' REPORT	3
------------------------------------	---

FINANCIAL STATEMENTS

STATEMENT OF FINANCIAL POSITION	5
STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME	6
STATEMENT OF CHANGES IN EQUITY	7
STATEMENT OF CASH FLOWS	8

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

1. General information	9
2. Basis of preparation	9
3. Critical accounting estimates and judgements	11
4. Financial instruments - risk management	13
5. Prior period reclassifications	16
6. Cash and cash equivalents	17
7. Financial assets and liabilities at fair value through profit or loss	17
8. Loans to customers	18
9. Finance lease receivables	20
10. Right-of-use assets and lease liabilities	21
11. Property and equipment	22
12. Other assets	22
13. Taxation	23
14. Borrowings and subordinated borrowings	23
15. Charter capital	24
16. Net interest income	25
17. Other operating expenses	25
18. Commitments and Contingencies	26
19. Transactions with related parties	27
20. Events after the reporting period	27
21. Summary of significant accounting policies	28

Tel: +995 32 2545 845
Tel: +995 32 2188 188
www.bdo.ge

Z Tarkhnishvili Street
Vere Business Center
0179 Tbilisi
Georgia

INDEPENDENT AUDITORS' REPORT

To the Shareholders and Management of **Microfinance Organisation CENTRAL LLC**

Opinion

We have audited the financial statements of **Microfinance Organisation CENTRAL LLC**, (hereinafter - the Organisation) which comprise the statement of financial position as at 31 December 2020, and the statement of comprehensive income, changes in equity and cash flows for the year then ended, and notes to the financial statements, including a summary of significant accounting policies.

In our opinion, the accompanying financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of the Organisation as at 31 December 2020 and its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRSs).

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the Organisation in accordance with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) together with the ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements in Georgia, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements and the IESBA Code.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Responsibilities of Management and Those Charged with Governance for the Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with IFRSs, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Organisation's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Organisation or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Organisation's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists.

Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Organisation's internal control
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Organisation's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Organisation to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

The engagement partner responsible for the audit resulting in this independent auditor's report is:

Ivane Zhuzhunashvili (Registration # SARAS-A-720718)

For and on behalf of BDO LLC

Tbilisi, Georgia

30 June 2021

LLC MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL

STATEMENT OF FINANCIAL POSITION

As at 31 December 2020

(In Georgian Lari)

	Note	31 December 2020	31 December 2019
Assets			
Cash and cash equivalents	6	1,872,100	197,652
Financial assets at fair value through profit or loss	7	1,388,570	2,013,935
Loans to customers	8	3,270,716	4,611,104
Finance lease receivables	9	2,127,391	99,983
Right-of-use assets	10	460,230	566,253
Property and equipment	11	102,907	87,292
Other assets	12	176,485	31,454
Deferred tax asset	13	38,268	11,377
Total assets		9,436,667	7,619,050
Liabilities			
Financial liabilities at fair value through profit or loss	7	713,089	1,059,348
Borrowings	14	3,267,317	4,092,984
Lease Liabilities	10	574,484	598,842
Subordinated borrowings	14	1,736,598	1,521,748
Other liabilities		36,807	9,608
Total liabilities		6,328,295	7,282,530
Equity			
Charter capital	15	7,457,706	3,285,034
Accumulated loss		(4,349,334)	(2,948,514)
Total equity		3,108,372	336,520
Total liabilities and equity		9,436,667	7,619,050

The financial statements for the year ended 31 December 2020 were approved on behalf of the management on 30 June 2021 by:

Chief Executive Officer _____ Imran Khizar Hayat

Chief Financial Officer _____ Irina Vorman

The notes on pages 9-38 form an integral part of these financial statements.

LLC MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL

STATEMENT OF FINANCIAL POSITION

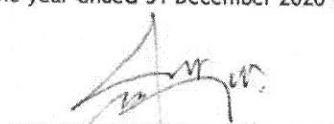
As at 31 December 2020

(In Georgian Lari)

	Note	31 December 2020	31 December 2019
Assets			
Cash and cash equivalents	6	1,872,100	197,652
Financial assets at fair value through profit or loss	7	1,388,570	2,013,935
Loans to customers	8	3,270,716	4,611,104
Finance lease receivables	9	2,127,391	99,983
Right-of-use assets	10	460,230	566,253
Property and equipment	11	102,907	87,292
Other assets	12	176,485	31,454
Deferred tax asset	13	38,268	11,377
Total assets		9,436,667	7,619,050
Liabilities			
Financial liabilities at fair value through profit or loss	7	713,089	1,059,348
Borrowings	14	3,267,317	4,092,984
Lease Liabilities	10	574,484	598,842
Subordinated borrowings	14	1,736,598	1,521,748
Other liabilities		36,807	9,608
Total liabilities		6,328,295	7,282,530
Equity			
Charter capital	15	7,457,706	3,285,034
Accumulated loss		(4,349,334)	(2,948,514)
Total equity		3,108,372	336,520
Total liabilities and equity		9,436,667	7,619,050

The financial statements for the year ended 31 December 2020 were approved on behalf of the management on 30 June 2021 by:

Chief Executive Officer

Imran Khizar Hayat

Chief Financial Officer

Irina Vorman

The notes on pages 9-38 form an integral part of these financial statements.

LLC MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL

STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME

For the year ended 31 December 2020

(In Georgian Lari)

	Note	2020	2019
Interest income	16	1,722,446	1,346,985
Interest expense	16	(549,923)	(361,963)
Net interest income before impairment		1,172,523	985,022
Loan impairment charge	8,9	(333,838)	(62,228)
Net interest income		838,685	922,794
Net income from trading in foreign currency		134,214	9,825
Income from penalties		164,649	96,498
Net gain/(loss) on financial instruments at fair value through profit or loss	7	(80,717)	61,918
Salaries and other employee benefits		(973,107)	(932,517)
Depreciation and amortisation		(202,343)	(204,201)
Other operating expenses	17	(406,792)	(388,606)
Net loss from exchange rate differences		(902,300)	(222,057)
Loss before income tax		(1,427,711)	(656,346)
Income tax benefit	13	26,891	8,312
Total comprehensive loss		(1,400,820)	(648,034)

The notes on pages 9-38 form an integral part of these financial statements.

LLC MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL

STATEMENT OF CHANGES IN EQUITY

For the year ended 31 December 2020

(In Georgian Lari)

	Charter capital	Accumulated loss	Total
At 31 December 2018	3,019,972	(2,300,480)	719,492
Increase of the charter capital by:			
Cash contribution	265,062	-	265,062
Total comprehensive loss for the year	-	(648,034)	(648,034)
At 31 December 2019	3,285,034	(2,948,514)	336,520
Increase of the charter capital by:			
Cash contribution	4,172,672	-	4,172,672
Total comprehensive loss for the year	-	(1,400,820)	(1,400,820)
At 31 December 2020	7,457,706	(4,349,334)	3,108,372

The notes on pages 9-38 form an integral part of these financial statements.

LLC MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL

STATEMENT OF CASH FLOWS

For the year ended 31 December 2020

(In Georgian Lari)

	2020	2019
CASH FLOWS FROM OPERATING ACTIVITIES:		
Loss before income tax	(1,427,711)	(656,346)
Adjustments for:		
Net change in interest accruals	43,544	(211,139)
Loan impairment charge	333,838	62,228
Impairment of repossessed collaterals	29,161	-
Net (gain)/loss on financial assets and liabilities at fair value through profit or loss	80,717	(61,918)
Depreciation and amortisation	202,343	204,201
Modification of contractual cash flows	85,232	-
Rent concessions	(9,680)	-
Income from sale of repossessed collaterals	14,642	-
Written-off PPE	10,508	-
Net loss from exchange rate differences	902,300	222,057
Cash flows from operating activities before changes in operating assets and liabilities	264,894	(440,917)
Changes in operating assets and liabilities:		
Loans to customers	1,087,652	(2,258,619)
Finance lease receivables	(2,168,829)	64,565
Financial instruments at fair value through profit or loss	198,389	(488,116)
Other assets	(185,486)	1,886
Other liabilities	14,602	(16,660)
Net cash outflow from operating activities	(788,778)	(3,137,861)
CASH FLOWS FROM INVESTING ACTIVITIES:		
Purchase of property and equipment	(76,378)	(6,615)
Proceeds from disposal of property and equipment	-	29,436
Net cash inflow/(outflow) from investing activities	(76,378)	22,821
CASH FLOWS FROM FINANCING ACTIVITIES:		
Proceed in borrowings	4,218,478	2,605,937
Repayment of borrowings	(5,819,534)	-
Lease liabilities	(148,076)	(174,713)
Proceeds from increase of the charter capital	4,172,672	265,062
Net cash inflow from financing activities	2,423,540	2,696,286
Net increase/(decrease) in cash and cash equivalents	1,558,384	(418,754)
Cash and cash equivalents at the beginning of the year	197,652	453,662
Effect of exchange rate fluctuations on the cash and cash equivalents held in foreign currencies	116,064	162,744
Cash and cash equivalents at the end of the year	1,872,100	197,652

The notes on pages 9-38 form an integral part of these financial statements.

LLC MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2020

(In Georgian Lari)

1. GENERAL INFORMATION

ORGANISATION

Microfinance Organisation Central is a Limited Liability Company (the "Organisation") which was established on 23 October 2015. It was registered at tax department office in Tbilisi, Georgia with the registration number 405121817.

The Organisation conducts its business under the Law on Microfinance Activity and is supervised by the National Bank of Georgia ("NBG").

The main activity of the Organisation is micro-financing. Financial products of the Organisation constitute small loans to individuals, small entrepreneurs of businesses in micro sector through Auto loans and Auto Lombard. The overall goal of the Organisation is to provide micro, small and medium entrepreneurs with the wherewithal to manage their financial resources efficiently and to improve income in agricultural, commercial, trading & manufacturing enterprises in the urban & rural areas by providing affordable financial assistance.

The Organisation's governing body is the General Meeting of Shareholders, Supervisory Board and CEO. The supervision of the Organisation's operations is conducted by the Supervisory Board, members of which are appointed by the General Meeting of Shareholders. Daily activities in each branch are supervised by the branch manager appointed by the Organisation's Supervisory Board and nominated by the CEO.

As at 31 December 2020 with the head office located on 2 Giorgi Saakadze II Ln, Tbilisi, Georgia, the Organisation had three branches in Tbilisi as well.

Detailed information about shareholders is disclosed below in Note 15. The Organisation had no ultimate controlling party as at 31 December 2020 and 2019.

2. BASIS OF PREPARATION

STATEMENT OF COMPLIANCE

These financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards, International Accounting Standards as issued by the International Accounting Standards Board (IASB) and Interpretations (collectively IFRSs).

The Organisation maintains its records and prepares financial statements in Georgian Lari (GEL). Amounts in the financial statements are presented without rounding, unless otherwise stated. The reporting period for the Organisation is the calendar year from January 1 to December 31.

The preparation of financial statements in compliance with adopted IFRS requires the use of certain critical accounting estimates. It also requires management to exercise judgment in applying The Organisation's accounting policies. The areas where significant judgments and estimates have been made in preparing the financial statements and their effect are disclosed in Note 3. The principal accounting policies adopted in the preparation of the financial statements are set in the Note 21.

BASIS OF MEASUREMENT

These financial statements have been prepared under the historical cost basis, except financial instruments at fair value through profit or loss.

GOING CONCERN

In determining the appropriateness of the basis of preparation, the management of the Organisation has considered the impact of the COVID-19 pandemic on the position of the Organisation at 31st December 2020 and its operations in the future.

As of 31 December 2020, total assets exceeded total liabilities by GEL3,108,372 (Information about current liabilities is disclosed in Note 4). During the year 2020 and 2019 the Organisation had net loss of GEL1,400,820 and GEL648,034, respectively.

Considering the COVID-19 impact, the Organisation offered up to three months grace period to customers, which also had impact on the Organisation's operations. Additionally, At the end of 2020 due to deterioration of COVID-19 situation in Georgia, the Government introduced a number of regulations including the targeted lockdown, which had impact on the tourism, transportation and HoReCa sector. These business sectors are basically outside of the target of the Organisation's portfolio.

LLC MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2020

(In Georgian Lari)

2. BASIS OF PREPARATION (CONTINUED)

Despite the COVID-19 impact, the Organisation increased loan portfolio (including finance leases) by GEL687,020 during 2020. Also, as disclosed below in Note 15, During the general meeting of shareholders held on 28 August 2020, significant increase of charter capital was approved. As a result, from 31 August 2020 till 11 November 2020 the shareholders of the Organisation increased charter capital by making cash contributions with total amount of GEL4,172,672. Part of the mentioned amount was already reinvested in loan portfolios (including finance leases) while the remaining part will be reinvested during the next year.

Despite the losses, the Organisation do not suffer to receive continuing financial support from shareholders and from third parties, as well. To improve the liquidity the management is free to negotiate with lenders regarding the extension of the borrowings as most of the agreements include renewal options.

Restrictions related to the COVID-19 have different impact on different business sectors. The management believes that Pandemic has not had impact on the Organisation's going concern despite its effect on operations, cash flows and financial position of the Organisation. These financial statements have been prepared on the assumption that the Organisation is a going concern and will continue its operations for the foreseeable future. The management and shareholder have the intention to further develop the business of the Organisation in Georgia. Furthermore, management is not aware of any material uncertainties that may cast significant doubt upon the Organisation's ability to continue as a going concern. The management believes that the going concern assumption is appropriate for the Organisation.

ADOPTION OF NEW OR REVISED STANDARDS AND INTERPRETATIONS

a) New standards, interpretations and amendments effective from 1 January 2020

There have been adopted some new standards and interpretations neither of which have material effect in the Organisation's financial statements for the year ended 31 December 2020:

- Definition of a Business (Amendments to IFRS 3);
- Interest Rate Benchmark Reform - IBOR 'phase 2' (Amendments to IFRS 9, IAS 39 and IFRS 7); and
- COVID-19-Related Rent Concessions (Amendments to IFRS 16); (Note 10)
- IAS 1 Presentation of Financial Statements and IAS 8 Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors (Amendment - Disclosure Initiative - Definition of Material); and
- Revisions to the Conceptual Framework for Financial Reporting.

b) New standards interpretations and amendments not yet effective

There are a number of standards, amendments to standards, and interpretations, which have been issued by the IASB, that are effective in future accounting periods that the Organisation has decided not to adopt early.

The following amendments are effective for the period beginning 1 January 2022:

- Onerous Contracts - Cost of Fulfilling a Contract (Amendments to IAS 37);
- Property, Plant and Equipment: Proceeds before Intended Use (Amendments to IAS 16);
- Annual Improvements to IFRS Standards 2018-2020 (Amendments to IFRS 1, IFRS 9, IFRS 16 and IAS 41); and
- References to Conceptual Framework (Amendments to IFRS 3).

In January 2020, the IASB issued amendments to IAS 1, which clarify the criteria used to determine whether liabilities are classified as current or non-current. These amendments clarify that current or non-current classification is based on whether an entity has a right at the end of the reporting period to defer settlement of the liability for at least twelve months after the reporting period. The amendments also clarify that 'settlement' includes the transfer of cash, goods, services, or equity instruments unless the obligation to transfer equity instruments arises from a conversion feature classified as an equity instrument separately from the liability component of a compound financial instrument. The amendments were originally effective for annual reporting periods beginning on or after 1 January 2022. However, in May 2020, the effective date was deferred to annual reporting periods beginning on or after 1 January 2023.

2. BASIS OF PREPARATION (CONTINUED)

The Organisation is currently assessing the impact of these new accounting standards and amendments. The Organisation does not believe that the amendments to IAS 1 will have a significant impact on the classification of its liabilities.

Other

The Organisation does not expect any other standards issued by the IASB, but not yet effective, to have a material impact on the financial statements.

3. CRITICAL ACCOUNTING ESTIMATES AND JUDGEMENTS

The Organisation makes certain estimates and assumptions regarding the future. Estimates and judgments are continually evaluated based on historical experience and other factors, including expectations of future events that are believed to be reasonable under the circumstances. In the future, actual experience may deviate from these estimates and assumptions. The estimates and assumptions that have a significant risk of causing a material adjustment to the carrying amounts of assets and liabilities within the next financial year are discussed below.

MEASUREMENT OF EXPECTED CREDIT LOSSES

The following are key estimations that the management have used in the process of applying the Organisation's accounting policies and that have the most significant effect on the loss allowances for expected credit losses:

- Probability of default: PD constitutes a key input in measuring ECL. PD is an estimate of the likelihood of default over a given time horizon, the calculation of which includes historical data, assumptions and expectations of future conditions.
- Loss Given Default: LGD is an estimate of the loss arising on default. It is based on the difference between the contractual cash flows due and those that the lender would expect to receive, taking into account cash flows from collateral and integral credit enhancements.
- Establishing forward-looking scenarios: When measuring ECL the Organisation uses reasonable and supportable forward-looking information, which is based on assumptions for the future movement of different economic drivers and how these drivers will affect each other.

Impact of COVID-19 on ECL

The impact of COVID-19 resulted in the application of further judgement within number of judgements, assumptions and estimates that affect the allowance for ECL due to the limited recent experience of the economic and financial impacts of such an event. Given the unprecedented nature of the COVID-19 pandemic and the uncertainties associated with it, the Organisation reconsidered the existing accounting judgements and estimates and applied management overlays to the methodology.

The economic environment remains uncertain and future impairment charges may be subject to further volatility depending on the longevity of the COVID-19 pandemic and related containment and other measures.

In response to COVID-19 outbreak the Organisation came out with an initiative to grant one to three month payment holidays to its borrowers in March, April and May 2020 in order to significantly reduce the requirement for customers to physically visit branches. Such event was not automatically considered as SICR event (i.e. trigger to transfer the exposure from Stage 1 to Stage 2) and the exposure was only transferred to Stage 2 where there was an observable evidence of financial difficulties of the borrower indicating that the level of risk has increased significantly since loan origination.

3. CRITICAL ACCOUNTING ESTIMATES AND JUDGEMENTS (CONTINUED)

LEASE TERM, INCREMENTAL BORROWING RATE (IBR) AND LEASE PAYMENTS

The lease term is defined as the non-cancellable term of the lease, together with any periods covered by an option to extend the lease (including the renewal option implied through customary business practices) if it is reasonably certain to be exercised, or any periods covered by an option to terminate the lease if it is reasonably certain not to be exercised. Management applies judgement to determine the lease term when lease contracts include renewal options that are exercisable only by the Organisation. It considers all relevant factors that create an economic incentive to exercise the renewal option. After the commencement date, the Organisation reassesses the lease term if there is a significant event or a change in circumstances that is within its control and affects its ability to exercise (or not to exercise) the option to renew, or to terminate the lease.

The management applies judgement to estimate the IBR. The management uses an observable information to determine the base rate and adjustments for the lessee specific factors and the asset factors (the adjustment for security).

In Georgia it is customary that lease renewal option is implied through customary business practices and not all renewal options are documented within the lease agreements. In such cases, the initial measurement of the lease liability assumes the payments for renewal periods equal to the contractual amount and will remain unchanged throughout the lease term.

ASSESSMENT OF COLLATERAL VALUES

The management regularly reviews the market value of the collateral. Management uses best knowledge to updates the appraised values of collateral obtained at inception of the loan to the current values, taking into account the approximate changes in property values. The amount of collateral depends on the customer's credit risk.

TAXATION

During the ordinary course of business, there are many transactions and calculations for which the ultimate tax determination is uncertain. As a result, the Organisation recognizes tax liabilities based on estimates of whether additional taxes and interest will be due. These tax liabilities are recognized when, despite the Organisation's belief that its tax return positions are supportable, the Organisation believes that certain positions are likely to be challenged and may not be fully sustained upon review by tax authorities. As a result, the Organisation minimizes the risks related to this fact. The Organisation believes that its accruals for tax liabilities are adequate for all open audit years based on its assessment of many factors including past experience and interpretations of tax law. This assessment relies on estimates and assumptions and may involve a series of complex judgments about future events.

LLC MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2020

(In Georgian Lari)

4. FINANCIAL INSTRUMENTS - RISK MANAGEMENT

As a financial institution, the Organisation is exposed to risks that arise from its use of financial instruments. This note describes the Organisation's objectives, policies and processes for managing those risks and the methods used to measure them. Further quantitative information in respect of these risks is presented throughout these financial statements.

Financial assets and financial liabilities that are liquid or have a short-term maturity it is assumed that the carrying amounts approximate to their fair value.

GENERAL OBJECTIVES, POLICIES AND PROCESSES

The management has overall responsibility for the determination of the Organisation's risk management objectives and policies and, whilst retaining ultimate responsibility for them, it has delegated the authority for designing and operating processes that ensure the effective implementation of the objectives and policies to the organisations finance function.

The overall objective of the management is to set policies that seek to reduce risks as far as possible without unduly affecting the Organisation's competitiveness and flexibility. Further details regarding these policies are set out below. Through its operations, the Organisation is exposed to the following financial risks:

- Credit risk
- Liquidity risk
- Market risk:
 - Currency risk
 - Interest rate risk

CREDIT RISK

Credit risk is the risk that one party to a financial instrument will cause a financial loss for the other party by failing to discharge an obligation. Exposure to credit risk arises as a result of the lending and other transactions with counterparties giving rise to financial assets.

As the Organisation is providing micro-loans to customers as the core business activity credit risk is of crucial importance similar to any Micro Financing Organisations (MFO) risk management process. To avoid significant financial damage caused by this risk the Organisation uses various methods to identify and manage them effectively.

The Organisation continuously monitors the performance of individual credit exposures and branches and regularly reassesses the creditworthiness of its customers. The review is based on updated financial information of clients obtained by credit staff from monitoring.

The carrying amount of financial assets represents the maximum credit exposure. The maximum exposure to credit risk at the reporting dates was:

	31 December 2020	31 December 2019
Cash and cash equivalents (excluding cash on hand)	1,849,123	173,474
Financial assets at fair value through profit or loss	1,388,570	2,013,935
Loans to customers	3,270,716	4,611,104
Finance lease receivables	2,127,391	99,983
Other assets	14,686	12,931
	<u>8,650,486</u>	<u>6,911,427</u>

The Organisation's credit exposure related to loans to customers and finance lease receivables is disclosed in Notes 8 and 9.

4. FINANCIAL INSTRUMENTS - RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

LIQUIDITY RISK

Liquidity risk refers to the availability of sufficient funds to meet loan repayments and other financial commitments associated with financial instruments as they actually fall due.

In order to manage liquidity risk, the Organisation performs regular monitoring of future expected cash flows, which is a part of assets/liabilities management process. An analysis of the liquidity and interest rate risks is presented in the following tables. The presentation below is based upon the information provided by key management personnel of the Organisation.

Liquidity of financial liabilities as at 31 December 2020 can be presented as follows:

Financial liabilities	Up to 3 months	3 months to 1 year	1 year to 5 years	Over 5 years	Total
Financial liabilities at fair value through profit or loss	721,446	-	-	-	721,446
Borrowings	1,249,327	1,635,093	520,943	-	3,405,363
Subordinated borrowings	28,140	79,467	527,369	2,001,216	2,636,192
Lease liabilities	55,912	155,188	423,173	-	634,273
Other liabilities	2,143	-	-	-	2,143
	<u>2,056,968</u>	<u>1,869,748</u>	<u>1,471,485</u>	<u>2,001,216</u>	<u>7,399,417</u>

Liquidity of financial liabilities as at 31 December 2019 can be presented as follows:

Financial liabilities	Up to 3 months	3 months to 1 year	1 year to 5 years	Over 5 years	Total
Financial liabilities at fair value through profit or loss	807,134	284,925	-	-	1,092,059
Borrowings	282,424	3,420,426	633,239	-	4,336,089
Subordinated borrowings	22,762	69,802	461,556	1,810,788	2,364,908
Lease liabilities	42,195	126,586	465,852	48,109	682,742
Other liabilities	2,205	-	-	-	2,205
	<u>1,156,720</u>	<u>3,901,739</u>	<u>1,560,647</u>	<u>1,858,897</u>	<u>8,478,003</u>

MARKET RISK

Market risk is the risk that the fair value of a financial instrument will decrease because of changes in market factors. Market risk arises from the Organisation's use of interest bearing and foreign currency financial instruments. It is the risk that the fair value or future cash flows of a financial instrument will fluctuate because of changes in foreign exchange rates (currency risk) and interest rates (interest rate risk).

- CURRENCY RISK

Currency risk is defined as the risk that the value of a financial instrument will fluctuate due to changes in foreign exchange rates. The Organisation is exposed to the effects of fluctuations in the prevailing foreign currency exchange rates on its financial position and cash flows.

LLC MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2020

(In Georgian Lari)

4. FINANCIAL INSTRUMENTS - RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

The Organisation's exposure to foreign currency exchange rate risk as at 31 December 2020 is presented in the table below:

Financial assets	GEL	USD	EUR
Cash and cash equivalents	215,304	1,653,893	2,903
Loans to customers	3,268,802	1,914	-
Finance lease receivables	2,127,391	-	-
Other assets	14,686	-	-
	<u>5,626,183</u>	<u>1,655,807</u>	<u>2,903</u>
Financial liabilities			
Borrowings	-	3,267,317	-
Subordinated borrowings	-	1,736,598	-
Lease liabilities	-	574,484	-
Other liabilities	2,143	-	-
	<u>2,143</u>	<u>5,578,399</u>	<u>-</u>
The effect of derivatives held for risk management	(986,670)	982,980	-
Open balance sheet position	<u>4,637,370</u>	<u>(2,939,612)</u>	<u>2,903</u>

The Organisation's exposure to foreign currency exchange rate risk as at 31 December 2019 is presented in the table below:

Financial assets	GEL	USD	EUR
Cash and cash equivalents	24,645	169,961	3,046
Finance lease receivables	99,983	-	-
Loans to customers	4,607,165	3,939	-
Other assets	12,931	-	-
	<u>4,744,724</u>	<u>173,900</u>	<u>3,046</u>
Financial liabilities			
Borrowings	-	4,092,984	-
Subordinated borrowings	-	1,521,748	-
Lease liabilities	-	598,842	-
Other liabilities	2,205	-	-
	<u>2,205</u>	<u>6,213,574</u>	<u>-</u>
Open balance sheet position	<u>4,742,519</u>	<u>(6,039,674)</u>	<u>3,046</u>

The following table details the Organisation's sensitivity to a 20% increase and decrease in the foreign currency exchange rates against GEL and represents management's assessment of the possible change in foreign currency exchange rates. The sensitivity analysis includes only outstanding foreign currency denominated monetary items and adjusts their translation at the end of the year for a 20% change in foreign currency rates. Impact on the statement of comprehensive income and equity based on financial instrument values as at 31 December 2020 and 2019 can be presented as follows:

Sensitivity of the fluctuation of the market exchange rates	(GEL / USD)		(GEL / EUR)	
	2020	2019	2020	2019
20% increase	(587,922)	(1,207,935)	581	609
20% decrease	<u>587,922</u>	<u>1,207,935</u>	<u>(581)</u>	<u>(609)</u>

The analysis assumes that all other variables, in particular interest rates, remain constant.

LLC MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2020

(In Georgian Lari)

4. FINANCIAL INSTRUMENTS - RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

- INTEREST RATE RISK

Interest rate risk arises from potential changes in market interest rates that can adversely affect the fair values of the financial assets and liabilities of the Organisation. This risk can arise from maturity mismatches of assets and liabilities, as well as from the re-pricing characteristics of such assets and liabilities.

The Organisation's all interest-bearing assets and liabilities are at fixed interest rates, therefore market interest rate fluctuations do not affect the Organisation's income or expenses.

The information about maturities of interest-bearing financial liabilities is given in liquidity risk quantitative disclosures above.

MANAGEMENT OF CAPITAL

The Organisation's objectives when maintaining capital are:

- To safeguard the Organisation's ability to continue as a going concern, so that it can continue to operate sufficiently; and
- To comply with the capital requirements set by NBG.
- To provide an adequate return to shareholders.

The Organisation sets the amount of capital it requires in proportion to risk. The Organisation manages its capital structure and makes adjustments to it in the light of changes in economic conditions and the risk characteristics of the underlying assets.

In order to maintain or adjust the capital structure, the Organisation may adjust the amount of dividends paid to shareholders, return capital to shareholders, or sell assets to reduce debt.

5. PRIOR PERIOD RECLASIFICATIONS

Where necessary, the corresponding figures have been reclassified to conform to the presentation of the current year amounts. The effect of reclassifications for the year ended 31 December 2019 is as follows:

	As classified	Reclassification	As reclassified
<i>Statement of comprehensive income caption</i>			
Net gain on financial instruments at fair value through profit or loss	(90,890)	152,808	61,918
Operating and other administrative expenses	(592,807)	592,807	-
Depreciation and amortisation	-	(204,201)	(204,201)
Other operating expenses	-	(388,606)	(388,606)
Net income from trading in foreign currency	-	9,825	9,825
Net loss from exchange rate differences	(59,424)	(162,633)	(222,057)

LLC MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2020

(In Georgian Lari)

6. CASH AND CASH EQUIVALENTS

	31 December 2020	31 December 2019
Cash on hand	22,977	24,178
Cash at bank	1,846,002	160,862
Cash in transit	3,121	12,612
	<u>1,872,100</u>	<u>197,652</u>

Cash and cash equivalents by currencies is disclosed in Note 4.

7. FINANCIAL ASSETS AND LIABILITIES AT FAIR VALUE THROUGH PROFIT OR LOSS

Financial assets at fair value through profit or loss	31 December 2020	31 December 2019
Currency swap contracts	1,312,133	2,013,935
Foreign currency forward contracts	76,437	-
	<u>1,388,570</u>	<u>2,013,935</u>
 Financial liabilities at fair value through profit or loss	 31 December 2020	 31 December 2019
Currency swap contracts	713,089	1,059,348
	<u>713,089</u>	<u>1,059,348</u>

Currency Swaps

The Organisation aggregates non-derivative transactions of back to back loans from banks guaranteed by foreign currency deposits placed at the same banks as derivative instruments, due to the fact that the transactions (placement of deposit and taking of the loan) result, in substance, in a derivative. The conclusion is based on the following indicators:

- They are entered into at the same time and in contemplation of one another;
- They have the same counterparty;
- They relate to the same risk;
- There is no apparent economic need or substantive business purpose for structuring the transactions separately that could not also have been accomplished in a single transaction;
- There is an initial net investment that is smaller than would be required for other types of contracts that would be expected to have a similar response to changes in market factors, and future settlement.

Foreign Currency

Forward Contracts are contractual agreements between two parties to exchange streams of payments over time based on specified notional amounts. In a foreign currency forwards, the Organisation pays a specified amount in one currency and receives a specified amount in another currency. Currency forwards are gross settled.

LLC MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2020

(In Georgian Lari)

8. LOANS TO CUSTOMERS

	31 December 2020	31 December 2019
Originated loans to customers	3,468,601	4,586,567
Accrued interest	97,509	134,854
Gross loans to customers	3,566,110	4,721,421
Less: expected credit losses	(295,394)	(110,317)
Net loans to customers	3,270,716	4,611,104

All loans to customers are collateralised by cars as at 31 December 2020 and 2019.

The following table provides information on the credit quality of loans outstanding at 31 December 2020:

	Gross Loans	ECL	Net Loans
Current and less than 30 days overdue	2,521,617	(45,912)	2,475,705
30 to 60 days overdue	28,418	(6,111)	22,307
60 to 90 days overdue	24,453	(6,644)	17,809
Over 90 days	379,792	(203,085)	176,707
Restructured (Less than 90)	586,824	(19,428)	567,396
Restructured (Over 90 Days)	25,006	(14,214)	10,792
	3,566,110	(295,394)	3,270,716

The following table provides information on the credit quality of loans outstanding at 31 December 2019:

	Gross Loans	CL	Net Loans
Current and less than 30 days overdue	4,375,071	(36,424)	4,338,647
30 to 60 days overdue	58,559	(4,047)	54,512
60 to 90 days overdue	59,764	(7,912)	51,852
Over 90 days	194,437	(61,693)	132,744
Restructured (Less than 90)	33,590	(241)	33,349
	4,721,421	(110,317)	4,611,104

Movements in the loan impairment allowance for the year ended 31 December 2020 are as follows:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
At the beginning of the year	36,672	11,959	61,686	110,317
Transfer to Stage 1	23	(23)	-	-
Transfer to Stage 2	5,101	(5,101)	-	-
Transfer to Stage 3	(53,165)	(25,990)	79,155	-
Loan impairment charge for the period	169,932	25,571	17,355	212,858
Repaid loans	(20,532)	(6,932)	-	(27,464)
Changes due to change in credit-risk	(81,049)	18,187	62,862	-
Foreign exchange (gain)/loss	-	-	(317)	(317)
At the end of the year	56,982	17,671	220,741	295,394

LLC MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL
NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2020

(In Georgian Lari)

8. LOANS TO CUSTOMERS (CONTINUED)

Movements in the loan impairment allowance for the year ended 31 December 2019 are as follows:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
At the beginning of the year	6,772	2,391	41,201	50,364
Transfer to Stage 1	(42)	42	-	-
Transfer to Stage 2	(11,959)	11,959	-	-
Transfer to Stage 3	(31,665)	(5,609)	37,274	-
Loan impairment charge for the period	57,909	15,789	19,216	92,914
Repaid loans	(4,187)	(1,553)	(27,221)	(32,961)
Changes due to change in credit-risk	19,844	(11,060)	(8,784)	-
At the end of the year	<u>36,672</u>	<u>11,959</u>	<u>61,686</u>	<u>110,317</u>

Movements in the gross loans to customers for the year ended 31 December 2020 are as follows:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
At the beginning of the year	4,408,661	118,323	194,437	4,721,421
Transfer to Stage 1	304	(304)	-	-
Transfer to Stage 2	(30,220)	30,220	-	-
Transfer to Stage 3	102,766	49,600	(152,366)	-
New financial assets originated	3,775,660	-	-	3,775,660
Changes due to change in credit-risk	(216,235)	84,120	132,115	-
Repaid loans	(4,755,784)	(36,526)	(71,002)	(4,863,312)
Modification of contractual cash flows of financial assets	(68,609)	(7,404)	(9,219)	(85,232)
Changes in interest accruals	79,258	12,467	(27,807)	63,918
Write-offs	-	-	(50,603)	(50,603)
FX and other movements	(221,389)	(163,596)	389,243	4,258
At the end of the year	<u>3,074,412</u>	<u>86,900</u>	<u>404,798</u>	<u>3,566,110</u>

Movements in the gross loans to customers for the year ended 31 December 2019 are as follows:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
At the beginning of the year	1,958,565	92,582	280,592	2,331,739
Transfer to Stage 1	1,843	(1,843)	-	-
Transfer to Stage 2	(21,297)	21,297	-	-
Transfer to Stage 3	(73,648)	(17,281)	90,929	-
New financial assets originated	4,687,964	-	-	4,687,964
Changes due to change in credit-risk	(122,590)	97,026	25,564	-
Repaid loans	(2,098,626)	(74,429)	(183,902)	(2,356,957)
Changes in interest accruals	64,648	971	(19,126)	46,493
FX and other movements	11,802	-	380	12,182
At the end of the year	<u>4,408,661</u>	<u>118,323</u>	<u>194,437</u>	<u>4,721,421</u>

LLC MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2020

(In Georgian Lari)

9. FINANCE LEASE RECEIVABLES

	31 December 2020	31 December 2019
Principal	2,179,411	97,742
Interest receivable	47,884	4,304
Finance lease receivables	2,227,295	102,046
Less: expected credit losses	(99,904)	(2,063)
Net finance lease receivables	2,127,391	99,983

Reconciliation and maturity analysis of finance lease receivables:

	31 December 2020	31 December 2019
Less than 1 year	1,378,989	86,989
1-2 years	1,130,444	51,020
2-3 years	783,460	14,380
3-4 years	456,040	-
4-5 years	135,532	-
Total undiscounted lease payments	3,884,465	152,389
Unearned finance income relating to the lease payments receivable	(1,757,074)	(52,406)
Net investment in finance lease	2,127,391	99,983

Movements in impairment allowance of finance lease receivables for the year ended 31 December 2020 are as follows:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
At the beginning of the year	2,063	-	-	2,063
Transfer to Stage 1	1,444	(1,444)	-	-
Loan impairment charge for the period	101,569	(11,127)	8,792	99,234
Repaid loans	(1,393)	-	-	(1,393)
Changes due to change in credit-risk	(28,074)	18,187	9,887	-
At the end of the year	75,609	5,616	18,679	99,904

LLC MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2020

(In Georgian Lari)

10. RIGHT-OF-USE ASSETS AND LEASE LIABILITIES

The Organisation's lease agreements, for which right of use assets are recognised, include leases to the head office and branches. The lease of the head office is obtained from different third parties. The renewal option is implied through customary business practices. Lease payments are in GEL as well as in USD. Lease terms and incremental borrowing rates are provided as follows:

Lease agreement	Non-cancellable period	Enforceable period	Lease term	Incremental borrowing rate
Head office and branches	-	24-60 months	38-120 months	8.8%

Right-of-use assets can be presented as follows:

	2020	2019
At the beginning of the year	566,253	705,179
New lease contracts	46,065	-
Amortisation	(152,088)	(138,926)
At the end of the year	460,230	566,253

Lease liabilities can be presented as follows:

	2020	2019
At the beginning of the year	598,842	677,338
New lease contracts	46,065	-
Interest expense	54,314	55,093
Rent concessions*	(9,680)	-
Lease payments	(202,390)	(174,713)
Foreign exchange movements	87,333	41,124
At the end of the year	574,484	598,842

*The Organisation has elected to apply the practical expedient introduced by the amendments to IFRS 16 to all rent concessions that satisfy the criteria. Substantially all of the rent concessions entered into during year satisfy the criteria to apply the practical expedient. The application of the practical expedient has resulted in the reduction of total lease liabilities of GEL9,680. The effect of this reduction has been recorded in profit or loss in the period in which the event or condition that triggers those payments occurred.

The Organisation has no borrowings received in the current or comparable period with similar currency, maturity and terms. IBR was determined based on observable market data for a similar sector.

LLC MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL
NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2020

(In Georgian Lari)

11. PROPERTY AND EQUIPMENT

Historical cost	Computers and other technical equipment	Leasehold Improvements	Furniture and fixture	Vehicles	Other	Total
At 31 December 2018	114,472	75,337	46,735	65,390	32,907	334,841
Additions	4,445	-	-	1,180	990	6,615
Disposals	-	-	-	(66,570)	-	(66,570)
At 31 December 2019	118,917	75,337	46,735	-	33,897	274,886
Additions	10,706	-	-	65,672	-	76,378
Write-offs	(17,713)	-	(9,243)	-	(9,964)	(36,920)
At 31 December 2020	111,910	75,337	37,492	65,672	23,933	314,344
Accumulated depreciation						
At 31 December 2018	(51,716)	(40,223)	(22,720)	(26,640)	(18,154)	(159,453)
Depreciation charge	(20,600)	(15,067)	(8,507)	(10,494)	(10,607)	(65,275)
Disposals	-	-	-	37,134	-	37,134
At 31 December 2019	(72,316)	(55,290)	(31,227)	-	(28,761)	(187,594)
Depreciation charge	(21,956)	(15,109)	(9,231)	(1,834)	(2,125)	(50,255)
Write-offs	12,028	-	7,061	-	7,323	26,412
At 31 December 2020	(82,244)	(70,399)	(33,397)	(1,834)	(23,563)	(211,437)
Net book value						
At 31 December 2019	46,601	20,047	15,508	-	5,136	87,292
At 31 December 2020	29,666	4,938	4,095	63,838	370	102,907

12. OTHER ASSETS

	31 December 2020	31 December 2019
Reposessed collaterals*	145,856	6,657
Prepayments	15,943	-
Prepaid taxes	-	11,866
Other receivables	14,686	12,931
	176,485	31,454

Movements in reposessed collaterals for the years ended 31 December 2020 and 2019 are as follows:

	2020	2019
At the beginning of the year	6,657	29,150
Additions	360,518	89,950
Disposals	(192,158)	(112,443)
Impairment loss	(29,161)	-
At the end of the year	145,856	6,657

*Reposessed collaterals represent non-financial assets acquired by the Organisation to settle overdue loans. The assets are initially recognised at fair value when acquired and included in inventories within other assets depending on their nature and the Organisation's intention in respect of recovery of these assets and are subsequently re-measured and accounted for in accordance with the accounting policies. Inventories of reposessed property are recorded at the lower of cost or net realisable value.

The Organisation expects to dispose these assets in the foreseeable future. Reposessed properties are sold as soon as practicable, with the proceeds used to reduce the outstanding indebtedness.

LLC MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2020

(In Georgian Lari)

13. TAXATION

The tax effects of the movements in temporary differences recorded at the rate of 15% are as follows:

Temporary differences at a rate of 15% due to:	At 31 December 2018	Credited (charged) to profit or loss	At 31 December 2019	Credited (charged) to profit or loss	At 31 December 2020
Loans to customers	7,555	4,309	11,864	41,233	53,097
Finance lease receivables	-	-	-	14,986	14,986
Property and equipment	-	-	-	8,505	8,505
Right-of-use Assets	-	(84,938)	(84,938)	15,903	(69,035)
Borrowings	3,065	3,424	6,489	6,137	12,626
Lease liabilities	-	89,826	89,826	(3,654)	86,172
Tax loss carry forward	326,761	65,450	392,211	153,906	546,117
Total temporary differences	337,381	78,071	415,452	237,016	652,468
Unrecognised deferred tax assets					
Loans to customers	(7,555)	(4,309)	(11,864)	(41,233)	(53,097)
Finance lease receivables	-	-	-	(14,986)	(14,986)
Tax loss carry forward	(326,761)	(65,450)	(392,211)	(153,906)	(546,117)
Deferred tax asset	3,065	8,312	11,377	26,891	38,268

Deferred tax asset has not been recognised in respect of tax losses carried forward and loans to customers giving rise to deferred tax asset as the management does not believe it is probable that these assets will be utilised during the next year.

Income tax expense for the years ended 31 December 2020 and 2019 comprises the following:

	2020	2019
Current income tax	26,891	8,312
Effect of temporary differences	26,891	8,312
Income tax benefit	26,891	8,312

Reconciliation of the income tax expense based on statutory rate with actual is as follows:

	2020	2019
Loss before income tax	(1,427,711)	(656,346)
Applicable tax rate	15%	15%
Theoretical income tax benefit	214,157	98,452
Effect of unrecognised tax losses	(210,125)	(69,759)
Effect of permanent differences	22,859	(20,381)
Income tax benefit	26,891	8,312

14. BORROWINGS AND SUBORDINATED BORROWINGS

				31 December 2020	
Borrowings from:	Currency	Interest rate	Maturity date	Principal	Interest
Shareholders	USD	8%-9%	June 2021 - Nov 2022	266,981	8,078
Related parties	USD	8.5%	Jul 2021	1,310,640	41,224
Other individuals	USD	3.5%-9.5%	Jan 2021 - Dec 2021	1,564,296	76,098
				3,141,917	125,400

LLC MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2020

(In Georgian Lari)

14. BORROWINGS AND SUBORDINATED BORROWINGS (CONTINUED)

Borrowings from:	Currency	Interest rate	Maturity date	31 December 2019	
				Principal	Interest
Shareholders	USD	9.0%	Feb 2020 - June 2021	205,517	5,269
Related parties	USD	6.3%-8.5%	Jul 2021	572,680	11,149
Other individuals	USD	6%-9.5%	Dec 2020	3,260,378	37,991
				4,038,575	54,409

Subordinated borrowings from:	Currency	Interest rate	Maturity date	31 December 2020	31 December 2019
Shareholders	USD	6%-6.3%	Nov 2028 - Nov 2029	1,736,598	1,521,748
				1,736,598	1,521,748

According to the agreement the Organisation initially pays the interest accrued on the principal amount of the loan, and the principal amount will be paid for the completion of the contract.

Changes in borrowings and subordinated borrowings arising from financing activities, including both changes arising from cash flows and non-cash changes can be presented as follows:

	2020	2019
At the beginning of the year	5,614,732	2,956,406
Cash flows:		
Proceed in borrowings	4,218,478	2,605,937
Repayment of borrowings	(5,819,534)	-
Interest paid	(431,726)	(440,759)
Non-cash flows:		
Interest accruing in period	495,609	306,870
Effects of foreign exchange	926,356	186,278
At the end of the year	5,003,915	5,614,732

15. CHARTER CAPITAL

Shareholders	31 December 2020		31 December 2019	
	Percent	Amount	Percent	Amount
Imran Khizar Hayat	20%	1,491,541	20%	657,007
Rukhsana Bashir	16%	1,193,233	16%	525,605
Shaukat Ullah Khan Bangash	11.5%	857,637	6%	197,102
Muhammad Ali	8.5%	633,905	8.5%	279,228
Zubair Ullah Khan Bangash	8.5%	633,905	8.5%	279,228
Muhammad Abdullah Khan Bangash	8%	596,616	8%	262,803
Atif Ullah Khan Bangash	8%	596,616	8%	262,803
Fahd Ali Sheikh	6%	447,463	6%	197,102
Hiba Sheikh	5.5%	410,174	5.5%	180,677
Osman Bashir	4%	298,308	4%	131,401
Kifayat Ullah Khan Bangash	4%	298,308	4%	131,401
Haji Saif Ullah Khan Bangash	-	-	5.5%	180,677
	100%	7,457,706	100%	3,285,034

During the general meeting of shareholders held on 28 August 2020, significant increase of charter capital was approved. As a result, from 31 August 2020 till 11 November 2020 the shareholders of the Organisation increased charter capital by making cash contributions with total amount of GEL4,172,672.

LLC MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2020

(In Georgian Lari)

16. NET INTEREST INCOME

Interest income is arising from:

Loans to customers	1,584,366	1,231,217
Finance income	219,404	115,768
Placements with banks	4,193	-
Modification loss of contractual cash flows of financial assets	(85,517)	-

2020	2019
1,584,366	1,231,217
219,404	115,768
4,193	-
(85,517)	-
1,722,446	1,346,985

Interest expense is arising from:

Borrowings from shareholders	(27,905)	(32,469)
Borrowings from related parties	(70,936)	(23,988)
Borrowings from other individuals	(296,309)	(179,055)
Subordinated borrowings	(100,459)	(71,358)
Lease liabilities	(54,314)	(55,093)

(27,905)	(32,469)
(70,936)	(23,988)
(296,309)	(179,055)
(100,459)	(71,358)
(54,314)	(55,093)
(549,923)	(361,963)
1,172,523	985,022

Net interest income

17. OTHER OPERATING EXPENSES

Software support	(82,467)	(77,477)
Consulting and other professional services*	(74,660)	(68,142)
Advertising	(50,210)	(38,242)
Taxes other than income tax	(34,384)	(2,657)
Impairment of repossessed collaterals	(29,161)	-
Expenses related to loan collection	(22,433)	(23,861)
Utilities	(19,787)	(18,193)
Application inspection expenses	(19,702)	(30,219)
Communication	(17,768)	(17,447)
Insurance	(6,724)	(27,393)
Security	(8,997)	(8,644)
Business trips	(4,297)	(8,244)
Short term leases	-	(21,593)
Other	(36,202)	(46,494)

2020	2019
(82,467)	(77,477)
(74,660)	(68,142)
(50,210)	(38,242)
(34,384)	(2,657)
(29,161)	-
(22,433)	(23,861)
(19,787)	(18,193)
(19,702)	(30,219)
(17,768)	(17,447)
(6,724)	(27,393)
(8,997)	(8,644)
(4,297)	(8,244)
-	(21,593)
(36,202)	(46,494)
(406,792)	(388,606)

*Consulting and other professional services include audit fees with amount of GEL36,235 and GEL30,379 excluding VAT for the years ended 31 December 2020 and 2019, respectively.

LLC MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2020

(In Georgian Lari)

18. COMMITMENTS AND CONTINGENCIES

LITIGATION

In the ordinary course of business, organisations are usually subject to legal actions and complaints.

Following the Organisation's customers' failure to meet loan repayment obligations the Organisation is involved in legal disputes against such customers. The highest possible outcome from such legal disputes is the amount of loans receivable from such customers (including accrued interest and other charges).

Management is unaware of any significant actual, pending or threatened claims against the Organisation.

MANAGEMENT REPORT

In accordance with the Law on accounting, reporting and auditing (article 7) the Organisation has an obligation to prepare and submit Management Report to the State Regulatory Authority, together with Independent Auditors' Report no later than 1 October of the year following the reporting period. The Organisation has not yet fulfilled this obligation at the date of issue of the financial statements.

REGULATIONS OF NATIONAL BANK OF GEORGIA

The Organisation is in compliance with minimum statutory capital requirements - the minimum cash contribution in the equity should not be less than GEL1,000,000.

Starting from 1 September 2018, the Organisation also has to comply with the financial covenants established by the National Bank of Georgia (NBG), such as: capital adequacy, liquidity, property investment, investment, related party exposure and pledged assets ratios. The compliance with these ratios is monitored by the NBG on a monthly basis.

According to the NBG regulations, the Organisation has to hold minimum level of CAR in accordance with the below schedule:

- 1 January 2019 - 30 June 2019: 16-18%
- 1 July 2019 onwards - at least 18%

The below table discloses the compliance with NBG CAR ratio as at 31 December 2020 and 31 December 2019:

	31 December 2020	31 December 2019
Charter capital	7,457,706	3,285,034
Retained earnings	(4,349,334)	(2,948,514)
Eligible subordinated debt	1,736,598	1,521,748
Regulatory capital	4,844,970	1,858,268
Total assets	9,436,667	7,619,050
Capital adequacy ratio	51%	24%

LLC MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2020

(In Georgian Lari)

19. TRANSACTIONS WITH RELATED PARTIES

Related parties or transactions with related parties, as defined by IAS 24 "Related party disclosures", could be one or more of the following:

- Parties that directly, or indirectly through one or more intermediaries: control, or are controlled by, or are under common control with, the Organisation (this includes parents, subsidiaries and fellow subsidiaries); have an interest in the Organisation that gives them significant influence over the Organisation; and that have joint control over The Organisation;
- Members of key management personnel of the Organisation or its parent;
- Close members of the family of any individuals referred to in (a) or (b);
- Parties that are entities controlled, jointly controlled or significantly influenced by, or for which significant voting power in such entity resides with, directly or indirectly, any individual referred to in (c) or (b);

In considering each possible related party relationship, attention is directed to the substance of the relationship, and not merely the legal form. Details of transactions between The Organisation and other related parties are disclosed below.

Related party balances and transactions as and for the year ended 31 December 2020:

Financial statement caption	Shareholders	Key management	Other related parties
Borrowings	275,059	-	1,351,864
Subordinated borrowings	1,736,598	-	-
Interest expense on borrowings	(27,905)	-	(70,936)
Interest expense on subordinated borrowings	(100,459)	-	-
Salaries and other employee benefits	(471,980)	(76,870)	-

Related party balances and transactions as and for the year ended 31 December 2019:

Financial statement caption	Shareholders	Key management	Other related parties
Borrowings	210,786	-	583,829
Subordinated borrowings	1,521,748	-	-
Interest expense on borrowings	(32,469)	-	(23,988)
Interest expense on subordinated borrowings	(71,358)	-	-
Salaries and other employee benefits	(426,977)	(76,843)	-

20. EVENTS AFTER THE REPORTING PERIOD

In March 2021 to increase coverage area and issuance of the loans the Organisation opened new branch in Batumi. Address of the office is Chavchavadze Avenue #32A.

21. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES

FINANCIAL INSTRUMENTS

INITIAL RECOGNITION OF FINANCIAL INSTRUMENTS

Financial assets and financial liabilities are recognised in the Organisation's financial position when the Organisation becomes a party to the contractual provisions of the instrument.

When financial instruments are recognised initially, they are measured at fair value, adjusted, in the case of instruments not at fair value through profit or loss, for directly attributable fees and costs.

If the transaction price differs from fair value at initial recognition, the Organisation accounts for such difference as follows:

- if the fair value is evidenced by a quoted price in an active market for an identical asset or liability (i.e., a Level 1 input) or based on a valuation technique that uses only data from observable markets, the Organisation recognises the difference between the fair value at initial recognition and the transaction price as a gain or loss;
- in all other cases, the initial measurement of the financial instrument is adjusted to defer the difference between the fair value at initial recognition and the transaction price. After initial recognition, the Organisation recognises that deferred difference as a gain or loss only when the inputs become observable, or when the instrument is derecognised.

FINANCIAL ASSETS

Classification and subsequent measurement

On initial recognition, a financial asset is classified into one of the following measurement categories: amortised cost; fair value through other comprehensive income (FVOCI); or fair value through profit or loss (FVTPL).

FINANCIAL ASSETS AT AMORTISED COST

Financial asset at amortised cost is the most relevant measurement category to the Organization. The Organization measures financial assets at amortised cost if both of the following conditions are met:

- The asset is held within a business model whose objective is to hold assets to collect contractual cash flows; and
- The contractual terms of the financial asset give rise on specified dates to cash flows that are solely payments of principal and interest ("SPPI") on the principal amount outstanding.

Financial assets at amortised cost are subsequently measured using the effective interest (EIR) method and are subject to impairment. Gains and losses are recognised in profit or loss when the asset is derecognised, modified or impaired.

FINANCIAL ASSETS AT FAIR VALUE THROUGH OTHER COMPREHENSIVE INCOME

A financial asset is measured at fair value through other comprehensive income if it meets both of the following conditions and is not designated as at fair value through profit or loss:

- The asset is held within a business model whose objective is achieved by both collecting contractual cash flows and selling financial assets; and
- The contractual terms of the financial asset give rise on specified dates to cash flows that are solely payments of principal and interest on the principal amount outstanding.

21. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

FINANCIAL ASSETS AT FAIR VALUE THROUGH PROFIT OR LOSS

All financial assets not classified as measured at amortised cost or FVOCI as described above are measured at FVTPL. This includes all derivative financial assets.

The Organisation's all financial assets are measured at amortised cost, except derivative financial assets.

BUSINESS MODEL ASSESSMENT

There are three business models available under IFRS 9:

- Hold to collect: It is intended to hold the asset to maturity to earn interest, collecting repayments of principal and interest from the counterparty.
- Hold to collect and sell: this model is similar to the hold to collect model, except that the entity may elect to sell some or all of the assets before maturity as circumstances change or to hold the assets for liquidity purposes.
- Other: all those models that do not meet the 'hold to collect' or 'hold to collect and sell' qualifying criteria.

The assessment of business model requires judgment based on facts and circumstances at the date of the assessment. The business model is not assessed on an instrument-by-instrument basis, but at a higher level of aggregated portfolios per instrument type and is based on observable factors.

The Organisation has considered quantitative factors and qualitative factors such as how the performance of the business model and the financial assets held within that business model are evaluated and reported to the key management personnel; the risks that affect the performance of the business model and, in particular, the way those risks are managed; and how managers of the business are compensated.

Financial assets that are held for trading or are managed and whose performance is evaluated on a fair value basis are measured at FVTPL, because they are neither held to collect contractual cash flows nor held both to collect contractual cash flows and to sell financial assets.

SOLELY PAYMENTS OF PRINCIPAL AND INTEREST (SPPI)

If a financial asset is held in either to a Hold to Collect or a Hold to Collect and Sell business model, then assessment to determine whether contractual cash flows are solely payments of principal and interest on the principal amount outstanding at initial recognition is required to determine the classification. The SPPI test is performed on an individual instrument basis.

Contractual cash flows, that represent solely payments of principal and Interest on the principal amount outstanding, are consistent with basic lending arrangement. Interest is consideration for the time value of money and the credit risk associated with the principal amount outstanding during a particular period of time. It can also include consideration for other basic lending risks (e.g. liquidity risk) and costs (e.g. administrative costs) associated with holding the financial asset for a particular period of time, and a profit margin that is consistent with a basic lending arrangement.

In assessing whether the contractual cash flows are SPPI, the Organisation considers whether the contractual terms of the financial asset contain a term that could change the timing or amount of contractual cash flows arising over the life of the instrument which could affect whether the instrument is considered to meet the SPPI test.

If the SPPI test is failed, such financial assets are measured at FVTPL with interest earned recognised in other interest income.

21. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

DERECOGNITION OF FINANCIAL ASSETS

A financial asset (or, where applicable, a part of a financial asset or part of a group of similar financial assets) is primarily derecognised (i.e., removed from the Organisation's statement of financial position) when:

- The rights to receive cash flows from the asset have expired, Or
- The Organisation has transferred its rights to receive cash flows from the asset or has assumed an obligation to pay the received cash flows in full without material delay to a third party under a 'pass-through' arrangement; and either (a) the Organisation has transferred substantially all the risks and rewards of the asset, or (b) the Organisation has neither transferred nor retained substantially all the risks and rewards of the asset, but has transferred control of the asset.

IMPAIRMENT OF FINANCIAL ASSETS

Changes to the impairment estimation

The adoption of IFRS 9 has fundamentally changed the Organisation's accounting for loan loss impairment by replacing IAS 39's incurred loss approach with forward-looking expected credit loss (ECL) approach. IFRS 9 requires the Organisation to record ECL on all of its debt financial assets at amortised cost or FVOCI. The allowance is based on the ECL associated with the probability of default in the next 12 months unless there has been a significant increase in credit risk since origination, in which case the allowance is based on the ECL over the life of the asset. If the financial asset meets the definition of purchased or originated credit impaired, the allowance is based on the change in the lifetime ECL.

From 1 January 2018 the Organisation recorded the allowance for expected credit loss for all debt instruments that are measured at amortised cost.

The determination of impairment losses and allowance moves from an incurred credit loss model whereby credit losses are recognised when a defined loss event occurs under IAS 39, to an expected credit loss model under IFRS 9, where provisions are taken upon initial recognition of the financial instruments. Under IFRS 9, the Organisation first evaluates individually whether objective evidence of impairment exists for loans that are individually significant. It then collectively assesses loans that are not individually significant and loans which are significant but for which there is no objective evidence of impairment available under the individual assessment.

Collectively assessed loans are grouped on the basis of shared credit risk characteristics and collateral type.

Three stage approach

IFRS 9 introduces a three-stage approach to impairment for Financial Instruments that are performing at the date of origination or purchase. This approach is summarised as follows:

Stage 1: The Organisation recognizes a credit loss allowance at an amount equal to 12-month expected credit losses. This represents the portion of lifetime expected credit losses from default events that are expected within 12 months of the reporting date, assuming that credit risk has not increased significantly after initial recognition. For those financial assets with a remaining maturity of less than 12 months, a PD is used that corresponds to the remaining maturity.

Stage 2: The Organisation recognizes a credit loss allowance at an amount equal to lifetime expected credit losses for those Financial Instruments which are considered to have experienced a significant increase in credit risk since initial recognition. This requires the computation of ECL based on lifetime probability of default that represents the probability of default occurring over the remaining lifetime of the Financial Instrument. Allowance for credit losses are higher in this stage because of an increase in credit risk and the impact of a longer time horizon being considered compared to 12 months in Stage 1. Financial Instruments in stage 2 are not yet deemed to be credit-impaired.

Stage 3: If the Financial Instrument is credit-impaired, it is then moved to stage 3. The Organisation recognizes a loss allowance at an amount equal to lifetime expected credit losses, reflecting a Probability of Default (PD) of 100 % for those Financial Instruments that are credit-impaired.

21. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

Definition of default

The Organisation recognizes default in the following cases:

- Arrears including restructured loans >90 days
- Decease of a client
- Force majeure, when a client becomes insolvent due to external factors beyond the control

The loans for which the Organisation recognizes default are credit-impaired loans.

Significant increase in credit risk

When determining whether the risk of default on a financial instrument has increased significantly since initial recognition, the Organisation considers reasonable and supportable information that is relevant and available without undue cost or effort. This includes both quantitative and qualitative information and analysis, based on the Organisation's historical experience and expert credit assessment and including forward-looking information.

The quantitative information is a primary indicator of significant increase in credit risk and is based on the change in lifetime PD by comparing:

- the remaining lifetime PD at the reporting date; with
- the remaining lifetime PD for this point in time that was estimated based on facts and circumstances at the time of initial recognition of the exposure.

As a backstop, the Organisation considers that a significant increase in credit risk occurs no later than when an asset is more than 30 days past due.

The Organisation monitors the effectiveness of the criteria used to identify significant increases in credit risk by regular reviews to confirm that:

- The criteria are capable of identifying significant increases in credit risk before an exposure is in default;
- The criteria do not align with the point in time when an asset becomes 30 days past due; and
- There is no unwarranted volatility in loss allowance from transfers between 12-months PD (probability of default) and lifetime PD.

Forward-looking information

Under IFRS 9, the allowance for credit losses is based on reasonable and supportable forward looking information obtainable without undue cost or effort, which takes into consideration past events, current conditions and forecasts of future economic conditions.

The Organisation incorporates forward-looking information into both its assessment of whether the credit risk of an instrument has increased significantly since its initial recognition and its measurement of ECL.

Measurement of ECL

The key inputs into the measurement of ECL are the term structure of the following variables:

- Probability of default (PD);
- Loss given default (LGD);
- Exposure at default (EAD).

These parameters are generally derived from internally developed statistical models and other historical data. They are adjusted to reflect forward-looking information as described above.

21. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

Probability of default (PD)

PD estimates are estimates at a certain date, which are calculated based on statistical rating models.

If a counterparty or exposure migrates between ratings classes, then this will lead to a change in the estimate of the associated PD. PDs are estimated considering the contractual maturities of exposures and estimated prepayment rates.

Exposure at default (EAD)

Exposure of default (EAD): The EAD represents an estimate of the exposure to credit risk at the time of a potential default occurring during the life of a financial asset. It represents the cash flows outstanding at the time of default, considering expected repayments, interest payments and accruals discounted at the EIR.

Loss given default (LGD)

LGD is defined as the likely loss in case of a counterparty default. The Organisation estimates LGD parameters based on the history of recovery rates of claims against defaulted counterparties. The LGD model considers cash recoveries only. LGD is calculated on a discounted cash flow basis using the effective interest rate as the discounting factor.

FINANCIAL LIABILITIES

The Organisation classifies its financial liabilities into one of two categories, depending on the purpose for which the liability was acquired. On 1 January 2018 (the date of initial application of IFRS 9), the Organisation has classified all financial as liabilities within "Other financial liabilities" category. Other financial liabilities include the following items: borrowings and other short-term monetary liabilities.

Other financial liabilities are initially recognised at fair value net of any transaction costs directly attributable to the issue of the instrument. Such interest-bearing liabilities are subsequently measured at amortised cost using the effective interest rate method, which ensures that any interest expense over the period to repayment is at a constant rate on the balance of the liability carried in the statement of financial position. For the purposes of each financial liability, interest expense includes initial transaction costs and any premium payable on redemption, as well as any interest or coupon payable while the liability is outstanding.

DERECOGNITION OF FINANCIAL LIABILITIES

The Organisation derecognises financial liabilities when, and only when, the Organisation's obligations are discharged, cancelled or they expire. Where an existing financial liability is replaced by another from the same lender on substantially different terms, or the terms of an existing liability are substantially modified, such an exchange or modification is treated as a derecognition of the original liability and the recognition of a new liability. The difference between the carrying amount of the financial liability derecognised and the consideration paid and payable is recognised in profit and loss.

OFFSETTING

Financial assets and liabilities are offset and the net amount reported in the statement of financial position only when there is a legally enforceable right to offset the recognised amounts, and there is an intention to either settle on a net basis, or to realise the asset and settle the liability simultaneously.

21. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

FAIR VALUE MEASUREMENT HIERARCHY

IFRS 13 requires certain disclosures which require the classification of financial assets and financial liabilities measured at fair value using a fair value hierarchy that reflects the significance of the inputs used in making the fair value measurement. The fair value hierarchy has the following levels:

- Level 1 - Quoted (unadjusted) market prices in active markets for identical assets or liabilities;
- Level 2 - Valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair value measurement is directly or indirectly observable; and
- Level 3 - Valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair value measurement is unobservable.

The level in the fair value hierarchy within which the financial asset or financial liability is categorised is determined on the basis of the lowest level input that is significant to the fair value measurement. Financial assets and financial liabilities are classified in their entirety into only one of the three levels.

Derivative Financial instruments measured at fair value by the level 2 in the fair value hierarchy are presented in Notes 7.

CASH AND CASH EQUIVALENTS

Cash and cash equivalents are items which are readily convertible to known amounts of cash and which are subject to an insignificant risk of changes in value. Cash and cash equivalents include cash on hand, and all bank placements or receivables with original maturities of less than three months. Funds restricted for a period of more than three months on origination are excluded from cash and cash equivalents.

PROPERTY AND EQUIPMENT

Property, equipment and intangible assets are carried at historical cost less accumulated depreciation and recognised impairment loss, if any. Depreciation is charged on the carrying value of property, equipment and intangible assets and is designed to write off assets over their useful economic lives. Depreciation is calculated on a straight-line basis over 5 year.

The carrying amounts of property and equipment are reviewed at each reporting date to assess whether they are recorded in excess of their recoverable amounts. The recoverable amount is the higher of fair value less costs to sell and value in use.

CHARTER CAPITAL AND DIVIDENDS

Equity includes charter capital and retained earnings. Dividends are recorded in equity in the period in which they are declared. Any dividends declared after the end of the reporting period and before the financial statements are authorised for issue, are disclosed in the subsequent events note.

DERIVATIVE FINANCIAL INSTRUMENTS

Derivative financial instruments included in financial assets at fair value through profit or loss or loss in the statement of financial position comprise foreign currency forward contracts and currency swaps.

Derivatives are initially recognised at fair value on the date on which a derivative contract is entered into and are subsequently re-measured at fair value. All derivatives are carried as financial assets when their fair value is positive and as financial liabilities when their fair value is negative.

Changes in the fair value of derivatives are recognised immediately in profit or loss.

21. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

FINANCE LEASE RECEIVABLES

Financial asset is recognized as a finance lease receivable when substantially all the risks and rewards are transferred incidental to ownership of an asset. Title may or may not eventually be transferred.

Finance lease in the statement of financial position is presented as a receivable in the scope of IAS 17 at an amount equal to the net investment in the lease. Under a finance lease substantially all the risks and rewards incidental to legal ownership are transferred by the lessor, and thus the lease payment receivable is treated by the lessor as repayment of principal and finance income to reimburse and reward the lessor for its investment and services.

Subsequently the recognition of finance income is based on a pattern reflecting a constant periodic rate of return on the lessor's net investment in the finance lease. Lease payments relating to the period, excluding costs for services, are applied against the gross investment in the lease to reduce both the principal and the unearned finance income.

A sale and leaseback transaction involves the sale of an asset and the leasing back of the same asset. The lease payment and the sale price are usually interdependent because they are negotiated as a package. The accounting treatment of a sale and leaseback transaction depends upon the type of lease involved.

If a sale and leaseback transaction results in a finance lease, any excess of sales proceeds over the carrying amount shall not be immediately recognised as income by a seller-lessee. Instead, it shall be deferred and amortised over the lease term.

If the leaseback is a finance lease, the transaction is a means whereby the lessor provides finance to the lessee, with the asset as security. For this reason, it is not appropriate to regard an excess of sales proceeds over the carrying amount as income. Such excess is deferred and amortised over the lease term.

PROVISIONS, CONTINGENT LIABILITIES AND CONTINGENT ASSETS

A provision is a liability of uncertain timing or amount. A liability is a present obligation of the entity arising from past events, the settlement of which is expected to result in an outflow from the entity of resources embodying economic benefits. An obligating event is an event that creates a legal or constructive obligation that results in an entity having no realistic alternative to settling that obligation. A legal obligation is an obligation that derives from:

- A contract (through its explicit or implicit terms);
- Legislation; or
- Other operation of law.

A constructive obligation is an obligation that derives from an entity's actions where:

- By an established pattern of past practice, published policies or a sufficiently specific current statement, the entity has indicated to other parties that it will accept certain responsibilities; and
- As a result, the entity has created a valid expectation on the part of those other parties that it will discharge those responsibilities.

The term 'contingent liability' is used for liabilities that do not meet the recognition criteria. Accounting policy distinguishes between:

- provisions - which are recognised as liabilities (assuming that a reliable estimate can be made) because they are present obligations and it is probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligations; and
- contingent liabilities - which are not recognised as liabilities because they are either:
 - possible obligations, as it has yet to be confirmed whether the entity has a present obligation that could lead to an outflow of resources embodying economic benefits; or
 - present obligations that do not meet the recognition criteria in this Standard (because either it is not probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligation, or a sufficiently reliable estimate of the amount of the obligation cannot be made).

21. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

Contingent liabilities are not reflected in the financial statements, except for the cases when the outflow of economic benefits is likely to origin and the amount of such liabilities can be reliably measured. The information on contingent liabilities is disclosed in the notes to the financial statements with the exception of cases, when the outflow of economic benefits is likely.

Contingent liabilities may develop in a way not initially expected. Therefore, they are assessed continually to determine whether an outflow of resources embodying economic benefits has become probable. If it becomes probable that an outflow of future economic benefits will be required for an item previously dealt with as a contingent liability, a provision is recognised in the financial statements of the period in which the change in probability occurs (except in the extremely rare circumstances where no reliable estimate can be made).

Contingent assets are not reflected in the financial statements, but the information on them is disclosed when inflow of economic benefits is possible. If economic benefits are sure to occur, an asset and related income are recognized in the financial statements for the year, when the evaluation change occurred.

TAXATION

The tax expense for the year comprises current and deferred tax. Tax is recognized in the statement of comprehensive income, except to the extent that it relates to items recognized in other comprehensive income or directly in equity. In this case the tax is also recognized in other comprehensive income or directly in equity, respectively.

The current income tax charge is calculated on the basis of the tax laws enacted or substantively enacted at the balance sheet date in Georgia and generates taxable income. Management periodically evaluates positions taken in tax returns with respect to situations in which applicable tax regulation is subject to interpretation. It establishes provisions where appropriate on the basis of amounts expected to be paid to the tax authorities.

Deferred income tax is recognized, using the liability method, on temporary differences arising between the tax bases of assets and liabilities and their carrying amounts in the financial statements. However, the deferred income tax is not accounted for if it arises from initial recognition of an asset or liability in a transaction other than a business combination that at the time of the transaction affects neither accounting nor taxable profit and loss. Deferred income tax is determined using tax rate (and laws) that has been enacted or substantially enacted by the balance sheet date and is expected to apply when the related deferred income tax asset is realized or the deferred income tax liability is settled.

Deferred income tax assets are recognized only to the extent that it is probable that future taxable profit will be available against which the temporary differences can be utilized. Deferred income tax assets and liabilities are offset when there is a legally enforceable right to offset current tax assets against current tax liabilities and when the deferred income taxes assets and liabilities relate to income taxes levied by the same taxation authority on either the taxable entity where there is an intention to settle the balances on a net basis.

INTEREST INCOME RECOGNITION

For Financial Instruments in Stage 1 and Stage 2, the Organisation calculates interest income by applying the Effective Interest Rate (EIR) to the gross carrying amount. Interest income for financial assets in Stage 3 is calculated by applying the EIR to the amortised cost (i.e. the gross carrying amount less credit loss allowance). For Financial Instruments classified as purchased or originated credit-impaired only, interest income is calculated by applying a credit adjusted EIR to the amortised cost of these purchased or originated credit-impaired assets.

21. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

RECOGNITION OF EXPENSES

Expenses are recognised in the statement of comprehensive income if there arises any decrease of future economic profit related to the decrease of an asset or increase of a liability that can be reliably assessed.

Expenses are recognized in the statement of comprehensive income immediately, if the expenses do not result in future economic profit any more, or if future economic profit do not meet or stop to meet the requirements of recognition as an asset in the balance sheet.

LEASES

The Organisation as lessee

Identifying the lease

A contract is, or contains, a lease when it conveys the right to use an underlying asset for a period of time, in exchange for consideration. At inception of a contract, the Organisation assesses whether it meets the two following cumulative conditions to be qualified as a lease:

- its execution involves the use of an identified asset, and
- it conveys the right to direct the use of that identified asset.

Initial recognition

All leases are accounted for by recognising a right-of-use asset and a lease liability except for:

- Leases of low value assets; and
- Leases with a duration of 12 months or less.

Leases are recognised on the Organisation's balance sheet as follows:

- An asset representing the right to use the underlying asset over the lease term;
- A liability for the obligation to pay the lease payments.

Lease liabilities are measured at the present value of the contractual payments due to the lessor over the lease term, with the discount rate determined by reference to the rate inherent in the lease unless this is not readily determinable, in which case the Organisation's incremental borrowing rate on commencement of the lease is used. Variable lease payments are only included in the measurement of the lease liability if they depend on an index or rate. In such cases, the initial measurement of the lease liability assumes the variable element will remain unchanged throughout the lease term. Other variable lease payments are expensed in the period to which they relate.

On initial recognition, the carrying value of the lease liability also includes:

- amounts expected to be payable under any residual value guarantee;
- the exercise price of any purchase option granted in favour of the Organisation if it is reasonably certain to assess that option;
- any penalties payable for terminating the lease, if the term of the lease has been estimated on the basis of termination option being exercised.

At the commencement date, the Organisation measures the right-of-use asset at cost. The cost of the right-of-use asset is comprised:

- The amount of the initial measurement of the lease liability;
- lease payments made at or before commencement of the lease;
- initial direct costs incurred; and
- the amount of any provision recognised where the Organisation is contractually required to dismantle, remove or restore the leased asset (typically leasehold dilapidations).

Subsequent measurement

Subsequent to initial measurement lease liabilities increase as a result of interest charged at a constant rate on the balance outstanding and are reduced for lease payments made. Right-of-use assets are amortised on a straight-line basis over the remaining term of the lease or over the remaining economic life of the asset if, rarely, this is judged to be shorter than the lease term.

21. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

When the Organisation revises its estimate of the term of any lease (because, for example, it re-assesses the probability of a lessee extension or termination option being exercised), it adjusts the carrying amount of the lease liability to reflect the payments to make over the revised term, which are discounted at the revised discount rate. The carrying value of lease liabilities is similarly revised when the variable element of future lease payments dependent on a rate or index is revised, except the discount rate remains unchanged. In both cases an equivalent adjustment is made to the carrying value of the right-of-use asset, with the revised carrying amount being amortised over the remaining (revised) lease term. If the carrying amount of the right-of-use asset is adjusted to zero, any further reduction is recognised in profit or loss.

When the Organisation renegotiates the contractual terms of a lease with the lessor, the accounting depends on the nature of the modification:

- if the renegotiation results in one or more additional assets being leased for an amount commensurate with the standalone price for the additional rights-of-use obtained, the modification is accounted for as a separate lease in accordance with the above policy;
- in all other cases where the renegotiated increases the scope of the lease (whether that is an extension to the lease term, or one or more additional assets being leased), the lease liability is remeasured using the discount rate applicable on the modification date, with the right-of-use asset being adjusted by the same amount;
- if the renegotiation results in a decrease in the scope of the lease, both the carrying amount of the lease liability and right-of-use asset are reduced by the same proportion to reflect the partial of full termination of the lease with any difference recognised in profit or loss. The lease liability is then further adjusted to ensure its carrying amount reflects the amount of the renegotiated payments over the renegotiated term, with the modified lease payments discounted at the rate applicable on the modification date. The right-of-use asset is adjusted by the same amount.

The Organisation elects, by class of underlying asset, not to separate non-lease components from lease components, and instead accounts for each lease component and any associated non-lease components as a single lease component.

Determination of lease term

The lease term is defined as the non-cancellable term of the lease, together with any periods covered by an option to extend the lease (including the renewal option implied through customary business practices) if it is reasonably certain to be exercised, or any periods covered by an option to terminate the lease if it is reasonably certain not to be exercised.

Management applies judgement to determine the lease term when contracts include renewal options that are exercisable only by the Organisation. It considers all relevant factors that create an economic incentive to exercise the renewal option. After the commencement date, the Organisation reassesses the lease term if there is a significant event or a change in circumstances that is within its control and affects its ability to exercise (or not to exercise) the option to renew, or to terminate the lease.

Determination of incremental borrowing rate (IBR)

IBR is the rate of interest that a lessee would have to pay to borrow over a similar term, and with a similar security, the funds necessary to obtain an asset of a similar value to the right of use asset in a similar economic environment.

The management applies judgement to estimate the IBR. The management uses an observable information to determine the base rate and adjustments for the lessee specific factors and the asset factors (the adjustment for security).

Determination of lease payments

In Georgia it is customary that lease renewal option is implied through customary business practices and not all renewal options are documented within the lease agreements. In such cases, the initial measurement of the lease liability assumes the payment for renewal period will remain unchanged throughout the lease term.

Short-term leases and leases of low-value assets

The Organisation applies the recognition exemption for short-term leases (i.e. lease with a lease term of 12 months or less from the commencement date) and leases of low-value assets. Associated lease payments are recognised as an expense in the income statement on a straight-line basis over the lease term.

LLC MICROFINANCE ORGANISATION CENTRAL

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

For the year ended 31 December 2020

(In Georgian Lari)

21. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

SALARIES AND OTHER EMPLOYEE BENEFITS

Wages, salaries, bonuses, and non-monetary benefits are accrued in the year in which the associated services are rendered by the employees of The Organisation.

EVENTS AFTER THE REPORTING PERIOD

Events after the reporting period and events before the date of financial statements authorization for issue that provide additional information about The Organisation's financial statements are reported in the financial statements. Post-balance sheet events that do not affect the financial position of The Organisation at the balance sheet date are disclosed in the notes to the financial statements when material.

FOREIGN CURRENCY TRANSLATION

Items included in the financial statements are measured using the currency of the primary economic environment in which The Organisation operates ('the functional currency'). Financial statements are presented in Georgian Lari (GEL), which is The Organisation's functional and presentation currency.

Monetary assets and liabilities are translated into The Organisation's functional currency at the official exchange rate of the National Bank of Georgia.

Foreign exchange gains and losses resulting from the settlement of transactions and from the translation of monetary assets and liabilities into the Organisation's functional currency at year-end official exchange rates are recognised in the statement of comprehensive income. Translation at year-end rates does not apply to non-monetary items, including equity investments. Effects of exchange rate changes on the fair value of equity securities are recorded as part of the fair value gain or loss.

Table below presents the closing exchange rates by the National Bank of Georgia as at 31 December 2020 and 2019:

	USD / GEL	EUR / GEL
Exchange rate as at 31 December 2020	3.2766	4.0233
Exchange rate as at 31 December 2019	2.8677	3.2095

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
ფინანსური ანგარიშგება
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად
საანგარიშო წლისათვის, რომელიც დასრულდა
2020 წლის 31 დეკემბერს

ამხმარე აღმასრულებელი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა.....	3
ფინანსური ანგარიშგება.....	5
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	6
სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	7
ანგარიშგება კაპიტალში ცვლილებების შესახებ.....	9
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება.....	9
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები.....	10
1. ზოგადი ინფორმაცია.....	10
2. მომზადების საფუძვლები.....	12
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები.....	14
4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა.....	18
5. წინა პერიოდის რეკლასიფიკაციები.....	18
6. ფული და ფულის ეკვივალენტები.....	18
7. სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში აღრიცხვით.....	19
8. კლიენტებზე გაცემული სესხები.....	21
9. მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან.....	22
10. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები.....	23
11. ძირითადი საშუალებები.....	24
12. სხვა აქტივები.....	24
13. გადასახადები.....	25
14. სუბორდინირებული სესხები და სხვა ნასესხები თანხები.....	26
15. საწესდებო კაპიტალი.....	27
16. წმინდა საპროცენტო შემოსავლები.....	27
17. სხვა საოპერაციო ხარჯები.....	28
18. პირობითი ვალდებულებები.....	29
19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან.....	29
20. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები.....	29
21. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა.....	30

მოხმავა 326-33~

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალის დამფუძნებლებსა და ხელმძღვანელობას

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალის (შემდეგში - ორგანიზაცია) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ორგანიზაციის ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ორგანიზაციისგან დამოუკიდებელი, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ მოთხოვნებთან და ამასთანავე, ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს და, საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს საქმიანობის უწყვეტობა და მასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა განზრახული აქვს ორგანიზაციის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქვს, ამის გარდა, სხვა არჩევანი.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან ზედამხედველობა გაუწიონ ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესს.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს და, საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს საქმიანობის უწყვეტობა და მასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა განზრახული აქვს ორგანიზაციის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქვს, ამის გარდა, სხვა არჩევანი.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან ზედამხედველობა გაუწიონ ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესს.

ამხმე პასუხზე

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ორგანიზაციის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას;
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვის ქვეშ დააყენოს ორგანიზაციის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღებას გავამახვილებთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაადეკვატური იქნება, შევცვლით ჩვენს დასკვნას. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს ორგანიზაცია შეწყვიტოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებთ და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

გარიგების პარტნიორი, რომელიც პასუხისმგებელია აუდიტზე, რომლის შედეგებიც ასახულია დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნაში, არის:

ივანე ჟუჟუნაშვილი (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-720718)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

30 ივლისი, 2021

გოხიძე ზმენჯე

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
 ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
 (ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
აქტივები			
ფული და ფულის ეკვივალენტები	6	1,872,100	197,652
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური	7	1,388,570	2,013,935
აქტივები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	8	3,270,716	4,611,104
კლიენტებზე გაცემული სესხები	9	2,127,391	99,983
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	10	460,230	566,253
აქტივების გამოყენების უფლება	11	102,907	87,292
ძირითადი საშუალებები	12	176,485	31,454
სხვა აქტივები	13	38,268	11,377
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივი		<u>9,436,667</u>	<u>7,619,050</u>
სულ აქტივები			
ვალდებულებები			
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური	7	713,089	1,059,348
ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	14	3,267,317	4,092,984
მიღებული სესხები	10	574,484	598,842
საიჯარო ვალდებულებები	14	1,736,598	1,521,748
სუბორდინირებული სესხები		36,807	9,608
სხვა ვალდებულებები		<u>6,328,295</u>	<u>7,282,530</u>
მთლიანი ვალდებულებები			
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	15	7,457,706	3,285,034
აკუმულირებული ზარალი		(4,349,334)	(2,948,514)
მთლიანი კაპიტალი		<u>3,108,372</u>	<u>336,520</u>
მთლიანი ვალდებულებები და კაპიტალი		<u>9,436,667</u>	<u>7,619,050</u>

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასრულებული ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2021 წლის 30 ივნისს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი _____ იმრან ხიზარ ჰაიატი

ფინანსური დირექტორი _____ ირინა ვორმანი

9-42 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

გვერდი 5-42

გენერალური დირექტორი

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
 სრული შემოსავლის ანგარიშგება
 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
 (ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2020	2019
საპროცენტო შემოსავალი	16	1,722,446	1,346,985
საპროცენტო ხარჯი	16	(549,923)	(361,963)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურებამდე		1,172,523	985,022
გაუფასურების ხარჯი სასესხო ფინანსურ აქტივებზე	8,9	(333,838)	(62,228)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		838,685	922,794
წმინდა მოგება ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციებიდან		134,214	9,825
ჯარიმებიდან მიღებული შემოსავალი		164,649	96,498
წმინდა მოგება/(ზარალი) სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან მოგებაში ან ზარალში ასახვით	7	(80,717)	61,918
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(973,107)	(932,517)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(202,343)	(204,201)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	17	(406,792)	(388,606)
წმინდა ზარალი სავალუტო ოპერაციებიდან		(902,300)	(222,057)
ზარალი დაბეგვრამდე		(1,427,711)	(656,346)
მოგების გადასახადის სარგებელი	13	26,891	8,312
მთლიანი სრული ზარალი		(1,400,820)	(648,034)

9-42 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

გოსხზი შპს-სთვის

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
 ანგარიშგება კაპიტალში ცვლილებების შესახებ
 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
 (ქართულ ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	აკუმულირებული ზარალი	სულ
2018 წლის 31 დეკემბერი	3,019,972	(2,300,480)	719,492
საწესდებო კაპიტალის ზრდა			
ფულადი შენატანით	265,062	-	265,062
წლის მთლიანი სრული ზარალი	-	(648,034)	(648,034)
2019 წლის 31 დეკემბერი	3,285,034	(2,948,514)	336,520
საწესდებო კაპიტალის ზრდა			
ფულადი შენატანით	4,172,672	-	4,172,672
წლის მთლიანი სრული ზარალი	-	(1,400,820)	(1,400,820)
2020 წლის 31 დეკემბერი	7,457,706	(4,349,334)	3,108,372

9-42 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

მიხეივანე

9-42 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

გვერდი 8-42

დოსტა ზმს-მკ

ფინანსური ანგარიშგება ცენტრალი
 სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება
 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
 (ათასობით ლარში)

	2020	2019
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან:		
ზარალი დაბეგვრამდე	(1,427,711)	(656,346)
კორექტირებები:		
დარიცხული პროცენტის წმინდა ცვლილება	43,544	(211,139)
გაუფასურების ხარჯი სასესხო ფინანსურ აქტივებზე	333,838	62,228
დასაკუთრებული ქონების გაუფასურების ხარჯი	29,161	-
წმინდა (მოგება)/ზარალი სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული	80,717	(61,918)
ფინანსური ინსტრუმენტებიდან მოგებაში ან ზარალში ასახვით		
ცვეთა და ამორტიზაცია	202,343	204,201
სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაციის ეფექტი	85,232	-
საიჯარო ფასდათმობები	(9,680)	-
დასაკუთრებული ქონების რეალიზაციიდან მიღებული მოგება	14,642	-
ძირითადი საშუალებების ჩამოწრა	10,508	-
წმინდა ზარალი უცხოური ვალუტის გადაფასებიდან	902,300	222,057
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე	264,894	(440,917)
ცვლილებები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში:		
კლიენტებზე გაცემული სესხები	1,087,652	(2,258,619)
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	(2,168,829)	64,565
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური		
ინსტრუმენტები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	198,389	(488,116)
სხვა აქტივები	(185,486)	1,886
სხვა ვალდებულებები	14,602	(16,660)
ფულადი ნაკადების წმინდა გადინება საოპერაციო საქმიანობიდან	(788,778)	(3,137,861)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან:		
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა	(76,378)	(6,615)
შემოსულობა ძირითადი საშუალების გასვლიდან	-	29,436
ფულადი ნაკადების წმინდა შემოდინება/(გადინება) საინვესტიციო საქმიანობიდან	(76,378)	22,821
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან:		
შემოდინება მიღებული სესხებიდან	4,218,478	2,605,937
მიღებული სესხების დაფარვა	(5,819,534)	-
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	(148,076)	(174,713)
საწესდებო კაპიტალის ზრდა	4,172,672	265,062
ფულადი ნაკადების წმინდა შემოდინება ფინანსური საქმიანობიდან	2,423,540	2,696,286
წმინდა ზრდა/(კლება) ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში	1,558,384	(418,754)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	197,652	453,662
გაცვლითი კურსის ცვლილების წმინდა ეფექტი		
უცხოურ ვალუტაში არსებულ ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე	116,064	162,744
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს	1,872,100	197,652

9-42 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

გვ. 9-42

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია

ორგანიზაცია

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი დაარსდა 2015 წლის 23 ოქტომბერს როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება (შემდგომში "ორგანიზაცია") საიდენტიფიკაციო ნომრით 405121817.

ორგანიზაცია თავის საქმიანობას წარმართავს მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ საქართველოს კანონის საფუძველზე და მას ზედამხედველობას უწევს საქართველოს ეროვნული ბანკი ("სებ").

ორგანიზაციის ძირითადი საქმიანობა მიკრო სესხების გაცემაა. ორგანიზაციის ძირითადი ფინანსური პროდუქტებია: ავტო სესხები და ავტო ლომბარდი. ორგანიზაციის საერთო მიზანია მცირე და საშუალო მეწარმეების ფინანსური მხარდაჭერა, რომელიც მიმართულია ფინანსური რესურსების ეფექტიან მართვასა და შემოსავლების გაუმჯობესებისკენ აგროკულტურული საქონლის წარმოებაში, კომერციულ, სავაჭრო და სამეწარმეო საქმიანობაში, ხელმისაწვდომი ფინანსური მხარდაჭერის უზრუნველყოფით.

ორგანიზაციის უმაღლესი მმართველობითი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება, სამეთვალყურეო საბჭო და დირექტორი. ორგანიზაციის საქმიანობას ზედამხედველობას უწევს სამეთვალყურეო საბჭო, რომლის წევრებიც შერჩეულია აქციონერთა საერთო კრების მიერ. თითოეული ფილიალის ყოველდღიურ საქმიანობის ზედამხედველობას ახორციელებს მმართველი, რომელსაც ნიშნავს ორგანიზაციის სამეთვალყურეო საბჭო გენერალური დირექტორის წარდგინებით.

სათაო ოფისთან ერთად, რომელიც მდებარეობს: საქართველოში, ქ. თბილისი, გიორგი სააკაძის II გასასვლელი, ნომერი 2, 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ორგანიზაციას ასევე აქვს 3 ფილიალი თბილისში.

დეტალური ინფორმაცია აქციონერების შესახებ გაშიფრულია მე-15 შენიშვნაში. 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ორგანიზაციას არ ჰყოლია საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე.

2. მომზადების საფუძვლები

ანგარიშგების შესაბამისობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ბასსკ) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (მთლიანობაში ფასს-ები) შესაბამისად.

ორგანიზაცია თავის ბუღალტრულ ჩანაწერებს აწარმოებს და ფინანსურ ანგარიშგებას ამზადებს ქართულ ლარში. თანხობრივი მაჩვენებლები ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია დამრგვალებების გარეშე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული. ორგანიზაციის საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით.

ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ების შესაბამისად მომზადება ითხოვს გარკვეული შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების გაკეთებას. ის, ასევე, ორგანიზაციის ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს, რომ მსჯელობის საფუძველზე ჩამოაყალიბოს და მიიღოს ყველაზე გონივრული სააღრიცხვო შეფასებები. ის მნიშვნელოვანი სფეროები, რომლებიც შეფასდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და მათი ეფექტის შესახებ, მოცემულია მე-3 შენიშვნაში. ბუღალტრული პოლიტიკის საფუძვლები მოცემულია მე-21 შენიშვნაში.

შეფასების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტებისა მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

საქმიანობის უწყვეტობა

მომზადების საფუძვლის მიზანშეწონილობის დადგენისას, ორგანიზაციის ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა კოვიდ-19 პანდემიის გავლენა ფინანსურ მდგომარეობაზე 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის და მის საქმიანობაზე მომავალში.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მთლიანი აქტივები მთლიან ვალდებულებებს 3,108,372 ლარით აღემატებოდა. (დეტალური ინფორმაცია მიმდინარე ვალდებულებების შესახებ მოცემულია მე-4 განმარტებით შენიშვნაში). 2020 და 2019 წლის განმავლობაში ორგანიზაციის ზარალმა შეადგინა 1,400,820 და 648,034 ლარი.

ბოიხუკა წამსმევ-

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

კოვიდ-19-ის გავრცელების გამო, კლიენტებისთვის შეთავაზებულ იქნა 3 თვემდე საშეღავათო პერიოდი, რასაც ასევე ჰქონდა გავლენა ორგანიზაციის ოპერაციებზე. დამატებით, 2020 წლის ბოლოს ქვეყანაში კოვიდ-19-ით გამოწვეული სიტუაციის გამწვავების გამო, ხელისუფლებამ სხვადასხვა შეზღუდვა გამოიყენა, მათ შორის მიზნობრივი ჩაკეტვა-იზოლაციის სახით. ამას თავის მხრივ გავლენა აქვს ტურიზმის, ტრანსპორტირებისა და ჰორეკა (HoReCa) სექტორზე, რაც არ შეადგენს ორგანიზაციის პორტფელის მნიშვნელოვან წილს.

მიუხედავად კოვიდ-19-ის გავლენისა, 2020 წლის განმავლობაში ორგანიზაციამ კლიენტებზე გაცემული სესხები (ფინანსური იჯარის გათვალისწინებით) გაზარდა 687,020 ლარით. ასევე, როგორც მე-15 განმარტებით შენიშვნაში არის მოცემული, 2020 წლის 28 აგვისტოს ჩატარებული აქციონერთა საერთო კრების საფუძველზე მოხდა საწესდებო კაპიტალის მნიშვნელოვანი ზრდა. შედეგად, 2020 წლის 31 აგვისტოდან 11 ნოემბრის ჩათვლით ორგანიზაციის აქციონერებმა საწესდებო კაპიტალი გაზარდეს ფულადი შენატანით 4,172,672 ლარის ოდენობით. აღნიშნული თანხის ნაწილის ინვესტირება მოხდა კლიენტებზე გაცემულ სესხებში (ფინანსური იჯარის გათვალისწინებით), ხოლო დარჩენილი ნაწილის რეინვესტირება მოხდება შემდგომ საანგარიშგებო პერიოდში.

ზარალის მიუხედავად, ორგანიზაცია იღებს ფინანსურ მხარდაჭერას როგორც აქციონერებისგან ასევე მესამე მხარისგან. ლიკვიდურობის გასაუმჯობესებლად, ხელმძღვანელობას აქვს საშუალება მოახდინოს მსესხებელბთან მოლაპარაკება მიღებული სესხების გადავადებასთან დაკავშირებით, რადგან ხელშეკრულების უმრავლესობა ითვალისწინებს განახლების უფლებას.

პანდემიით გამოწვეულ შეზღუდვებს, რეგულაციებს და რეაგირებებს განსხვავებული გავლენა აქვს სხვადასხვა საოპერაციო სეგმენტზე. ორგანიზაციის საქმიანობის შედეგებზე და ფულად ნაკადებზე პანდემიით გამოწვეულ უარყოფით ზემოქმედებას არ აქვს გავლენა ორგანიზაციის საქმიანობის უწყვეტობაზე. ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ორგანიზაციის ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე იმის დაშვებით, რომ ორგანიზაცია განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. ხელმძღვანელობასა და დამფუძნებლებს სურვილი აქვთ, განავითარონ ორგანიზაცია საქართველოში. ხელმძღვანელობისთვის არ არის ცნობილი რაიმე განუსაზღვრელობა, რამაც შეიძლება საფრთხე შეუქმნას ორგანიზაციის ფუნქციონირებას. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გამოყენება შესაფერისია ორგანიზაციისთვის.

ახალი ფასს-ების მიღება, ცვლილებები სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებში

ა) 2020 წლის პირველი იანვრის შემდეგ ძალაში შესული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები

2020 წლის პირველი იანვრიდან ძალაში რამდენიმე ახალი ინტერპრეტაცია და შესწორებები, თუმცა არცერთი მათგანი არსებით გავლენას არ ახდენს ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- ფასს 3 - საწარმოთა გაერთიანება (შესწორება - ბიზნესის განმარტება);
- საპროცენტო განაკვეთის ზღვრის რეფორმა - IBOR „ფაზა 2“ (შესწორება - ფასს 9, ბასს 39 და ფასს 7);
- კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო შეღავათები (ცვლილებები ფასს 16-ში);
- ბასს 1 - ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა და ბასს 8 - სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები (შესწორება - არსებითის განმარტება); და
- ფინანსური ანგარიშგების განახლებული კონცეპტუალური საფუძვლები

ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული:

ორგანიზაციამ გადაწყვიტა ნაადრევად არ მიეღო ის ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომელიც გამოიცა IASB-ის მიერ, თუმცა ჯერ არ არის შესული ძალაში. ესენია:

- წაგებიანი ხელშეკრულებები-ხელშეკრულების შესრულების ღირებულება (ბასს 37-ის ცვლილებები)
- ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი მიზნობრივ გამოყენებამდე (ბასს 16-ს ცვლილებები)
- ფასს სტანდარტების წლიური გაუჯობსება 2018-2020 (ცვლილებები ფასს 1, ფასს 9, ფასს 16 და ბასს 41 სტანდარტებში); და
- კონცეპტუალური მიდგომა (ფასს 3-ის ცვლილებები)

ბიზნესი

2. მოზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

2020 წლის იანვარში, IASB-მა გამოსცა ცვლილებები ბასს 1-ში, რომელიც აზუსტებს კრიტერიუმებს ვალდებულებების კლასიფიკაციისთვის მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებად. აღნიშნული ცვლილებების მიხედვით, ვალდებულების მოკლევადიან ან გრძელვადიან ვალდებულებად კლასიფიცირება დამოკიდებულია, მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს აქვს თუ არა ორგანიზაციას უფლება გადაავადოს ვალდებულების დაფარვა სულ მცირე 12 თვის განმავლობაში საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ. შესწორებები ასევე აზუსტებს, რომ „ვალდებულების დაფარვა“ მოიცავს ფულადი სახსრების, საქონლის, მომსახურების ან წილობრივი ინსტრუმენტების გადაცემას, თუ წილობრივი ინსტრუმენტების გადაცემის ვალდებულება არ წარმოიშობა ფინანსური ინსტრუმენტის შემადგენელი გადაცვლის პირობით, რომელიც კლასიფიცირებულია წილობრივ ინსტრუმენტად, ვალდებულების კომპონენტისგან განცალკევებით.

ამჟამად, ორგანიზაცია აფასებს ცვლილებების მოსალოდნელ გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე. ხელმძღვანელობის შეფასებით, ბასს 1-ში შესულ ცვლილებებს არ ექნება არსებითი გავლენა ორგანიზაციის ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე, რადგან მისი სავალო ინსტრუმენტები არ მოიცავენ კონვერტაციის პირობას.

სხვა

ორგანიზაცია არ ვარაუდობს, რომ ბასს-ის მიერ გამოშვებულ სხვა სტანდარტებს, რომლებიც ჯერ ძალაში არ არის შესული, ექნება არსებითი გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები

ორგანიზაცია ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და დაშვებების შემუშავებას მომავალ პერიოდებთან დაკავშირებით. მსგავსი შეფასებები და დაშვებები მუდმივად მუშავდება ისტორიულ გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, მათ შორის, ისეთი მომავალი მოვლენების გათვალისწინებით, რომელიც მოსალოდნელია გონივრულ ფარგლებში. მომავალში მიღებული ფაქტორები შედეგი შესაძლოა განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისა და დაშვებებისგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების ანარიცხის შეფასება

ქვემოთ მოცემულია ორგანიზაციის ხელმძღვანელობის მიერ სააღრიცხვო პოლიტიკაში გამოყენებული ძირითადი შეფასებები, რომლებიც ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების (ზარალის) რეზერვების შეფასებაზე:

- დეფოლტის ალბათობა: დეფოლტის ალბათობა (PD) წარმოადგენს მთავარ მონაცემს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისას. დეფოლტის ალბათობა არის მაჩვენებელი, რომელიც გვიჩვენებს დეფოლტის მოხდენის ალბათობას კონკრეტულ პერიოდში, რომლის გაანგარიშებისას გამოიყენება ისტორიული მონაცემები და სამომავლო პირობებთან დაკავშირებული დაშვებები და მოლოდინი.
- ზარალი ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში: ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) არის შესაძლო ზარალის შეფასება, რომელიც წარმოიშობა დეფოლტის შემთხვევაში. იგი ეფუძნება ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და იმ ნაკადებს შორის სხვაობას, რომლის მიღებასაც ელის კრედიტორი, სესხის უზრუნველყოფიდან და კრედიტის ერთიანი გაზრდით მიღებული ნაღდი ფულის ნაკადების გათვალისწინებით.
- საპროგნოზო სცენარების დადგენა: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) გაზომვისას ორგანიზაცია იყენებს გონივრულ და ფაქტებით გამყარებულ საპროგნოზო ინფორმაციას, რომელიც ეფუძნება დაშვებებს სხვადასხვა ეკონომიკური ფაქტორის სამომავლო მოქმედებისა და ამ ფაქტორების ურთიერთქმედების შესახებ.

კოვიდ-19-ის გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო დანაკარგზე

კოვიდ-19-ის გავლენამ გამოიწვია დამატებითი მსჯელობის საჭიროება, უკვე არსებულ მსჯელობებში, დაშვებებსა და შეფასებებში. კოვიდ-19 პანდემია უპრეცედენტო ხასიათისაა და მის შესაძლო ეკონომიკურ და ფინანსურ ეფექტზე მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის (ECL)-ს შეფასებაზე, არსებობს მწირი გამოცდილება. აღნიშნული გაურკვევლობის გათვალისწინებით, ორგანიზაციამ გადახედა არსებულ სააღრიცხვო დაშვებებს და შეფასებებს და ხელახლა შეაფასა ისინი.

გოხოვა წამბევი

მშს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები (გაგრძელება)

ეკონომიკური გარემო ჯერჯერობით განუსაზღვრელი რჩება და მომავალმა არასტაბილურმა მდგომარეობამ შესაძლოა გავლენა მოახდინოს გაუფასურების ანარიცხებზე, რაც დამოკიდებულია კოვიდ-19 პანდემიის ხანგრძლივობასა და მის შემაკავებელ და სხვა ზომებზე.

კოვიდ-19-ის ეპიდემიის საპასუხოდ ორგანიზაციამ გამოიჩინა ინიციატივა და 2020 წელს თავის მსესხებლებს შესთავაზა 1-დან 3 თვემდე საშუალოდ პერიოდი მარტში, აპრილსა და მაისში, რათა მნიშვნელოვნად შეემცირებინა მომხმარებელთა მიერ ორგანიზაციის ფილიალების მონახულების რაოდენობა. ასეთი მოვლენა ავტომატურად არ იქნა განხილული, როგორც საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (SICR) (ანუ მოვლენა, რომელიც გამოიწვევდა 1-ელი საფეხურიდან მე-2 საფეხურზე გადასვლას), მე-2 საფეხურზე მსესხებლის გადაკლასიფიცირება მოხდა მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც სახეზე იყო დაკვირვებადი მტკიცებულება მსესხებლის ფინანსური სირთულეების მნიშვნელოვანი ზრდის შესახებ, სესხის აღების შემდეგ.

იჯარის ვადა, ზღვრული სასესხო განაკვეთი და საიჯარო გადასახდელები

ორგანიზაცია იყენებს მსჯელობას იჯარის ვადის დადგენისას. განიხილავს ყველა სათანადო ფაქტს და გარემოებას, რომელიც მოიქარეს ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება, ან არ გამოიყენოს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლება. ორგანიზაცია ხელახლა აფასებს, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ ის გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელოვანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც: ა) მოიქარის კონტროლს ექვემდებარება; და ბ) გავლენას ახდენს იმის შეფასებაზე, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიქარე გამოიყენებს უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული არ ჰქონდა იჯარის ვადის დადგენისას, ან არ გამოიყენებს ისეთ უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული ჰქონდა იჯარის ვადის განსაზღვრისას.

ორგანიზაცია იყენებს მსჯელობას ზღვრული სასესხო განაკვეთის დადგენისთვის. დაკვირვებადი მონაცემების გამოყენებით განსაზღვრება ძირითადი განაკვეთი, რომელიც კორექტირდება მოიქარისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით და უზრუნველყოფის (იჯარის ობიექტის) მახასიათებლებით.

საქართველოში ხშირად იჯარის ხელშეკრულება არ მოიცავს ჩანაწერს (ან მოიცავს არასრულს ჩანაწერს) იჯარის განახლების/გაგრძელების შესახებ. ზემოთხსენებული უფლების არსებობა გამყარებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკის შესაბამისად. ორგანიზაცია ამგვარ მიღებულ საქმიან პრაქტიკას განიხილავს ხელშეკრულების შემადგენელ ნაწილად. ასეთი შემთხვევებისთვის, საიჯარო ვალდებულების განსაზღვრისას შეფასებული საიჯარო გადახდები არის უცვლელი მთელი საიჯარო ვადის განმავლობაში განახლებადი პერიოდის ჩათვლით. მომავალ პერიოდთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობებიდან გამომდინარე ფაქტიური საიჯარო გადახდების შესაძლებელია მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს იმისგან, რაც წარდგენილია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

უზრუნველყოფის საგნის ღირებულების შეფასება

ხელმძღვანელობა რეგულარულად განიხილავს უზრუნველყოფის საგნის საბაზრო ღირებულებას. ხელმძღვანელობა იყენებს საკუთარ გამოცდილებას რეალური ღირებულების დასაკორექტირებლად. უზრუნველყოფის მოცულობა დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკზე.

გადასახადები

სხვადასხვა ფაქტორების, მათ შორის წარსული გამოცდილების ანალიზისა და საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების მიხედვით, ორგანიზაცია თვლის, რომ მის მიერ გაკეთებული საგადასახადო ვალდებულებების დარიცხვები ადეკვატურია ყველა წლისთვის. ეს მოსაზრება ეყრდნობა დაშვებებს და შეფასებებს და შეიძლება შეიცავდეს კომპლექსურ მსჯელობებს მომავალ მოვლენებზე. იმდენად, რამდენადაც ამ საკითხების საბოლოო საგადასახადო შედეგები განსხვავდება არსებული საბუღალტრო ჩანაწერების თანხებისაგან, ასეთი სხვაობები გავლენას იქონიებს საგადასახადო ხარჯზე იმ პერიოდში, როცა ასეთი გადაწყვეტილება იქნა მიღებული. ორგანიზაცია დარწმუნებულია, რომ მას შეუძლია თავისი საგადასახადო დეკლარაციების დასაბუთება და ცდილობს მინიმუმამდე დაიყვანოს გადასახადებთან დაკავშირებული რისკები.

გოიხია პაპიძე

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა

სხვა ფინანსური ინსტიტუტების მსგავსად, ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენების შედეგად ორგანიზაცია დგება სხვადასხვა რისკის წინაშე. ეს შენიშვნა აღწერს ორგანიზაციის მიზნებს, პოლიტიკასა და პროცესებს, რომ მართოს აღნიშნული რისკები და წარმოადგენს მეთოდებს მათ შესაფასებლად. დამატებითი ციფრობრივი მონაცემები აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებით წარმოდგენილია მოცემული ფინანსური ანგარიშგების სხვადასხვა ნაწილში.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომლებიც ლიკვიდური ან მოკლევადიანია (სამ თვემდე ვადით), ითვლება, რომ მათი საბალანსო ღირებულება მიახლოებულია მათ რეალურ ღირებულებასთან.

ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები

ხელმძღვანელობას გააჩნია საერთო პასუხისმგებლობა ორგანიზაციის რისკების მართვის მიზნებისა და პოლიტიკის განსაზღვრისთვის, ამასთანავე, პასუხისმგებლობის შენარჩუნებასთან ერთად, მიზნებისა და პროცესების ეფექტურად დანერგვისთვის მას დელეგირებული აქვს პროცესების შემუშავებისა და ოპერირების უფლება ორგანიზაციის ფინანსური მხარისთვის.

ხელმძღვანელობის საერთო მიზანია, რომ შექმნას ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მიზანმიმართული იქნება რისკების მინიმუმამდე შემცირებისკენ ორგანიზაციის კონკურენტუნარიანობისა და მოქნილობის გაუარესების გარეშე. აღნიშნულ პოლიტიკებთან დაკავშირებული დამატებითი დეტალები წარმოდგენილია ქვემოთ.

- საკრედიტო რისკი
- ლიკვიდურობის რისკი
- საბაზრო რისკი:
 - სავალუტო რისკი
 - საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ დანაკარგს მეორე მხარისთვის ნაკისრი ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო. საკრედიტო რისკის წინაშე ორგანიზაცია დგება სესხების გაცემით და სხვა სახის ოპერაციებით, როდესაც ურთიერთობისას წარმოიშობა ფინანსური აქტივი.

ორგანიზაციის ძირითადი საქმიანობა მიკრო სესხების გაცემა და შესაბამისად, საკრედიტო რისკი უმნიშვნელოვანეს როლს თამაშობს მიკრო საფინანსო ორგანიზაციის (მისო) რისკების მართვაში. იმისათვის, რომ მსგავსმა შემთხვევებმა ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობა მნიშვნელოვნად არ დაზარალოს, გამოიყენება სხვადასხვა სამუშაო მეთოდი, რაც უზრუნველყოფს საკრედიტო რისკების დროულად იდენტიფიცირებას და მათ ეფექტურად მართვას.

ორგანიზაცია რეგულარულად აკვირდება ინდივიდუალური სესხების საკრედიტო რისკებს და მუდმივად აფასებს კლიენტების კრედიტუნარიანობას. მიმოხილვა დაფუძნებულია განახლებულ ფინანსურ ინფორმაციაზე, რომელსაც იღებს საკრედიტო პერსონალი მონიტორინგის შედეგად. შემდეგ ინფორმაცია გადის რისკზე დაფუძნებულ შეფასებას საკრედიტო დეპარტამენტის მიერ.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მაქსიმუმს. საანგარიშგებო პერიოდისათვის საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ოდენობა იყო:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ფული და ფულის ეკვივალენტები (გარდა ნაღდი ფულისა)	1,849,123	173,474
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	1,388,570	2,013,935
კლიენტებზე გაცემული სესხები	3,270,716	4,611,104
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	2,127,391	99,983
სხვა აქტივები	14,686	12,931
	8,650,486	6,911,427

გიორგი ნიკიფიძე

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

ორგანიზაციის საკრედიტო რისკი კლიენტებზე გაცემულ სესხებთან დაკავშირებით მოცემულია მე-8 და მე-9 შენიშვნებში.

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკში იგულისხმება საკმარისი ფინანსური რესურსის არსებობა, რომ მოხდეს სესხების გასტუმრება და სხვა ფინანსური ვალდებულებების დაფარვა შესაბამის ვადაში.

ლიკვიდურობის რისკის მართვის მიზნით ორგანიზაცია ახორციელებს ფულადი ნაკადების რეგულარულ მონიტორინგს, რაც ასევე აქტივების და ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილია. ლიკვიდურობის ანალიზი და საპროცენტო განაკვეთის რისკები წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილებში. ქვემოთ მოყვანილი პრეზენტაცია ეფუძნება ორგანიზაციის ძირითადი მენეჯმენტის მიერ მოწოდებულ ინფორმაციას.

ფინანსური ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1 წლიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	721,446	-	-	-	721,446
მიღებული სესხები	1,249,327	1,635,093	520,943	-	3,405,363
სუბორდინირებული სესხები	28,140	79,467	527,369	2,001,216	2,636,192
საიჯარო ვალდებულება	55,912	155,188	423,173	-	634,273
სხვა ვალდებულება	2,143	-	-	-	2,143
	<u>2,056,968</u>	<u>1,869,748</u>	<u>1,471,485</u>	<u>2,001,216</u>	<u>7,399,417</u>

ფინანსური ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1 წლიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	807,134	284,925	-	-	1,092,059
მიღებული სესხები	282,424	3,420,426	633,239	-	4,336,089
სუბორდინირებული სესხები	22,762	69,802	461,556	1,810,788	2,364,908
საიჯარო ვალდებულება	42,195	126,586	465,852	48,109	682,742
სხვა ვალდებულება	2,205	-	-	-	2,205
	<u>1,156,720</u>	<u>3,901,739</u>	<u>1,560,647</u>	<u>1,858,897</u>	<u>8,478,003</u>

დოკუმენტი

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება შემცირდება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გავლენით. საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას ორგანიზაციის მიერ პროცენტის, სავაჭრო ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფინანსური ნაკადები შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის გამო (სავალუტო რისკი) და საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო (საპროცენტო რისკი).

- სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა ერთი ვალუტის მიმართ მეორის ფასის ცვლილებით. სავალუტო რისკი არანაკლებ გავლენას ახდენს ორგანიზაციის ფინანსური რისკების განსაზღვრაში. ორგანიზაცია ატარებს სავალუტო რისკს, რომელიც დაკავშირებულია მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებთან.

სავალუტო რისკის ზეგავლენა ორგანიზაციაზე 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

ფინანსური აქტივები	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო
ფული და ფულის ეკვივალენტები	215,304	1,653,893	2,903
კლიენტებზე გაცემული სესხები	3,268,802	1,914	-
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	2,127,391	-	-
სხვა აქტივები	14,686	-	-
	<u>5,626,183</u>	<u>1,655,807</u>	<u>2,903</u>
ფინანსური ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	-	3,267,317	-
სუბორდინირებული სესხები	-	1,736,598	-
საიჯარო ვალდებულება	-	574,484	-
სხვა ვალდებულებები	2,143	-	-
	<u>2,143</u>	<u>5,578,399</u>	<u>-</u>
რისკების მართვის მიზნით ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტების ეფექტი	(986,670)	982,980	-
ღია საბალანსო პოზიცია	<u>4,637,370</u>	<u>(2,939,612)</u>	<u>2,903</u>

სავალუტო რისკის ზეგავლენა ორგანიზაციაზე 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

ფინანსური აქტივები	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო
ფული და ფულის ეკვივალენტები	24,645	169,961	3,046
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	99,983	-	-
გაცემული სესხები	4,607,165	3,939	-
სხვა აქტივები	12,931	-	-
	<u>4,744,724</u>	<u>173,900</u>	<u>3,046</u>
ფინანსური ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	-	4,092,984	-
სუბორდინირებული სესხები	-	1,521,748	-
საიჯარო ვალდებულება	-	598,842	-
სხვა ვალდებულებები	2,205	-	-
	<u>2,205</u>	<u>6,213,574</u>	<u>-</u>
ღია საბალანსო პოზიცია	<u>4,742,519</u>	<u>(6,039,674)</u>	<u>3,046</u>

ბოხიჯი ზემსიჯი

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს ორგანიზაციის მგრძნობელობას ქართულ ლართან მიმართებით უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების 20%-იან ზრდასა ან კლებაზე და წარმოადგენს ხელმძღვანელობის შეფასებას უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის შესაძლო ცვლილებაზე. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოური ვალუტის დენომინირებულ ფულად სახსრებს და აკორექტირებს წლის ბოლოსთვის უცხოურ ვალუტას 20% საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების მიხედვით. გავლენა მოგება/ზარალსა და კაპიტალზე 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

მგრძნობელობა უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებაზე	(ლარი/აშშ დოლარი)		(ლარი/ევრო)	
	2020	2019	2020	2019
20% ზრდა	(587,922)	(1,207,935)	581	609
20% შემცირება	587,922	1,207,935	(581)	(609)

ანალიზისას გამოყენებულია დაშვება, რომ ყველა ცვლადი, უცვლელი დარჩება.

- საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილების გამო, რომელმაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს ორგანიზაციის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებებზე. ეს რისკი შესაძლოა წარმოიშვას აქტივებისა და ვალდებულებების მიღება/დაფარვის ვადების შეუსაბამობით, ასევე იმ შემთხვევაში, თუ ასეთი აქტივები და ვალდებულებები დამოკიდებულია კურსის ცვლილებაზე.

ორგანიზაციის ყველა პროცენტის მატარებელი აქტივი და ვალდებულება აქვს ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით, შესაბამისად საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებას არ აქვს გავლენა ორგანიზაციის შემოსავლებსა და ხარჯებზე.

ინფორმაცია პროცენტის მატარებელ ფინანსურ ვალდებულებებზე მოცემულია ზემოთ ლიკვიდურობის რისკის შენიშვნაში.

კაპიტალის მართვა

ორგანიზაციის მიზნები კაპიტალის მართვისას შემდეგში მდგომარეობს:

- მოახდინოს ორგანიზაციის ფუნქციონირებადობის უზრუნველყოფა ისე, რომ ორგანიზაციამ გააგრძელოს ეფექტურად საქმიანობა;
- შეესაბამებოდეს სებ-ის მიერ დადგენილ კაპიტალის მოთხოვნილებებს;
- ჰქონდეს ადეკვატური უკუგება დამფუძნებლებისთვის.

ორგანიზაცია რისკის პროპორციულად აწესებს საჭირო კაპიტალის ოდენობას. ორგანიზაცია მართავს საკუთარი კაპიტალის სტრუქტურას და ახდენს მის კორექტირებას ეკონომიკური გარემოებებისა და აქტივების რისკიანობის შესაბამისად.

იმისათვის, რომ შეინარჩუნოს ან დააკორექტიროს კაპიტალის სტრუქტურა, ორგანიზაციამ შეიძლება დააკორექტიროს მფლობელებისათვის გადახდილი დივიდენდები, დაუბრუნოს კაპიტალი მფლობელებს, გამოუშვას ახალი აქციები ან გაყიდოს აქტივები ვალის დაფარვის მიზნით.

ბიზნესი პრესენტაცია

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ქართულ ლარში)

5. წინა პერიოდის რეკლასიფიკაციები

მიმდინარე და წინა პერიოდის მონაცემების შესადარისად წარსადგენად საჭიროებისამებრ მოხდა წინა პერიოდის მონაცემების რეკლასიფიკაცია. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით რეკლასიფიკაციის ეფექტი წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	რეკლასიფიკაციამდე	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიკაციის შემდეგ
სრული შემოსავლის ანგარიშგება			
წმინდა მოგება სამართლიანი			
ღირებულებით აღრიცხული	(90,890)	152,808	61,918
ფინანსური ინსტრუმენტებიდან			
მოგებაში ან ზარალში ასახვით			
საოპერაციო და სხვა			
ადმინისტრაციული	(592,807)	592,807	-
ხარჯები			
ცვეთა და ამორტიზაცია	-	(204,201)	(204,201)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	-	(388,606)	(388,606)
წმინდა მოგება ვალუტის	-	9,825	9,825
ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციებიდან			
წმინდა ზარალი სავალუტო	(59,424)	(162,633)	(222,057)
ოპერაციებიდან			

6. ფული და ფულის ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ნაღდი ფული სალაროში	22,977	24,178
ფული საბანკო ანგარიშებზე	1,846,002	160,862
ფული გზაში	3,121	12,612
	1,872,100	197,652

ფული და ფულის ეკვივალენტები ვალუტების მიხედვით გაშიფრულია მე-4 შენიშვნაში.

7. სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში აღრიცხვით

სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები მოგებაში ან ზარალში აღრიცხვით	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ვალუტის სვოპ ხელშეკრულებები	1,312,133	2,013,935
უცხოური ვალუტის ფორვარდული ხელშეკრულებები	76,437	-
	1,388,570	2,013,935
სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში აღრიცხვით	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ვალუტის სვოპ ხელშეკრულებები	713,089	1,059,348

დოქტორი ჯიხიშვილი

პროგრესიანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
 ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
 (ტარული ლარში)

713,089	1,059,348
---------	-----------

7. სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში აღრიცხვით (გაგრძელება)

ვალუტის სვოპ ხელშეკრულებები

არაწარმოებულ ოპერაციებს, როგორც არის ბანკებისგან მიღებული სესხები, რომლებიც უზრუნველყოფილია იმავე ბანკებში უცხოურ ვალუტაში განთავსებული დეპოზიტებით, კომპანია აერთიანებს წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებში (უცხოური ვალუტის კონტრაქტები), იმ მიზეზით, რომ ამგვარი ოპერაციების (დეპოზიტის განთავსება და სესხის აღება) შედეგი, არსებითად, წარმოებულია. ამგვარი დასკვნა შემდეგ ინდიკატორებს ეფუძნება:

- გარიგებები ერთდროულად იდება ერთიმეორის გათვალისწინებით;
- მათში ერთი და იგივე მხარე მონაწილეობს;
- ერთი და იგივე რისკთან არიან დაკავშირებული;
- არ არსებობს გამოკვეთილი ეკონომიკური საჭიროება ან არსებითი საქმიანი მიზანი გარიგებების ცალ-ცალკე დასაღებად; შესაძლებელია იმავე შედეგის ერთი გარიგებით მიღწევა;
- არსებობს საწყისი წმინდა ინვესტიცია, რომლის ოდენობაც მცირეა იმასთან შედარებით, რაც მოითხოვებოდა სხვა ტიპის ხელშეკრულებებით, რომლებსაც მსგავსი პასუხი ექნებოდათ საბაზრო ფაქტორების ცვლილებებზე და მომავალ ანგარიშსწორებაზე.

უცხოური ვალუტის ფორვარდული ხელშეკრულებები

ფორვარდი არის სახელშეკრულებო შეთანხმება ორ მხარეს შორის, რომელთა შორისაც უნდა მოხდეს გარკვეული დროის განმავლობაში ფინანსური სახსრების გადახდები კონკრეტული ოდენობით. უცხოური ვალუტის ფორვარდულ ოპერაციებში კომპანია იხდის თანხის გარკვეულ ოდენობას ერთ ვალუტაზე და იღებს გარკვეულ ოდენობას მეორე ვალუტაში. სავალუტო ფორვარდები ერთიანად იფარება.

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
გაცემული სესხები	3,468,601	4,586,567
დარიცხული პროცენტები	97,509	134,854
კლიენტებზე გაცემული სესხები გაუფასურებამდე	3,566,110	4,721,421
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(295,394)	(110,317)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	3,270,716	4,611,104

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტებზე გაცემული ყველა სესხი უზრუნველყოფილია ავტომობილებით.

ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	გაცემული სესხები გაუფასურებამდე	გაუფასურების რეზერვი	სულ
მიმდინარე და 30 დღემდე	2,521,617	(45,912)	2,475,705
ვადაგადაცილებული			
30-60 დღემდე ვადაგადაცილებით	28,418	(6,111)	22,307
60-90 დღემდე ვადაგადაცილებით	24,453	(6,644)	17,809
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	379,792	(203,085)	176,707

გ.ოხიძე, პ.მხოვე

საფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
 ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
 (ათასობით ლარში)

რესტრუქტურიზებული (90 დღემდე)	586,824	(19,428)	567,396
რესტრუქტურიზებული (90 დღეზე მეტი)	25,006	(14,214)	10,792
	<u>3,566,110</u>	<u>(295,394)</u>	<u>3,270,716</u>

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	გაცემული სესხები გაუფასურებამდე	გაუფასურების რეზერვი	სულ
მიმდინარე და 30 დღემდე ვადაგადაცილებული	4,375,071	(36,424)	4,338,647
30-60 დღემდე ვადაგადაცილებით	58,559	(4,047)	54,512
60-90 დღემდე ვადაგადაცილებით	59,764	(7,912)	51,852
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	194,437	(61,693)	132,744
რესტრუქტურიზებული (90 დღემდე)	33,590	(241)	33,349
	<u>4,721,421</u>	<u>(110,317)</u>	<u>4,611,104</u>

ცვლილებები კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხებში 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	36,672	11,959	61,686	110,317
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	23	(23)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	5,101	(5,101)	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(53,165)	(25,990)	79,155	-
საკრედიტო ზარალი წლის განმავლობაში	169,932	25,571	17,355	212,858
უკან დაბრუნებული სესხები	(20,532)	(6,932)	-	(27,464)
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(81,049)	18,187	62,862	-
გაცვლითი კურსის ეფექტი	-	-	(317)	(317)
ნაშთი წლის ბოლოს	<u>56,982</u>	<u>17,671</u>	<u>220,741</u>	<u>295,394</u>

ცვლილებები კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხებში 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	6,772	2,391	41,201	50,364
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	(42)	42	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(11,959)	11,959	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(31,665)	(5,609)	37,274	-
საკრედიტო ზარალი წლის განმავლობაში	57,909	15,789	19,216	92,914
უკან დაბრუნებული სესხები	(4,187)	(1,553)	(27,221)	(32,961)
გაცვლითი კურსის ეფექტი	19,844	(11,060)	(8,784)	-
ნაშთი წლის ბოლოს	<u>36,672</u>	<u>11,959</u>	<u>61,686</u>	<u>110,317</u>

მოხვეწა შემოწმებულია

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ცვლილებები კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხებში 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	4,408,661	118,323	194,437	4,721,421
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	304	(304)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(30,220)	30,220	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	102,766	49,600	(152,366)	-
შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივები	3,775,660	-	-	3,775,660
წმინდა ცვლილებები საპროცენტო ხარჯში	(216,235)	84,120	132,115	-
უკან დაბრუნებადი სესხები	(4,755,784)	(36,526)	(71,002)	(4,863,312)
სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაცია	(68,609)	(7,404)	(9,219)	(85,232)
დარიცხული პროცენტის ცვლილება	79,258	12,467	(27,807)	63,918
ჩამოწერა	-	-	(50,603)	(50,603)
უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ტრანზაქციები და სხვა ცვლილებები	(221,389)	(163,596)	389,243	4,258
ნაშთი წლის ბოლოს	3,074,412	86,900	404,798	3,566,110

ცვლილებები კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხებში 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	1,958,565	92,582	280,592	2,331,739
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	1,843	(1,843)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(21,297)	21,297	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(73,648)	(17,281)	90,929	-
შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივები	4,687,964	-	-	4,687,964
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(122,590)	97,026	25,564	-
უკან დაბრუნებადი სესხები	(2,098,626)	(74,429)	(183,902)	(2,356,957)
დარიცხული პროცენტის ცვლილება	64,648	971	(19,126)	46,493
უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ტრანზაქციები და სხვა ცვლილებები	11,802	-	380	12,182
ნაშთი წლის ბოლოს	4,408,661	118,323	194,437	4,721,421

9. მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
გაცემული სესხები	2,179,411	97,742

საბუღალტრო აღრიცხვა

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის განკარგულებაში
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
 (ქართულ ლარში)

დარიცხული პროცენტები	47,884	4,304
მთლიანი მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	2,227,295	102,046
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(99,904)	(2,063)
წმინდა მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	2,127,391	99,983

9. მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან (გაგრძელება)

ფინანსური იჯარების მოთხოვნების რეკონსილაცია და დაფარვის ვადის ანალიზი:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
1 წელზე ნაკლები	1,378,989	86,989
1-2 წლამდე	1,130,444	51,020
2-3 წლამდე	783,460	14,380
3-4 წლამდე	456,040	-
4-5 წლამდე	135,532	-
სულ არადისკონტირებული საიჯარო გადახდები	3,884,465	152,389
საიჯარო გადახდების მოთხოვნებთან დაკავშირებული გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	(1,757,074)	(52,406)
ნეტო საიჯარო ინვესტიციასთან	2,127,391	99,983

ცვლილებები კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხებში 2020 წლის 31 დეკემბრის
 მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	2,063	-	-	2,063
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	1,444	(1,444)	-	-
სესხების გაუფასურების ხარჯის ცვლილება	101,569	(11,127)	8,792	99,234
უკან დაბრუნებადი სესხები	(1,393)	-	-	(1,393)
საკრედიტო რისკის ცვლილება	(28,074)	18,187	9,887	-
ნაშთი წლის ბოლოს	75,609	5,616	18,679	99,904

10. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები

ორგანიზაციას იჯარით აღებული აქვს ფართები ფილიალებისთვის და სათაო ოფისისთვის. ყველა აქტივის
 საიჯარო გადასახდელი არის ფიქსირებული. საიჯარო გადასახდელები წარმოდგენილია როგორც ლარში, ასევე
 აშშ დოლარში. იჯარის ვადა, ზღვრული განაკვეთი წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

იჯარის ხელშეკრულება	არაგაუქმებადი პერიოდი	გაგრძელების არჩევანის უფლების გამოყენება	იჯარის ვადა	დისკონტის განაკვეთი
სათაო ოფისი და ფილიალები	-	24-60 თვე	38-120 თვე	8.8%

აქტივის გამოყენების უფლება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2020	2019
ნაშთი წლის დასაწყისში	566,253	705,179
წლის განმავლობაში გაფორმებული საიჯარო კონტრაქტები	46,065	-

მოხვეწა შემოწმებულია

მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 2020 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
 (ქართულ ლარში)

ამორტიზაცია	(152,088)	(138,926)
ნაშთი წლის ბოლოს	<u>460,230</u>	<u>566,253</u>

10. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები (გაგრძელება)

საიჯარო ვალდებულება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2020	2019
ნაშთი წლის დასაწყისში	598,842	677,338
წლის განმავლობაში გაფორმებული საიჯარო კონტრაქტები	46,065	-
საპროცენტო ხარჯი	54,314	55,093
საიჯარო ფასდათმობები*	(9,680)	-
საიჯარო გადასახადი	(202,390)	(174,713)
უცხოური ვალუტის გადაფასება	87,333	41,124
ნაშთი წლის ბოლოს	<u>574,484</u>	<u>598,842</u>

*ორგანიზაციამ აირჩია პრაქტიკული მიდგომის გამოყენება ფასს 16-ში შეტანილი ცვლილებები შესაბამისად ყველა იმ საიჯარო შეღავათზე, რომელიც აკმაყოფილებდა შესაბამის კრიტერიუმებს. წლის განმავლობაში არსებული ყველა საიჯარო შეღავათი არსებითად აკმაყოფილებს პრაქტიკული მიდგომის კრიტერიუმებს. პრაქტიკული მიდგომის გამოყენებამ გამოიწვია საიჯარო ვალდებულებების 9,680 ლარით შემცირება. ამ შემცირების ეფექტი აღიარდა იმ პერიოდის მოგებ-ზარალში, როდესაც მოხდა შესაბამისი გადახდები.

ორგანიზაციას არ გააჩნია მსგავსი მახასიათებლების მქონე მიღებული სესხები მიმდინარე ან შესაძარის პერიოდში. შესაბამისად, სესხის პროცენტის განსაზღვრისთვის გამოყენებულია დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემები მსგავსი სექტორისთვის.

11. ძირითადი საშუალებები

ისტორიული ღირებულება	კომპიუტერები და სხვა ტექნიკური აღჭურვილობა	იჯარით აღებული ფართის კეთილმოწყობა	ავეჯი და ინვენტარი	სატრანსპორტო საშუალებები	სხვა	სულ
2018 წლის 31 დეკემბრის	114,472	75,337	46,735	65,390	32,907	334,841
შესყიდვა	4,445	-	-	1,180	990	6,615
გასვლა	-	-	-	(66,570)	-	(66,570)
2019 წლის 31 დეკემბრის	118,917	75,337	46,735	-	33,897	274,886
შესყიდვა	10,706	-	-	65,672	-	76,378
ჩამოწერა	(17,713)	-	(9,243)	-	(9,964)	(36,920)
2020 წლის 31 დეკემბრის	111,910	75,337	37,492	65,672	23,933	314,344
დაგროვილი ცვეთა						
2018 წლის 31 დეკემბრის	(51,716)	(40,223)	(22,720)	(26,640)	(18,154)	(159,453)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(20,600)	(15,067)	(8,507)	(10,494)	(10,607)	(65,275)
გასვლა	-	-	-	37,134	-	37,134
2019 წლის 31 დეკემბრის	(72,316)	(55,290)	(31,227)	-	(28,761)	(187,594)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(21,956)	(15,109)	(9,231)	(1,834)	(2,125)	(50,255)
ჩამოწერა	12,028	-	7,061	-	7,323	26,412

მოსხმე, ჯამსკვე

საქართველოს ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2020 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
(ტარტულ ლარში)

2020 წლის 31 დეკემბრის	(82,244)	(70,399)	(33,397)	(1,834)	(23,563)	(211,437)
ნეტო საბალანსო ღირებულება						
2019 წლის 31 დეკემბრის	46,601	20,047	15,508	-	5,136	87,292
2020 წლის 31 დეკემბრის	29,666	4,938	4,095	63,838	370	102,907

12. სხვა აქტივები

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
დასაკუთრებული აქტივები*	145,856	6,657
ავანსები	15,943	-
საგადასახადო აქტივები	-	11,866
სხვა	14,686	12,931
	176,485	31,454

მოძრაობა დასაკუთრებულ აქტივებში 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის დასრულებული წლებისთვის:

	2020	2019
ნაშთი წლის დასაწყისისთვის	6,657	29,150
შესყიდვები	360,518	89,950
რეალიზაცია	(192,158)	(112,443)
გაუფასურების ზარალი	(29,161)	-
ნაშთი წლის ბოლოსთვის	145,856	6,657

*დასაკუთრებული აქტივები წარმოადგენს არაფინანსურ აქტივებს, რომლებიც ორგანიზაციამ ვადაგადაცდილებული სესხების ამოღებისას დაისაკუთრა. ეს აქტივები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით და შემდგომ ფასდება კლასიფიკაციის შესაბამისი აღრიცხვის პოლიტიკით. აქტივების აღიარებისას კლასიფიკაციის განსაზღვრა დამოკიდებულია ორგანიზაციის აქტივების რეალიზაციის მიზნობრიობასა და მის ბუნებაზე. დასაკუთრებული ქონების მარაგები აღრიცხულია ისტორიულ და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. ორგანიზაციის მოლოდინით მომავალში მოხდება აღნიშნული აქტივების რეალიზაცია. დასაკუთრებული ქონების რეალიზაცია ხდება შესაძლებლობისთანავე, ხოლო მიღებული თანხები გამოიყენება დავალიანების შესამცირებლად.

13. გადასახადები

დროებით სხვაობებში ცვლილებების საგადასახადო ეფექტი აღრიცხული 15%-ანი განაკვეთით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

დროებითი სხვაობა 15%-იანი განაკვეთით:	31 დეკემბერი 2018	აღიარებული სრული შემოსავლის ანგარიშებაში	31 დეკემბერი 2019	აღიარებული სრული შემოსავლის ანგარიშებაში	31 დეკემბერი 2020
კლიენტებზე გაცემული სესხები	7,555	4,309	11,864	41,233	53,097
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	-	-	-	14,986	14,986
ძირითადი საშუალებები	-	-	-	8,505	8,505
აქტივების გამოყენების უფლება	-	(84,938)	(84,938)	15,903	(69,035)
მიღებული სესხები	3,065	3,424	6,489	6,137	12,626
საიჯარო ვალდებულება	-	89,826	89,826	(3,654)	86,172
გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალი	326,761	65,450	392,211	153,906	546,117
სულ დროებითი სხვაობები	337,381	78,071	415,452	237,016	652,468

დოხიკი წამსიკე

საერთაშორისო ორგანიზაცია ცენტრალი
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
 (ქართულ ლარში)

აუღიარებელი დროებითი სხვაობები					
კლიენტებზე გაცემული სესხები	(7,555)	(4,309)	(11,864)	(41,233)	(53,097)
მოთხოვნები ფინანსური იჯაროდან	-	-	-	(14,986)	(14,986)
წინა წლებში დაგროვილი ზარალი	(326,761)	(65,450)	(392,211)	(153,906)	(546,117)
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	3,065	8,312	11,377	26,891	38,268

13. გადასახადები (გაგრძელება)

გადავადებული საგადასახადო აქტივი არ არის აღიარებული გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალისა და გაცემული სესხებისგან წარმოქმნილი დროებითი სხვაობების საფუძველზე, რადგან ხელმძღვანელობა არ არის დარწმუნებული შემდეგს თუ არა ორგანიზაცია აღნიშნული აქტივის გამოყენებას.

მოგების გადასახადის ხარჯი 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2020	2019
მიმდინარე მოგების გადასახადი	-	-
დროებითი სხვაობების ეფექტი	26,891	8,312
მოგების გადასახადის სარგებელი	26,891	8,312

მოგების გადასახადის ხარჯის რეკონსილაცია დადგენილი განაკვეთის მიხედვით შემდეგნაირად:

	2020	2019
ზარალი დაბეგრამდე	(1,427,711)	(656,346)
საგადასახადო განაკვეთი	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის სარგებელი	214,157	98,452
აუღიარებელი საგადასახადო ზარალის ეფექტი	(210,125)	(69,759)
მუდმივი სხვაობების ეფექტი	22,859	(20,381)
მოგების გადასახადის სარგებელი	26,891	8,312

14. სუბორდინირებული სესხები და სხვა ნასესხები თანხები

სხვა ნასესხები თანხები:	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის ვადა	31 დეკემბერი 2020	
				დარჩენილი ძირი	პროცენტი
დამფუძნებლები	აშშ დოლარი	8%-9%	ივნისი 2021 - ნოემბერი 2022	266,981	8,078
დაკავშირებული მხარეები	აშშ დოლარი	8.5%	ივლისი 2021	1,310,640	41,224
სხვა ფიზიკური პირები	აშშ დოლარი	3.5%-9.5%	იანვარი 2021 - დეკემბერი 2021	1,564,296	76,098
				3,141,917	125,400

სხვა ნასესხები თანხები:	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის ვადა	31 დეკემბერი 2019	
				დარჩენილი ძირი	პროცენტი
დამფუძნებლები	აშშ დოლარი	9.0%	თებერვალი 2020 - ივნისი 2021	205,517	5,269
დაკავშირებული მხარეები	აშშ დოლარი	6.3%-8.5%	ივლისი 2021	572,680	11,149
სხვა ფიზიკური პირები	აშშ დოლარი	6%-9.5%	2020	3,260,378	37,991
				4,038,575	54,409

გამოხვევა

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
 (ქართულ ლარში)

სუბორდინირებული სესხები:	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის ვადა	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
დამფუძნებლები	აშშ დოლარი	6%-6.3%	ნოემბერი 2028 – ნოემბერი 2029	1,736,598	1,521,748
				<u>1,736,598</u>	<u>1,521,748</u>

14. სუბორდინირებული სესხები და სხვა ნასესხები თანხები (გაგრძელება)

ხელშეკრულების მიხედვით, ორგანიზაცია თავდაპირველად იხდის სესხის ძირითად თანხაზე დარიცხულ პროცენტს, ხოლო ძირითადი თანხის დაფარვა მოხდება ხელშეკრულების მოქმედების დასრულებისთვის. სესხებსა და სუბორდინირებულ სესხებში განხორციელებული ფულადი და არაფულადი ცვლილებები, რომლებიც მიღებულია ფინანსური აქტივობების შედეგად, შესაძლოა წარმოდგენილი იქნეს შემდეგნაირად:

ნაშთი წლის დასაწყისში	2020	2019
ფულადი ნაკადები	5,614,732	2,956,406
სესხის აღება		
ძირის დაფარვა	4,218,478	2,605,937
გადახდილი პროცენტი	(5,819,534)	-
არაფულადი ნაკადები:	(431,726)	(440,759)
პერიოდის განმავლობაში დარიცხული პროცენტი	495,609	306,870
უცხოური ვალუტის ცვლილების ეფექტი	926,356	186,278
ნაშთი წლის ბოლოს	<u>5,003,915</u>	<u>5,614,732</u>

15. საწესდებო კაპიტალი

მფლობელები	31 დეკემბერი 2020		31 დეკემბერი 2019	
	წილი	მოცულობა	წილი	მოცულობა
იმრან ხიზარ ჰაიატ	20%	1,491,541	20%	657,007
რუხსანა ბაშირ	16%	1,193,233	16%	525,605
შაუკატ ულაჰ ხან ბანგაშ	11.5%	857,637	6%	197,102
მუჰამედ ალი	8.5%	633,905	8.5%	279,228
ზუბაირ ულაჰ ხან ბანგაშ	8.5%	633,905	8.5%	279,228
მუჰამედ აბდულაჰ ხან ბანგაშ	8%	596,616	8%	262,803
ატიფ ულაჰ ხან ბანგაშ	8%	596,616	8%	262,803
ფაჰად ალი შეიკ	6%	447,463	6%	197,102
ჰიბა შეიხ	5.5%	410,174	5.5%	180,677
ოსმან ბაშირ	4%	298,308	4%	131,401
კიფაიატ ულაჰ ხან ბანგაშ	4%	298,308	4%	131,401
ჰაჯი საიფ ულაჰ ხან ბანგაშ	-	-	5.5%	180,677
	<u>100%</u>	<u>7,457,706</u>	<u>100%</u>	<u>3,285,034</u>

2020 წლის 28 აგვისტოს ჩატარებული აქციონერთა საერთო კრების საფუძველზე მოხდა საწესდებო კაპიტალის მნიშვნელოვანი ზრდა. შედეგად, 2020 წლის 31 აგვისტოდან 11 ნოემბრის ჩათვლით ორგანიზაციის აქციონერებმა საწესდებო კაპიტალი გაზარდეს ფულადი შენატანით 4,172,672 ლარის ოდენობით.

გოიბი, პაბ-ფე-

გვს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
 (ქართულ ლარში)

16. წმინდა საპროცენტო შემოსავლები

საპროცენტო შემოსავალი:

	2020	2019
საპროცენტო შემოსავალი გაცემული სესხებიდან	1,584,366	1,231,217
ფინანსური შემოსავალი	219,404	115,768
ბანკში განთავსებული სახსრები	4,193	-
ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ცვლილება	(85,517)	-
	1,722,446	1,346,985

საპროცენტო ხარჯი:

აქციონერებისგან მიღებული სესხებიდან	(27,905)	(32,469)
დაკავშირებული მხარეებისგან მიღებული სესხებიდან	(70,936)	(23,988)
სხვა ფიზიკური პირებისგან მიღებული სესხებიდან	(296,309)	(179,055)
სუბორდინირებული სესხებიდან	(100,459)	(71,358)
საიჯარო ვალდებულებიდან	(54,314)	(55,093)
	(549,923)	(361,963)

წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	1,172,523	985,022
--	------------------	----------------

17. სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2020	2019
პროგრამული უზრუნველყოფა	(82,467)	(77,477)
საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული მომსახურება*	(74,660)	(68,142)
რეკლამა	(50,210)	(38,242)
გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა	(34,384)	(2,657)
დასაკუთრებული ქონების გაუფასურება	(29,161)	-
სესხის ამოღებასთან დაკავშირებული ხარჯები	(22,433)	(23,861)
კომუნალური მომსახურება	(19,787)	(18,193)
სესხის განაცხადის შემოწმება	(19,702)	(30,219)
კომუნიკაცია	(17,768)	(17,447)
დაზღვევა	(6,724)	(27,393)
დაცვის მომსახურება	(8,997)	(8,644)
ბიზნეს მოგზაურობა	(4,297)	(8,244)
მოკლევადიანი იჯარა	-	(21,593)
სხვა	(36,202)	(46,494)
	(406,792)	(388,606)

*საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული მომსახურებები მოიცავს 2020 და 2019 წლების აუდიტის საფასურს ჯამური ღირებულებით შესაბამისად 36,235 ლარი და 30,379 ლარი დღგ-ს გარეშე.

სოფია ჯაფარიძე

18. პირობითი ვალდებულებები

სასამართლო დავები

ნორმალური საქმიანობის პირობებში, ორგანიზაციები ჩვეულებრივ ექვემდებარებიან სამართლებრივ ქმედებებსა და საჩივრებს.

კლიენტების მიერ სესხის დაფარვის ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში ორგანიზაციას უწევს სამართლებრივ დავებში ჩართვა. ასეთი სამართლებრივი დავების მაქსიმალური გასავალი მომხმარებლისგან მისაღები სესხის თანხაა (მათ შორის დარიცხული პროცენტი და სხვა გადასახადები).

ხელმძღვანელობას არ აქვს ინფორმაცია მის წინააღმდეგ რაიმე სახის მნიშვნელოვანი ფაქტიური, მიმდინარე ან მოსალოდნელი სარჩელის შესახებ.

მმართველობის ანგარიშგება

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ კანონის მიხედვით (პუნქტი 7) ორგანიზაციას აქვს ვალდებულება მოამზადოს და სახელმწიფო მარეგულირებელ ორგანოში წარადგინოს მმართველობის ანგარიშგება, დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად, არაუგვიანეს საანგარიშგებო პერიოდის მომდევნო წლის 1 ოქტომბრისა. ამ ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღისთვის, ორგანიზაციას ჯერ არ აქვს შესრულებული აღნიშნული ვალდებულება.

საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციები

ორგანიზაცია შეესაბამება მინიმალური საზედამხებელო კაპიტალის მოთხოვნებს - კაპიტალში განხორციელებული მინიმალური ფულადი შენატანი არ უნდა იყოს 1,000,000 ლარზე ნაკლები.

2018 წლის 1 სექტემბერიდან ორგანიზაციას ასევე ვალდებულება აქვს დააკმაყოფილოს საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ განსაზღვრული ფინანსური მოთხოვნები, როგორც არის: კაპიტალის ადეკვატურობა, ლიკვიდურობა, ქონებრივი ინვესტიცია, ინვესტიცია, დაკავშირებული მხარის ზემოქმედება და დაგირავებული აქტივების კოეფიციენტები. შესაბამისობა ამ კოეფიციენტებთან ყოველთვიურად კონტროლირდება სებ-ის მიერ.

სებ-ის რეგულაციების შესაბამისად, ორგანიზაცია ვალდებულია იქონიოს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის მინიმალური დონე ქვემოთ მოცემული გრაფიკის შესაბამისად:

• იანვარი 1, 2019 – ივნისი 30 2019: 16-18%

• ივლისი 1, 2019-დან – სულ მცირე 18%

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში განხილულია სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტთან შესაბამისობა 2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
სააქციო კაპიტალი	7,457,706	3,285,034
გაუნაწილებელი მოგება	(4,349,334)	(2,948,514)
დაშვებული დაქვემდებარებული ვალი	1,736,598	1,521,748
მარეგულირებელი კაპიტალი	<u>4,844,970</u>	<u>1,858,268</u>
	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
მთლიანი აქტივები	<u>9,436,667</u>	<u>7,619,050</u>
	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	<u>51%</u>	<u>24%</u>

ფორმის პასუხზე

19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან, როგორც წარმოდგენილია ბასს 24-ში „ინფორმაცია დაკავშირებულ მხარეებზე“ წარმოადგენს:

- (ა) მხარეებს, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ერთი ან რამდენიმე შუამავლით: აკონტროლებენ, კონტროლდებიან ან არიან ერთობლივი კონტროლის ქვეშ ორგანიზაციასთან (მათ შორის დამფუძნებელ კომპანიასა და ფილიალებთან); ფლობენ წილს ორგანიზაციაში, რაც მნიშვნელოვანი გავლენის მიზეზია; და ფლობენ საერთო კონტროლს ორგანიზაციაზე;
- (ბ) ორგანიზაციის ან მისი მშობელი საწარმოს ძირითად მმართველ პერსონალს;
- (გ) (ა) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილთა ოჯახის წევრებს;
- (დ) მხარეებს, რომლებიც წარმოადგენენ (გ) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილი პირების მიერ კონტროლირებად ან ერთობლივად კონტროლირებად საწარმოებს, ან ამ პირებს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ მათზე, ან ასეთ საწარმოში ხმის მიცემის უფლება პირდაპირ ან არაპირდაპირ ამ პირების ხელშია.
- დაკავშირებულ მხარეებთან ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ამ ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას. დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები და ტრანზაქციები 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ფინანსური ანგარიშგების არე	აქციონერები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
სესხები	275,059	-	1,351,864
სუბორდინირებული სესხები	1,736,598	-	-
საპროცენტო ხარჯი	(27,905)	-	(70,936)
საპროცენტო ხარჯი სუბორდინირებული სესხებიდან	(100,459)	-	-
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	(471,980)	(76,870)	-

დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები და ტრანზაქციები 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ფინანსური ანგარიშგების არე	აქციონერები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
მიღებული სესხები	210,786	-	583,829
სუბორდინირებული სესხები	1,521,748	-	-
საპროცენტო ხარჯი	(32,469)	-	(23,988)
საპროცენტო ხარჯი სუბორდინირებული სესხებიდან	(71,358)	-	-
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	(426,977)	(76,843)	-

20. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2021 წლის მარტში ორგანიზაციამ დაფარვის ზონის გასაფართოებლად და სესხების გაცემის გასაზრდელად გახსნა ახალი ფილიალი ბათუმში. ოფისის მისამართია ჭავჭავაძის გამზირი #32ა.

ბიზნესი პრესენტი

21. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები აისახება ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც იგი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში.

თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური ინსტრუმენტები ფასდება იმ დანახარჯებით დაკორექტირებული რეალური ღირებულებით, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შეძენასთან, ან ფინანსური ვალდებულების გამოშვებასთან, იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომელიც შეფასებული არ არის რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

თუ გარიგების ფასი განსხვავდება რეალური ღირებულებისგან თავდაპირველი აღიარებისას, ორგანიზაცია სხვაობას ანგარიშობს შემდეგნაირად:

- თუ რეალური ღირებულება განსაზღვრულია აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასით იდენტური აქტივითვის ან ვალდებულებითვის ან ეფუძნება შეფასების ისეთი მეთოდის გამოყენებას, რომელიც ეყრდნობა მხოლოდ დაკვირვების ქვეშ მყოფი ბაზრებიდან მიღებულ მონაცემებს, ამ შემთხვევაში სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში თავდაპირველი აღიარებისას.
- სხვა ნებისმიერ შემთხვევაში რეალური ღირებულება დაკორექტირდება გარიგების ფასის მიხედვით, თავდაპირველი აღიარებისას რეალურ ღირებულებასა და ოპერაციის ფასს შორის სხვაობის გადავადებით. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ორგანიზაცია ამ გადავადებულ სხვაობას აღიარებს როგორც მოგებას ან ზარალს, როდესაც იგი იქნება გონივრულად გაზომვადი, ან როდესაც ინსტრუმენტის აღიარება არის შეწყვეტილი.

ფინანსური აქტივები

კლასიფიკაცია საწყისი აღიარებისას და შემდგომი შეფასება

საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთად: შემდგომში ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ამორტიზებული ღირებულება

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები არის ორგანიზაციისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი კატეგორია. ფინანსური აქტივები ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ერთდროულად კმაყოფილდება შემდეგი ორი გარემოება:

- ორგანიზაცია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდას ძირითადი დარჩენილ ნაწილზე.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით და ექვემდებარება გაუფასურებას. აქტივის აღიარების შეწყვეტის, მოდიფიცირების ან გაუფასურების შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ბიზნესი

21. მნიშვნელოვანი სადრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით

ფინანსური აქტივი ფასდება რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, თუ ის აკმაყოფილებს მომდევნო ორ პირობას და არ ექვემდებარება მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული აქტივის პირობას:

- კომპანია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდას ძირითადი თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ არის კლასიფიცირებული, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, ან რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფასდება როგორც რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ორგანიზაციის ყველა ფინანსურ აქტივი შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით.

ბიზნეს მოდელის შეფასება

ფასს 9-ის მიხედვით არსებობს 3 სახის ბიზნეს მოდელი:

- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად: ამ ბიზნეს მოდელის მიზანია აქტივების ფლობა მათი არსებობის მანძილზე პროცენტის, ძირისა და სხვა დაკავშირებული ფულადი ნაკადების გენერირებისთვის;
- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად, ან/და გასაყიდად: ეს ბიზნეს მოდელი წინას მსგავსია, იმ განსხვავებით, რომ ორგანიზაციამ შეიძლება გადაწყვიტოს მისი გაყიდვა ან ლიკვიდობის მიზნებისთვის ფლობა, სანამ აქტივს ვადა დაუდგება.
- სხვა: ყველა ის მოდელი, რომელიც არ ხდება ზემოთ მოცემული მოდელების კრიტერიუმებში.

ბიზნეს მოდელის შეფასება მოითხოვს მსჯელობას, რომელიც დაფუძნებულია შეფასების თარიღში არსებული ფაქტებისა და გარემოებების შეფასებაზე. ბიზნეს მოდელი არ არის შეფასებული ცალკეული ფინანსური ინსტრუმენტის მიხედვით, არამედ შეფასებულია უფრო მაღალი დონის ფაქტორის - ფინანსური ინსტრუმენტის სახეობის შესაბამისად აგრეგირებული პორტფელის მიხედვით.

ბიზნეს მოდელის შეფასებისას ორგანიზაციამ გაითვალისწინა: რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მახასიათებლები, რომ განესაზღვრა თუ როგორ იცვლებოდა ბიზნეს მოდელი და ფინანსური ინსტრუმენტი ამ ბიზნეს მოდელში; რისკები, რომლებიც ახდენს გავლენას ამ ბიზნეს მოდელზე; ამ რისკების მართვის გზები და უმაღლესი ხელმძღვანელობის კომპეტენცია.

გასაყიდად ფლობილი ან მართული ფინანსური აქტივები, რომელთა მაჩვენებლები ფასდება რეალური ღირებულების საფუძველზე. შეფასებულია რეალური ღირებულების მოგება ზარალში ასახვით, რადგან ისინი არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისთვის და არც ორივე - სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისა და ფინანსური აქტივების გაყიდვისთვის არიან განკუთვნილი.

მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდა (SPPI)

თუ ფინანსური აქტივი არის ფლობილი ისეთი ბიზნეს მოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ან რომლის მიზანი მიიღწევა როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ისე ფინანსური აქტივების გაყიდვით, მაშინ ორგანიზაციამ უნდა განსაზღვროს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას. SPPI -ის ტესტი ხორციელდება ერთეული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის.

ბიზნეს მოდელი

21. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას, საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამისია. პროცენტი განისაზღვრება, როგორც ფულის დროითი ღირებულებისა და დარჩენილ ძირითადთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის ანაზღაურება კონკრეტული პერიოდის განმავლობაში. ის შეიძლება ასევე ითვალისწინებდეს სესხის გაცემასთან დაკავშირებული სხვა ძირითადი რისკების (მაგალითად, ლიკვიდობის რისკი) და დანახარჯების (მაგალითად, ადმინისტრაციულ დანახარჯებს) კომპენსაციას, რაც დაკავშირებულია დროის გარკვეულ პერიოდში ფინანსური აქტივის შენარჩუნებასთან. ასევე საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამის მოგების მარჟასაც.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენს თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს, ორგანიზაცია აფასებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს წარმოადგენს იმის შეფასებას, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობებს, რომლებიც შესაძლოა ცვლიდეს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადებს ან თანხებს, რომელიც არ შეესაბამება SPPI-ის პირობებს.

SPPI-ის პირობები თუ დარღვეულია, ასეთი ფინანსური აქტივები ფასდება როგორც რეალური ღირებულებით მოგება ზარალში ასახვით, მიღებული პროცენტი კი აღიარდება სხვა საპროცენტო შემოსავლად.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც შესაბამისია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც:

- აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების მიღების საკონტრაქტო უფლებებს ვადა გასდის;
- ორგანიზაცია გადასცემს ფინანსური აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების საკონტრაქტო უფლებებს, ან მიიღო ვალდებულება გადაიხადოს მიღებული ფული მთლიანად მესამე მხარის მიმართ; ან (ა) გადასცემს არსებითად ყველა რისკს და აქტივზე საკუთრების უფლებას, ან (2) არსებითად არც გადასცემს და არც იტოვებს ყველა რისკსა და სარგებელს, მაგრამ გადასცემს კონტროლს აქტივზე.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ცვლილება გაუფასურების შეფასებაში

ფასს 9-ის მიღებამ ფუნდამენტურად შეცვალა ორგანიზაციის აღრიცხვა გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხთან დაკავშირებით, კერძოდ ბასს 39-ის მიდგომა - „გაწეული ზარალი“ (CL) ჩაანაცვლა მომავალზე ორიენტირებულმა - „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის“ (ECL) მოდელმა. ფასს 9 მოითხოვს ECL-ის დაანგარიშებას ორგანიზაციის მფლობელობაში არსებული ყველა ფინანსური აქტივისთვის, რომელიც აღრიცხულია, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ან რეალური ღირებულების სხვა სრულ შემოსავალში აღრიცხვით. გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ECL-ს, რომელიც დაანგარიშებულია ფინანსური აქტივის წარმოქმნიდან მომავალი 12 თვის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის შემთხვევაში, მანამ სანამ არ მოხდება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, რა დროსაც გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს. თუ ფინანსური აქტივი აკმაყოფილებს შემენილის ან აღიარებისთანავე გაუფასურებულის განმარტებას, გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს.

2018 წლის 1 იანვრიდან ორგანიზაციამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები აღიარა ყველა სადებეტო ინსტრუმენტისთვის, რომელიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით.

გაუფასურების ზარალისა და ანარიცხის განსაზღვრებამ გადაინაცვლა „გაწეული ზარალის“ (CL) მოდელიდან, რომელიც ბასს 39-ის მიხედვით ზარალს აღრიცხავდა მას შემდეგ, რაც ზარალის გამომწვევი მოვლენა უკვე მომხდარი იყო, „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის“ (ECL) მოდელზე, რომელიც ფასს 9-ის მიხედვით ზარალს აღრიცხავს ფინანსური აქტივის წარმოქმნისთანავე. ფასს 9-ის მიხედვით ორგანიზაცია ჯერ ცალკეულად მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივებისთვის განსაზღვრავს თუ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. შემდგომ კი ჯგუფურად აფასებს იმ აქტივებს, რომლებიც ცალკეულად არ არის მნიშვნელოვანი და აქტივებს, რომლებიც მნიშვნელოვანია, მაგრამ არ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება გამოვლენილი მათი ცალკეულად შეფასებისას.

21. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ჯგუფურად შეფასებული ფინანსური აქტივები (მაგ. გაცემული სესხები) დაჯგუფებულნი არიან საერთო საკრედიტო მახასიათებლების, უზრუნველყოფის სახისა და პროდუქტის სახის მიხედვით.

სამეტაპიანი მიდგომა

ფასს 9 წარადგენს 3 ეტაპს ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურებისთვის, მათი წარმოქმნის ან შეძენის თარიღში. ეს მიდგომა შეჯამებულია ქვემოთ:

1-ლი ეტაპი: ორგანიზაცია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით. ეს წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს დეფოლტის შემთხვევაში, საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის ვადაში, იმ დაშვებით, რომ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა მნიშვნელოვნად. იმ ფინანსურ აქტივებისთვის, რომელთა ვადიანობა 12 თვეზე ნაკლებია, დეფოლტის ალბათობა იგივეა, რაც არსებობის მანძილზე.

მე-2 ეტაპი: ორგანიზაცია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით, იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებმაც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ განიცადეს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა.

ეს მოითხოვს ECL-ის გამოთვლას, რომელიც დაფუძნებულია ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის ალბათობაზე.

ანარიცხი საკრედიტო ზარალზე ამ ეტაპზე არის უფრო მაღალი, რადგან გაზრდილია საკრედიტო რისკი და გასათვალისწინებელი პერიოდი უფრო გრძელია ვიდრე 1 ეტაპის 12 თვე. მე-2 ეტაპზე მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტები ჯერ (ამ ეტაპისთვის) არ იგულისხმებიან გაუფასურებულად.

მე-3 ეტაპი: თუ ფინანსური ინსტრუმენტი არის გაუფასურებული, იგი გადადის მე-3 ეტაპზე. ორგანიზაცია აღიარებს გაუფასურების ზარალს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის თანხით, ამ გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების PD-ის 100 %-ით.

- არ არსებობს არანაირი უსაფუძვლო არასტაბილურობა ზარალის რეზერვში, 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალიდან (ეტაპი 1) არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში (ეტაპი 2) გადატანებიდან.

დეფოლტის განსაზღვრება

დეფოლტის სტატუსი გამოიყენება იმ სესხებისთვის, რომლისთვისაც ქვემოთ მოცემულ რომელიმე მოვლენას ექნება ადგილი:

- 91 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- მსესხებლის ან თანამსესხებლის გარდაცვალება ან დაკარგვა;
- ფორსმაჟორი, როცა კლიენტი ხდება გადახდისუნარო გარე ფაქტორების გამო, რომელიც კონტროლს არ ექვემდებარება.

ორგანიზაცია დეფოლტს აღიარებს გაუფასურებული სესხებისთვის.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

იმის განსაზღვრისას, მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის მოხდენის რისკი, მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ორგანიზაცია ითვალისწინებს გონივრულ და საჭირო ინფორმაციას, რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე. ეს მოიცავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებს, ანალიზს, რომელიც დაფუძნებულია ორგანიზაციის წარსულ გამოცდილებაზე და საკრედიტო ექსპერტების შეფასებაზე, ასევე მომავალის პროგნოზირებისთვის საჭირო ინფორმაციას.

გვერდი 33-42

21. მნიშვნელოვანი სადრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

რაოდენობრივი ინფორმაცია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ყველაზე მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია და ეფუძნება არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის ცვლილებას შემდეგი ორი მაჩვენებლის შედარებით:

- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა ანგარიშგების დღეს; და
- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა მოცემული დროის მონაკვეთში, რომლის შეფასებაც მოხდა იმ ფაქტებსა და მოვლენებზე დაყრდნობით რომელიც არსებობდა აღიარების მომენტში.

ორგანიზაციის აზრით საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ხდება არაუგვიანეს 30 დღიანი ვადაგადაცილებისა.

ორგანიზაცია რეგულარულად მიმოიხილავს შემდეგ ფაქტორებს, რათა დარწმუნდეს, რომ აღნიშნული კრიტერიუმები ეფექტურია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის მონიტორინგისას:

- კრიტერიუმებს აქვს უნარი გამოავლინონ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა დეფოლტის დადგომამდე;
- ადგილი არ აქვს დროში დამთხვევას (კრიტერიუმის მხრივ), როდესაც აქტივი ხდება 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების;
- არ არსებობს არანაირი უსაფუძვლო არასტაბილურობა ზარალის რეზერვში, 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალიდან (ეტაპი 1) არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში (ეტაპი 2) გადატანებიდან.

საპროგნოზო ინფორმაცია

ფასს 9-ის მიხედვით საკრედიტო ზარალების ანარიცხი დაფუძნებულია გონივრულ და საჭირო საპროგნოზო ინფორმაციაზე, რომელიც ხელმისაწვდომია მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე, რომელიც მოიცავს წარსულ მოვლენებს, მიმდინარე პირობებსა და მომავალი ეკონომიკური მდგომარეობის პროგნოზებს.

ორგანიზაცია საპროგნოზო ინფორმაციას იყენებს, როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შესაფასებლად, ისე ECL-ის გაზომვის დროს.

ECL-ის გაზომვა

ECL-ის გასაზომად გამოსაყენებელი ძირითადი საშუალებები არის ქვემოთ მოყვანილი ცვლილებების სტრუქტურა:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD).

აღნიშნული პარამეტრები, როგორც წესი შეფასებულია შიდა სტატისტიკური მოდელების და სხვა ისტორიული მონაცემთა ბაზის გამოყენებით. ისინი შექმნილია სამომავლო პროგნოზის ასახვის მიზნით, როგორც ზემოთ არის აღწერილი.

დეფოლტის ალბათობა (PD)

PD მაჩვენებლები არის მაჩვენებლები კონკრეტული თარიღისთვის და გამოითვლება სტატისტიკური რეიტინგის მოდელების მიხედვით.

იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებელი ან სესხი მიგრირდება რეიტინგების კატეგორიებს შორის, აღნიშნულმა შესაძლოა, გამოიწვიოს ცვლილება შესაბამისი PD-ს შეფასებისას. PD-ს შეფასება ხდება საკონტრაქტო ვადის შესაბამისად წინასწარი გადახდის კოეფიციენტის გათვალისწინებით.

გ.ოხიჯა, პ.მ.ხაჩიძე

21. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD)

EAD წარმოადგენს ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე საკრედიტო რისკის ზეგავლენის შეფასებას, პოტენციური დეფოლტის მოხდენის მომენტში. ეს წარმოადგენს მიუღებელ ფულად ნაკადებს დეფოლტის მომენტში, წინსწრებით დაფარვების, პროცენტის დაფარვებისა და EIR-ით დისკონტირებული დარიცხვების გათვალისწინებით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს რეგულაციით დადგენილს.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD)

LGD გამოიყენება მოსალოდნელი დანაკარგის მოცულობის განსაზღვრისთვის, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას დეფოლტის შემთხვევაში. ამ მაჩვენებლის გამოსათვლელად ორგანიზაცია იყენებს გადეფოლტებული სესხების ამოღების განაკვეთს. LGD მოდელი განსაზღვრავს მხოლოდ ფულად შემოადინებებს. LGD გამოითვლება ფულადი ნაკადების საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით.

ფინანსური ვალდებულებები

ბასს 39 – „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ ჩაანაცვლა ფასს 9 – „ფინანსური ინსტრუმენტი“-მა. ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით ფინანსური ვალდებულებები უნდა დაკლასიფიცირდეს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: „რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით“ და „სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად“. ორგანიზაციამ 2018 წლის 1 იანვრისთვის (ფასს 9-ის მიღების თარიღი) ყველა ფინანსური ვალდებულება დააკლასიფიცირა, როგორც „სხვა ფინანსური ვალდებულებები“.

ორგანიზაციის სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სხვა ვალდებულებებსა და მიღებულ სესხებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან.

მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყის გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ორგანიზაცია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გადახურვა

ორგანიზაცია ფინანსურ აქტივებისა და ვალდებულებების გადახურვას აკეთებს მაშინ, როდესაც ურთიერთჩათვლა იურიდიულად არ არის შეზღუდული და ორგანიზაცია გეგმავს ანგარიშსწორებას გადახურული ნაშთის საფუძველზე, ან ფინანსური აქტივის მიღებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმავს ერთგვაროვნად.

გეგმავს ანგარიშსწორებას

21. მნიშვნელოვანი საღრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფასს 13 რეალური ღირებულების შეფასების იერარქია

ფასს 13 მოითხოვს განმარტებით შენიშვნებს რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების და ვალდებულებებისთვის იმ დაშვებების შესახებ, რაც გამოყენებულ იქნა რეალური ღირებულების განსაზღვრისას. რეალური ღირებულების იერარქია მოიცავს შემდეგ დონეებს:

1. იდენტური აქტივების და ვალდებულებების კოტირებული ფასი (დაუკორექტირებელი) აქტიურ ბაზარზე (1-ლი დონე);
2. პირველ დონეში შემავალი კოტირებული ფასისგან განსხვავებული სხვა ინფორმაცია, რომელიც არის დაკვირვებადი პირდაპირ ან არაპირდაპირ (მე-2 დონე); და
3. ინფორმაცია, რომელიც არ არის დაკვირვებადი აქტიურ ბაზარზე (მე-3 დონე).

რეალური ღირებულების იერარქია განისაზღვრება ყველაზე დაბალი დონის შესაბამისად, რომელიც არსებით გავლენას ახდენს რეალური ღირებულების განსაზღვრაზე. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები კლასიფიცირებულია ერთ-ერთ დონეში.

რეალური ღირებულების იერარქიის მეორე დონეში შემავალი რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები გაშიფრულია მე-7 შენიშვნაში.

ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები არის აქტივები, რომლებიც იოლად კონვერტირებადია ფულად სახსრებში და ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ფულს საღარიბოში და ფულად სახსრებს საბანკო ანგარიშებზე სამ თვემდე ვადით. სამ თვეზე მეტი ვადიანობით შეზღუდული სახსრები არ შედის ნაღდი ფულისა და ფულის ეკვივალენტებში.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები ბალანსში ასახულია ისტორიული ღირებულებით, რომელიც შემცირებულია დაგროვილი ცვეთისა (ამორტიზაციის) და გაუფასურების ზარალით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ძირითად საშუალებებზე (და არამატერიალურ აქტივებზე) ცვეთის (და ამორტიზაციის) დარიცხვა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში სისტემატურ საფუძველზე წრფივი მეთოდით. ცვეთა ერიცხება წრფივად 5 წელზე გადაანგარიშებით.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება გადაიხდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რათა გადამოწმდეს, ხომ არ არის აღიარებული ანაზღაურებად ღირებულებაზე მეტად. ანაზღაურებადი ღირებულება არის უდიდესი გამოყენების ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის.

საწესდებო კაპიტალი და დივიდენდები

კაპიტალი შედგება საწესდებო კაპიტალისა და გაუნაწილებელი მოგებისგან. დივიდენდები ჩაიწერება კაპიტალში იმ პერიოდში, როდესაც ის არის გამოცხადებული. ნებისმიერი დივიდენდი, რომელიც გამოცხადდა საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნებამდე გაიშიფრება ბალანსის შედგენის თარიღის შემდგომი მოვლენების შენიშვნაში.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები მოიცავს ფორვარდულ და სპოტ ოპერაციებს სავალუტო ბაზრებზე.

წარმოებული ინსტრუმენტები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით ხელშეკრულების ძალაში შესვლის დღეს და შემდგომში გადაფასდებიან სამართლიანი ღირებულებით. წარმოებული ინსტრუმენტი აქტივების სახით აღირიცხება, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, ხოლო ვალდებულებად - უარყოფითი სამართლიანი ღირებულების შემთხვევაში.

ამხმე პაიხვე

წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ცვლილებები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

21. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან

ფინანსური აქტივი აღიარდება ფინანსურ იჯარად, როდესაც აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი რისკი და ეკონომიკური სარგებელი გადაეცემა მოიჯარეს. საკუთრების უფლება შეიძლება გადაეცეს ან არა.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ფინანსური იჯარა, მეიჯარისათვის, ბასს 17-ის მოთხოვნების შესაბამისად წარსდგება, როგორც მოთხოვნა, წმინდა საიჯარო ინვესტიციების ტოლი თანხით. ფინანსური იჯარის შემთხვევაში, რამდენადაც, აქტივის იურიდიულ საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი რისკი და ეკონომიკური სარგებელი მოიჯარეს გადაეცემა, მისაღები საიჯარო გადასახდელები მეიჯარის პოზიციიდან განიხილება, როგორც ძირითადი თანხის დაფარვა და გარკვეული შემოსავლების მიღება, როდესაც მას აუნაზღაურდება და ეკონომიკური სარგებლის სახით დაუბრუნდება ჩადებული ინვესტიცია და მომსახურება.

ფინანსური შემოსავლის აღიარება უნდა ეფუძნებოდეს ფინანსურ იჯარაში მეიჯარის წმინდა საიჯარო ინვესტიციების უკუგების, მუდმივი პერიოდული განაკვეთის ამსახველ მოდელს. საანგარიშო პერიოდის საიჯარო გადასახდელი, მომსახურების დანახარჯების გამოქვითვით, მიმართულია მთლიანი (ბრუტო) საიჯარო ინვესტიციის საპირისპიროდ, როგორც ძირითადი თანხის, ისე გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავლის შემცირებისაკენ.

უკუიჯარის პირობით გაყიდვის ოპერაცია გულისხმობს აქტივის გაყიდვას და იმავე აქტივის იჯარის გზით უკან დაბრუნებას. როგორც წესი, ასეთ შემთხვევაში საიჯარო ქირა და აქტივის გასაყიდი ფასი ურთიერთდამოკიდებულია, რადგან ისინი განიხილება, როგორც ერთიანი პაკეტი. აქტივის გაყიდვის და მისი იჯარით უკან დაბრუნების ოპერაციის აღრიცხვის წესი დამოკიდებულია იჯარის ტიპზე.

თუ აქტივის უკუიჯარის პირობით გაყიდვის ოპერაცია წარმოადგენს ფინანსურ იჯარას, გაყიდვიდან ამონაგები თანხის არანაირი ნაშეტი მის საბალანსო ღირებულებაზე არ შეიძლება გამყიდველ-მოიჯარის მიერ მაშინვე აღიარდეს შემოსავლის სახით. სანაცვლოდ, იგი აისახება გადავადებული შემოსავლების სახით და თანდათანობით ამორტიზდება იჯარის მთელი ვადის განმავლობაში.

თუ აქტივის უკუიჯარის პირობით გაყიდვა არის ფინანსური იჯარა, ოპერაცია წარმოადგენს მეიჯარის მიერ მოიჯარის ფინანსური სახსრებით მომარაგებას, ხოლო აქტივი მის უზრუნველყოფას. ამიტომ არ შეიძლება აქტივის გაყიდვიდან მიღებული ამონაგები თანხის მეტობა მის საბალანსო ღირებულებაზე აღიარდეს შემოსავლის სახით. ეს ნაშეტი გადავადდება და ამორტიზდება იჯარის ვადის განმავლობაში.

ანარიცხები, პირობითი აქტივები და ვალდებულებები

ანარიცხი არის ვალდებულება, რომლის დაფარვის ვადა ან ოდენობა განუსაზღვრელია. ვალდებულება არის წარსულში მომხდარი მოვლენის შედეგად წარმოშობილი მიმდინარე მოვალეობა, რომლის დასაფარავად საჭიროა ეკონომიკურ სარგებელში განივებული რესურსების საწარმოო დასავალი. ვალდებულების წარმოქმნელი მოვლენა არის ისეთი მოვლენა, რომელიც ქმნის იურიდიულ ან კონსტრუქციულ ვალდებულებას, რომლის მიხედვითაც ორგანიზაციამ უპირობოდ უნდა დაფაროს ვალდებულება. იურიდიული ვალდებულება არის ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება შემდეგი ფაქტორებიდან:

- ხელშეკრულება (ყველა პირობის გათვალისწინებით, მათ შორის, ზეპირი);
- კანონმდებლობა; ან
- სხვა კანონიერი ქმედება.

კონსტრუქციული ვალდებულება წარმოიქმნება ორგანიზაციის ქმედებიდან, რაც გულისხმობს შემდეგს:

- წარსული პრაქტიკიდან მიღებული გამოცდილების შედეგად, გამოქვეყნებული პოლიტიკით ან საკმაოდ სპეციფიკური მიმდინარე განაცხადით, ორგანიზაცია სხვა მხარეებს მიუთითებს, რომ ის აიღებს გარკვეულ პასუხისმგებლობებს; და
- შედეგად, ორგანიზაცია აღნიშნულ სხვა მხარეებს უქმნის სამართლიან მოლოდინს, რომ იგი შეასრულებს აღებულ ვალდებულებებს.

ტერმინი "პირობითი ვალდებულება" გამოიყენება ვალდებულებებისათვის, რომლებიც ვერ აკმაყოფილებენ აღიარების კრიტერიუმებს.

ბოიბა ჯამბუ

21. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სააღრიცხვო პოლიტიკა გამოყოფს შემდეგ კატეგორიებს:

- ანარიცხები - რომლებიც აღიარდება, როგორც ვალდებულება (იმ პირობით, რომ შესაძლებელია ვალდებულების თანხის საიმედოდ შეფასება), რადგან ისინი წარმოადგენენ მიმდინარე მოვალეობას და მოსალოდნელია, რომ მათ დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების კომპანიიდან გასვლა; და
- პირობითი ვალდებულებები - რომლებიც არ აღიარდება, როგორც ვალდებულება, რადგან წარმოადგენს, ან:
 - შესაძლო მოვალეობებს, რადგან ჯერ კიდევ არაა დადასტურებული, გააჩნია თუ არა ორგანიზაციას მიმდინარე მოვალეობა, რომლის შესრულება გამოიწვევს ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების კომპანიიდან გასვლას; ან
 - მიმდინარე მოვალეობებს, რომლებიც ვერ აკმაყოფილებს სტანდარტის მოთხოვნებს (რადგან მოსალოდნელი არ არის, რომ ვალდებულების დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების კომპანიიდან გასვლა, ან შეუძლებელია ვალდებულების თანხის საიმედოდ შეფასება).

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან და შესაძლებელია ამ ვალდებულების საიმედოდ შეფასება. პირობითი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში გარდა ისეთი პირობითი ვალდებულებებისა, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან არ არის მოსალოდნელი.

პირობითი ვალდებულებები შეიძლება განვითარდეს თავდაპირველად მოსალოდნელისგან განსხვავებული სახით. ამიტომ ისინი ფასდება მუდმივად, რათა განისაზღვროს, ხომ არაა აუცილებელი ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების ორგანიზაციიდან გასვლა. იმ შემთხვევაში, თუ იმ ვალდებულების დასაფარად, რომელიც განიხილებოდა პირობითი ვალდებულებად, საჭირო იქნება ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების ორგანიზაციიდან გასვლა, ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება ანარიცხი იმ პერიოდში, როდესაც ასეთ ცვლილებას ექნება ადგილი (გარდა განსაკუთრებულად იშვიათი შემთხვევებისა, როდესაც ვალდებულების თანხის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია).

პირობითი აქტივები არ აისახება ფინანსური ანგარიშგებაში, თუმცა მათ შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ახსნა-განმარტებით შენიშვნებში, როდესაც შესაძლებელია ეკონომიკური სარგებლის შემოძინება. თუ ეკონომიკური სარგებელი აუცილებლად მიიღება, აქტივი და შესაბამისი შემოსავალიც აღიარდება შესაბამისი პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში მაშინ, როდესაც შეფასების ცვლილება მოხდება.

დაბეგვრა

გადასახადის ხარჯი შედგება პერიოდის მიმდინარე და გადავადებული გადასახადისგან. გადასახადი აღიარებულია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში იმ შემთხვევის გარდა, თუ ის აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში. ამ შემთხვევაში გადასახადი ასევე აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში შესაბამისად.

მიმდინარე მოგების გადასახადი გამოითვლება საანგარიშგებო თარიღისთვის ფაქტობრივად მოქმედი საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით. მენეჯმენტი პერიოდულად ახდენს საგადასახადო მიდგომის გადახედვას კანონმდებლობაში არსებული სხვადასხვა ინტერპრეტაციის შესაბამისად. ორგანიზაცია ქმნის ანარიცხებს თანხებზე, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია საგადასახადო ორგანოებისთვის.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღიარდება ვალდებულებების მეთოდის გამოყენებით, დროებითი განსხვავებების წარმოქმნისას აქტივებსა და ვალდებულებებისგან წარმოქმნილ საგადასახადო ბაზასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებ საბალანსო მაჩვენებელს შორის. რადგან გადავადებული საგადასახადო აქტივი არ დაანგარიშდება, როდესაც აღიარდა აქტივი ან ვალდებულება, მას არ ექნება გავლენა არც ფინანსურ და არც საგადასახადო მოგება-ზარალზე. გადავადებული საგადასახადო აქტივი განისაზღვრება საგადასახადო განაკვეთით (და კანონმდებლობით) რომელიც ამოქმედდა ან არსებითად ამოქმედდა საბალანსო უწყისის თარიღისთვის და მოსალოდნელია მისი გამოყენება, როდესაც მასთან დაკავშირებული გადავადებული საგადასახადო აქტივი მიიღება ან გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება წარმოიქმნება.

დონი, შპს-ს

21. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

გადავადებული საგადასახადო აქტივის აღიარება ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში (და იმ ოდენობით), როცა მოსალოდნელია, რომ მომავალში იარსებებს დასაბეგრი მოგება, რის ხარჯზეც მოხდება აღნიშნული აქტივის გაქვითვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივი და ვალდებულება გადაიხურება იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს მიმდინარე საგადასახადო აქტივის მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებასთან გადახურვის სამართლებრივი უფლება, და როდესაც გადავადებული საგადასახადო აქტივი და ვალდებულება წარმოშობილია ერთი და იმავე საგადასახადო კანონმდებლობის შედეგად, რომლის დროსაც აქტივის და ვალდებულების წმინდა თანხით წარდგენა შესაძლებელია.

საპროცენტო შემოსავლის აღიარება

ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც იმყოფება 1-ელ და მე-2 ეტაპზე, ორგანიზაცია საპროცენტო შემოსავალს არიცხავს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით მთლიან საბალანსო თანხაზე. მე-3 ეტაპზე არსებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის საპროცენტო შემოსავალი დაიანგარიშება EIR-ის გამოყენებით, სესხების ამორტიზებულ ღირებულებაზე (ე.ი. მთლიანი საბალანსო თანხა შემცირებული საკრედიტო ზარალის ანარცხით). იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც შესყიდვის ან წარმოქმნის მომენტში გაუფასურებული, საპროცენტო შემოსავალი ერიცხებათ EIR-ის გამოყენებით, ამორტიზებულ ღირებულებაზე.

ხარჯების აღიარება

ხარჯები აღიარდება სხვა საერთო შემოსავლების ანგარიშგებაში, თუ წარმოიშვება სამომავლო ეკონომიკური მოგების შემცირება, რომელიც დაკავშირებულია აქტივის შემცირებასთან ან გაიზარდება ვალდებულება, რომელიც საიმედოდაა შეფასებული.

ხარჯები აღიარდება სხვა საერთო შემოსავლების ანგარიშგებაში მაშინვე, თუ ხარჯი აღარ არის მომავალი ეკონომიკური საქმიანობის მოგების ნაწილი, ან თუ მომავალი ეკონომიკური მოგება აღარ აღიარებს ან წყვეტს მისი როგორც აქტივის აღიარებას ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

იჯარები

ჯგუფი როგორც მოიჯარე

იჯარის იდენტიფიკაცია

ხელშეკრულების დაწყებისას ორგანიზაციამ უნდა შეაფასოს, მთლიანად ხელშეკრულება არის თუ არა იჯარა, ან შეიცავს თუ არა იჯარას. ხელშეკრულება არის საიჯარო ხელშეკრულება, ან შეიცავს იჯარას, თუ ხელშეკრულების მეშვეობით ხდება იდენტიფიცირებული აქტივის კონტროლის უფლების გადაცემა გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ანაზღაურების მიღების სანაცვლოდ. იმის დასადგენად, ესა თუ ის ხელშეკრულება გადასცემს თუ არა მომხმარებელს იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ორგანიზაციამ უნდა შეაფასოს, გამოყენების პერიოდის განმავლობაში მომხმარებელს გააჩნია თუ არა შემდეგი ორივე უფლება:

- ხელშეკრულებაში იდენტიფიცირებული აქტივიდან პრაქტიკულად მთლიანი სარგებლის მიღების უფლება და
- იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების წესის განსაზღვრის უფლება.

საწყისი აღიარება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ორგანიზაცია აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას, გარდა:

- იჯარისა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს და
- იჯარისა, რომლის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია.

იჯარა ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება როგორც:

- აქტივი, რომელიც წარმოადგენს იჯარის ვადის განმავლობაში, იჯარის ობიექტის გამოყენების უფლებას და
- ვალდებულება საიჯარო გადასახდელების ანაზღაურებისთვის.

ბიუროსაფინანსო ორგანიზაცია ცენტრალი

21. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ორგანიზაცია საიჯარო ვალდებულებას აფასებს იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების მიხედვით, რომლებიც ამ თარიღისთვის განხორციელებული არ არის. საიჯარო გადახდების დისკონტირდება იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით, თუ ამ განაკვეთის განსაზღვრა ადვილად არის შესაძლებელი. თუ ეს შეუძლებელია, გამოიყენება იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის განსაზღვრული მოიჯარის ზღვრული სასესხო განაკვეთი. საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში ცვლადი საიჯარო გადახდები მონაწილეობს იმ მოცულობით, რა მოცულობითაც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე. ცვლადი საიჯარო გადახდები თავდაპირველად ფასდება იჯარის ვადის დაწყების თარიღის მდგომარეობით ამ ინდექსის ან განაკვეთის გამოყენებით. სხვა ცვლადი საიჯარო გადახდები აღიარდება იმ პერიოდის ხარჯად, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ორგანიზაციის ვალდებულება საიჯარო გადასახდელების ანაზღაურებისთვის მოიცავს:

- თანხებს, რომელთა გადახდა მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით;
- შესყიდვის არჩევანის უფლების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას;
- იჯარის ვადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმებს, თუ იჯარის ვადა ასახავს მოიჯარის მიერ იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლების გამოყენებას;

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ორგანიზაცია აქტივების გამოყენების უფლებას თვითღირებულებით აფასებს. აქტივების გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს:

- საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ შეფასებას,
- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე, მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;
- მოიჯარის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს; და
- იმ დანახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციის დროს, იმ ადგილის აღსადგენად, სადაც განთავსებულია აქტივი, ან საიჯარო აქტივის აღსადგენად ისეთ მდგომარეობაში მოყვანის მიზნით, რაც მოითხოვება საიჯარო ხელშეკრულების პირობებით.

შემდგომი შეფასება

როცა ორგანიზაცია ახდენს იჯარის სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიკაციას, ამ შემთხვევაში, აღრიცხვა დამოკიდებულია მოდიფიკაციის შინაარსზე:

- იჯარის მოდიფიკაცია აისახება, როგორც განცალკევებული იჯარა, თუ მოდიფიკაციის შედეგად იზრდება იჯარის გამოყენების სფერო და იჯარის ანაზღაურება იზრდება გაზრდილი გამოყენების სფეროს შესაფერისი ანაზღაურებით.
- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც არ აღირიცხება, როგორც განცალკევებული იჯარა, იჯარის მოდიფიკაციის ძალაში შესვლის თარიღისთვის მოიჯარე ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას გადასინჯული საიჯარო გადახდების დისკონტირებით გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის საფუძველზე.
- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომლის შედეგად მცირდება იჯარის მოქმედების სფერო, მცირდება აქტივების გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება იჯარის ნაწილობრივ ან სრულად შეწყვეტის ასახვის მიზნით, მოგება/ზარალში აღიარდება ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია იჯარის ნაწილობრივ ან მთლიანად შეწყვეტასთან; საიჯარო ვალდებულება შემდგომში კორექტირდება იმგვარად, რომ მისმა საბალანსო ღირებულებამ ასახოს მოდიფიცირებული საიჯარო გადასახდელები მოდიფიცირებული ვადის განმავლობაში, რომლებიც დადისკონტირებულია მოდიფიკაციის თარიღისთვის არსებული განაკვეთით. ასეთ დროს, აქტივების გამოყენების უფლებაც შესაბამისი თანხით კორექტირდება.

გოსხვ ზაზაძე

21. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარის ვადის განსაზღვრა

იჯარის ვადა არის იჯარის არაგაუქმებადი პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც მოიჯარეს აქვს საიჯარო აქტივების გამოყენების უფლება, შემდეგ პერიოდებთან ერთად: ა) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლება (მათ შორის მიღებული საქმიანი პრაქტიკით გამყარებული), თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას გამოიყენებს; და ბ) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლება, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას არ გამოიყენებს.

ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას იჯარის ვადის დადგენისას. იმის შესაფასებლად, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, ჯგუფი განიხილავს ყველა სათანადო ფაქტს და გარემოებას, რომელიც მოიჯარეს ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება, ან არ გამოიყენოს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლება. ჯგუფი ხელახლა აფასებს, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ ის გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელოვანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც: ა) მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება; და ბ) გავლენას ახდენს იმის შესაძლებლობაზე, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული არ ჰქონდა იჯარის ვადის დადგენისას, ან არ გამოიყენებს ისეთ უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული ჰქონდა იჯარის ვადის განსაზღვრისას.

ზღვრული სასესხო განაკვეთი

ზღვრული სასესხო განაკვეთი არის, საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მოიჯარეს აქტივების გამოყენების უფლების ღირებულების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა.

ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას ზღვრული სასესხო განაკვეთის დადგენისთვის. დაკვირვებადი მონაცემების გამოყენებით განისაზღვრება ძირითადი განაკვეთი, რომელიც კორექტირდება მოიჯარისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით და უზრუნველყოფის (იჯარის ობიექტის) მახასიათებლებით.

საიჯარო გადახდების განსაზღვრა

საქართველოში ხშირად იჯარის ხელშეკრულება არ მოიცავს ჩანაწერს (ან მოიცავს არასრულს ჩანაწერს) იჯარის განახლების/გაგრძელების შესახებ. ზემოთხსენებული უფლების არსებობა გამყარებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკის შესაბამისად. ჯგუფი ამგვარ მიღებულ საქმიან პრაქტიკას განიხილავს ხელშეკრულების შემადგენელ ნაწილად. ასეთი შემთხვევებისთვის, საიჯარო ვალდებულების განსაზღვრისას შეფასებული საიჯარო გადახდები არის უცვლელი მთელი საიჯარო ვადის განმავლობაში განახლებადი პერიოდის ჩათვლით.

მოკლევადიანი იჯარა და გრძელვადიანი იჯარა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს

ორგანიზაციამ გადაწყვიტა მოკლევადიან იჯარასთან და დაბალი ღირებულების მქონე საიჯარო აქტივის იჯარასთან მიმართებაში გამოიყენოს გათავისუფლება. ამ იჯარასთან დაკავშირებული საიჯარო გადახდები აღირიცხება ხარჯის სახით იჯარის ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდით. სხვა სისტემატური საფუძველი იმ შემთხვევაში გამოიყენება, თუ ეს საფუძველი უფრო ადეკვატურად ასახავს მოიჯარის მიერ სარგებლის მიღების სტრუქტურას/მოდელს.

ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი

ხელფასები, ბონუსები და არაფულადი შეღავათები აღიარდება იმ წელს, როდესაც თანამშრომელმა გასწია შესაბამისი მომსახურება.

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები და ასევე მოვლენები ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე, რომელიც გვაწვდის დამატებით ინფორმაციას ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, შეტანილია ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბალანსის შემდგომი არსებითი მოვლენები, რომლებიც არ ახდენენ გავლენას ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის დღისათვის, ასევე წარმოდგენილია ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში.

საერთაშორისო ორგანიზაცია ცენტრალი
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
 (პირველ ლარში)

21. წინაშეწოდებული საადრინგვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)
 უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაცია

ფინანსურ ანგარიშგებაში შემავალი მუხლები ფასდება იმ ეკონომიკურ გარემოში არსებული ვალუტით, რომელშიც ორგანიზაცია ფუნქციონირებს („ფუნქციური ვალუტა“). ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც არის ორგანიზაციის ფუნქციური და წარსადგენი ვალუტა. ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია ორგანიზაციის ფუნქციურ ვალუტაში, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ოფიციალური გაცვლითი კურსის მიხედვით. კურსთაშორის სხვაობიდან წარმოქმნილი მოგება და ზარალი, რომელიც მიიღება ტრანზაქციათა განხორციელებისა და ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ორგანიზაციის ფუნქციურ ვალუტაში გადაყვანის შედეგად წლის ბოლოს არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით, აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. გადაფასება წლის ბოლოს არ ეხება არაფულად მუხლებს კაპიტალში ინვესტიციების ჩათვლით. ფასიანი ქაღალდების გაცვლითი კურსის ცვლილებით მიღებული რეალური ღირებულების ცვლის ეფექტი აღიარდება, როგორც რეალური ღირებულების ცვლილებისას მიღებული შემოსავლის ან ხარჯის ნაწილი.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრისათვის არსებულ ოფიციალურ გაცვლით კურსებს:

	აშშ დოლარი / ლარი	ევრო / ლარი
გაცვლითი კურსი 2020 წლის 31 დეკემბრისათვის	3.2766	4.0233
გაცვლითი კურსი 2019 წლის 31 დეკემბრისათვის	2.8677	3.2095

გოთხოვ ზმალ გვ -

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის ნომერი

N210725208

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის თარიღი

13.07.2021 წ

სანოტარო მოქმედების დასახელება

დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის
ხელმოწერის დამოწმება

ნოტარიუსი

დავით ჩალათაშვილი

სანოტარო ბიუროს მისამართი

თბილისი, სანაპიროს 2ა, #1

სანოტარო ბიუროს ტელეფონი

599336099

სანოტარო მოქმედების
ინდივიდუალური ნომერი

10705851239621

მე, ნოტარიუსი, დავით ჩალათაშვილი, რომლის სანოტარო ბიუროს მდებარეობს მისამართზე: თბილისი, სანაპიროს 2ა, #1, ვადასტურებ წინამდებარე დოკუმენტზე დიპლომირებული მთარგმნელის, თორნიკე პარხომენკოს (დაბადებული 17.02.1992, მცხოვრები: ქ. თბილისი, აწყურის ქუჩა 39, ბარათის ნომერი 11IC00354, პირადი ნომერი: 01011081564 გაცემული იუსტიციის სამინისტროს მიერ, დიპლომი MH N001116 გაცემული თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ) ხელმოწერის სინამდვილეს. მთარგმნელი გაფრთხილებულია, რომ პასუხს აგებს თარგმანის სიზუსტეზე და იძლევა თარგმანის სისწორის გარანტიას. გადახდილია საზღაური: 84.00 ლარი, დღგ 15.12 ლარი - თანახმად საქართველოს საგდასახადო კოდექსის 166-ე მუხლისა, და რეგისტრაციის საზღაური 2.00 ლარი სანოტარო მოქმედებათა შესრულებისათვის საზღაურისა და საქართველოს ნოტარიუსთა პალატისთვის დადგენილი საფასურის ოდენობების, მათი გადახდევინების წესისა და მომსახურების ვადების დამტკიცების შესახებ საქართველოს მთავრობის დადგენილების #507 (29.12.2011წელი) 31-ე მუხლის და 39 მუხლის 1 პუნქტის საფუძველზე.

I, Notary Davit Chalataashvili, whose notary bureau is located at: Sanapiro 2a, #1, Tbilisi, certify the authenticity of signature of qualified translator Tornike Parkhomenko (DOB 17.02.1992, place of residence: Tbilisi, 39 Atskuri Street, card number 11IC00354, Personal Number: 01011081564 issued by the Ministry of Justice, Diploma MH N001116 issued by Tbilisi State University). Translator is warned about his responsibility for the accuracy of translation and he gives the guarantee for the accuracy of translation.

The notary tax is paid: 84.00 GEL, VAT 15.12 GEL according to article 166 of Georgia tax code and 2.00 GEL for drawing up notary act according to the articles 31.3 and paragraph 1 of article 39 of resolution # 507 (29.12. 2011) of the government of Georgia about notary tax for drawing up notary act and ascertained fees for notary chamber, rules of payment and approval of terms of service

ნოტარიუსი: დავით ჩალათაშვილი
Notary : Davit Chalataashvili

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება-გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ-გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18